

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP pro ZV

ŠKOLA PRO VŠECHNY

1.2 Předkladatel

název školy	Základní škola Slavičín – Vlára
REDIZO	600114473
IČ	70871540
adresa školy	Školní 403
ředitel	PaedDr. Pavel Macek, MBA
hlavní koordinátor	Ing. Hana Vyoralová
telefon	577341304
e-mail	info@zsslavicin.cz
www	http://www.zsslavicin.cz

1.3 Zřizovatel

zřizovatel	Městský úřad Slavičín
adresa zřizovatele	Osvobození 25 763 21 Slavičín

1.4 Platnost dokumentu

Platnost dokumentu od 01. 09. 2007
Účinnost dokumentu od 01. 09. 2007

**Aktualizace 1. září 2009, 1. září 2010, 1. září 2012 (standardy),
1. září 2013, 1. září 2014, 1. září 2015, 1. září 2016,
1. září 2017, 1. září 2018, 1. září 2019, 1. září 2021,
1. září 2023**

Číslo jednací: ZSSL/144/2023

ředitel školy

OBSAH

1	Identifikační údaje	1
1.1	Název ŠVP pro ZV	1
1.2	Předkladatel	1
1.3	Zřizovatel	1
1.4	Platnost dokumentu	1
2	Charakteristika školy.....	3
2.1	Velikost a úplnost školy, základní informace o škole	3
2.2	Vybavení školy.....	3
2.3	Charakteristika pedagogického sboru.....	4
2.4	Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce	5
2.5	Spolupráce školy s rodiči a s jinými subjekty	5
3	Charakteristika ŠVP	8
3.1	Zaměření školy	8
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	11
3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	20
3.4	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	21
3.5	Začlenění průřezových témat	21
4	Učební plán	25
4.1	Časová dotace pro I. stupeň.....	25
4.2	Časová dotace pro II. stupeň	28
4.3	Poznámky k učebnímu plánu.....	29
5	Učební osnovy	32
5.1	Jazyk a jazyková komunikace	32
5.1.1	Český jazyk a literatura	32
5.1.2	Cizí jazyk	52
5.1.3	Další cizí jazyk	66
5.2	Matematika a její aplikace.....	70
5.3	Informatika	86
5.3.1	Informatika.....	86
5.4	Člověk a jeho svět	100
5.4.1	Prvouka	100
5.4.2	Vlastivěda.....	107
5.4.3	Přírodověda	110
5.5	Člověk a společnost.....	113
5.5.1	Dějepis	113
5.5.2	Občanská a zdravotní výchova.....	120
5.6	Člověk a příroda	140
5.6.1	Zeměpis.....	140
5.6.2	Fyzika	148
5.6.3	Chemie	155
5.6.4	Přírodopis	164
5.7	Člověk a svět práce.....	173
5.7.1	Pracovní činnosti	173
5.7.2	Výtvarné a pracovní činnosti.....	182
5.8	Umění a kultura	189
5.8.1	Hudební výchova.....	189
5.8.2	Výtvarná výchova	204
5.9	Člověk a zdraví.....	212
5.9.1	Tělesná výchova	212
7	Doplňující vzdělávací obory (viz Příloha č. 1)	223
8	Školní projekty (viz Příloha č. 2)	223
9	Školní vzdělávací program pro přípravnou třídu ZŠ Slavičín – Vlára	223
10	Hodnocení žáků a autoevaluace školy	224

2 Charakteristika školy

2.1 Velikost a úplnost školy, základní informace o škole

Základní škola Slavičín – Vlára je úplnou základní školou s 1. – 9. postupným ročníkem. Areál základní školy tvoří hlavní budova s 5. – 9. ročníkem, jídelnou, tělocvičnou a dřevěným pavilonem pro činnost školní družiny a klubu. Ve vzdálenosti 200 metrů je umístěna samostatná budova 1. – 4. ročníku. Bezbariérovost celé školy umožňuje vzdělávání žáků se specifickým tělesným postižením.

Součástí školy je moderní sportovní areál s umělým povrchem a tartanovou dráhou. Pro výuku tělesné výchovy využíváme kromě tělocvičny rovněž sportovní halu. Výuka pracovních činností probíhá kromě nové polytechnické učebny také na dvou školních zahradách se skleníkem, ekoučebnou a dalšími komponenty.

2.2 Vybavení školy

Materiální vybavení školy je na velmi dobré úrovni. V oblasti modernizace výuky škola pokračuje dobrým tempem, průběžně došlo k obnově nového školního nábytku ve třídách i v odborných učebnách.

V hlavní budově je žákům k dispozici 15 kmenových tříd 5. – 9. ročníku. Všechny kmenové třídy jsou vybaveny buď interaktivní tabulí nebo dotykovým LCD panelem. Odborné učebny jsou vybavené interaktivní tabulí, moderní učebna školních dílen, přírodopisu, zeměpisu, cizích jazyků, fyziky a chemie, výtvarné a hudební výchovy, občanské a zdravotní výchovy, učebny informatiky a keramická dílna. Tyto pracovny využívají i žáci 1. stupně. Všechny kabinety i učebny mají nainstalovány zásuvky pro připojení na internet. Vyučující využívají tiskárny i kopírku. V prostorách budovy 2. stupně se dále nachází školní informační centrum, tělocvična, kuchyně se školní jídelnou.

V budově 1. stupně je 12 kmenových tříd, všechny jsou vybaveny interaktivními tabulemi. Dále jsou zde odborné učebny hudební, výtvarné výchovy, multimediální učebna k výuce žáků s podpůrnými opatřeními a žáků nadaných, Školní informační centrum s žákovskou knihovnou a místnost pro ranní oddělení školní družiny, kde je umístěna i přípravná třída. Školní vzdělávací program pro přípravnou třídu základní školy je vypracovaný podle RVP PV a je přílohou ŠVP pro ZŠ SLAVIČÍN – VLÁRA – ŠKOLA PRO VŠECHNY.

V dřevěném pavilonu v těsné blízkosti hlavní budovy se nachází oddělení školní družiny a školního klubu. Zájemci pro svou činnost zde mají i zájmové útvary při školním klubu.

Profilace a zaměření školy, vzdělávací nabídka žákům

- **výuka jazyků**
 - výuka anglického jazyka začíná v prvním ročníku s jednohodinovou týdenní dotací,
 - dotace pro výuku cizích jazyků je navýšena na 4 hodiny týdně v 6., 7. a 9. ročníku, nabídkou volitelných předmětů na I. a II. stupni rozšiřujeme výuku anglického jazyka, a to v 5. ročníku v předmětu Zábavná angličtina, v 8. a 9. ročníku ve volitelném předmětu Konverzace z anglického jazyka,
 - povinně se vyučuje jazyk anglický a druhý cizí jazyk, je nabízena volba německého či ruského jazyka; žákům s ŠVP a žákům ohroženým školním neúspěchem je na základně žádosti rodičů nabízeno Cvičení z anglického jazyka.
- **třída s rozšířenou výukou matematiky, informatiky a cizího jazyka**
 - na druhém stupni od školního roku 2017/2018 je vždy v ročníku jedna třída s rozšířenou výukou matematiky, informatiky a cizího jazyka,
 - v nepovinném předmětu Zábavná matematika je kladen důraz na rozvoj logického a abstraktního myšlení žáků,
 - v 8. a 9. ročníku se v této třídě vyučuje volitelný předmět Konverzace v anglickém jazyce a Digitální technologie. Jedná o rozšíření výuky v oblasti jazykové, informačních technologií a robotiky.
- **možnosti využití počítačů**
 - ve škole jsou moderní počítačové učebny a školní informační centrum, které se využívají nejen k výuce předmětu Informatiky a povinně volitelných předmětů této oblasti, ale především k běžné výuce v rámci jednotlivých předmětů obou stupňů školy,
 - žáci mají ve stanovené době volný přístup k počítačům, prostřednictvím internetu si mohou zpracovávat zadané práce a projekty,
 - dále jsou k dispozici učebny s interaktivní tabulí a multimediální učebny komplexně vybavené, včetně dataprojektorů.
- **organizace kulturních programů**
 - škola má již několik let zavedený systém návštěv divadel a výchovných koncertů,

- využíváme nabídky divadelních představení a zúčastňujeme se výchovných koncertů z oblasti vážné i moderní hudby pořádaných městským informačním centrem,
- základy společenské etikety si osvojují žáci 9. ročníku v Tanečním kurzu,
- s mimořádným ohlasem veřejnosti se setkává tradiční školní vystoupení žáků a učitelů školy na závěr školního roku s názvem Hrátky (koná se jednou za 3 roky),
- na rozvíjení lidových tradic našeho regionu se významně podílí dětský národopisný kroužek Slavičánek,
- svými kulturními vystoupeními reprezentují školu kroužky mažoretek, roztleskávaček,
- výtvarně nadaní žáci reprezentují své práce na výstavách a vernisážích pro veřejnost v prostorách Radnice a městského kulturního centra.
- ve škole aktivně pracuje žákovský parlament, který se pravidelně schází 1x měsíčně, organizuje školní programy pro žáky a své připomínky k chodu školy předkládá řediteli školy,
- pod vedením EVVO koordinátorky pracuje ve škole žákovský ekotým, jehož činnost vychází z cílů Ekoškoly, získaný mezinárodní titul se naší škole daří úspěšně obhajovat.

➤ **grantové projekty školy**

- škola využívá všechny dostupné dotační tituly a projekty v oblastech modernizace vybavení, mezinárodní spolupráce, zkvalitnění výuky, odborného vzdělávání pedagogů a primární prevence

Vzhledem k velmi rozsáhlému spektru vzdělávacích potřeb našich žáků se nám jeví jako velmi přínosné a smysluplné, zaměřit strategii školy směrem k tvořivému učení, které je založeno na zvládnutí přirozených situací, na přizpůsobení se individualitám a možnostem žáků.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

➤ **velikost sboru, složení sboru z hlediska apobace**

- pedagogický sbor tvoří 38 interních, 3 externí pracovníci, 7 vychovatelek ŠD a ŠK, 8 asistentek pedagoga, 1 školní asistent,
 - odborná kvalifikovanost.
- Metodik prevence, ICT koordinátor, výchovní poradci, kariérový poradce, ŠVP koordinátor, EVVO koordinátor.

Schopnost týmové práce

- v rámci tvorby ŠVP – pedagogičtí pracovníci školy pracovali v týmech,
- týmy byly vytvořeny dle jednotlivých vzdělávacích oblastí RVP.

V zájmu zabezpečení kontinuity mezi jednotlivými výstupními obdobími základního vzdělání spolupracovali učitelé 1. a 2. stupně.

Charakteristika žáků

Skladba žáků

Naše škola je školou spádovou, kromě Slavičina dojíždí žáci z okolních obcí. Škola je připravena vzdělávat žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a s přiznanými podpůrnými opatřeními.

➤ **Výchovné a prospěchové problémy**

Tyto situace jsou řešeny na několika úrovních:

- vyučující daného předmětu,
- třídní učitel – rodič,
- výchovná komise (třídní učitel, výchovný poradce, vedení školy, rodič).

Cílem setkání je stanovení pravidel spolupráce, nalézt cestu, jak do budoucna problémům předcházet, vytvořit vztah vzájemné důvěry a partnerství mezi zúčastněnými stranami. Škola má pro oblast výchovy a vzdělání ustanoveny tři výchovné poradce a samostatnou funkci metodika prevence.

➤ **Péče o žáky se specifickými vzdělávacími potřebami**

Individuální péče je věnována žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními. Bezbariérovou úpravou školy jsou vytvořeny předpoklady pro zárnou integraci.

➤ **Péče o nadané žáky**

Podporujeme individuální rozvoj nadaných žáků účastí v naukových a sportovních soutěžích a olympiádách. Nabídkou volitelných a nepovinných předmětů nebo zájmových útvarů podporujeme u žáků rozvoj jejich talentu a zájmů. Mají možnost se veřejně prezentovat na sportovních a kulturních vystoupeních nebo na výstavách pořádaných naší školou v rámci města.

2.4 Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

Mezi stěžejní dlouhodobé projekty patří prevence sociálně patologických jevů. Jejím garantem je metodik prevence.

Důležitou roli v životě školy i v prevenci šikany a dalších sociálně patologických jevů sehrává žákovský parlament. Cílem jeho působení je, aby se žáci cítili ve škole bezpečně a spokojeně, aby se se svými problémy obraceli na vyučující i žáky školy a nezažívali pocity ústrku a osamocení. Žáci se učí samostatnému a zodpovědnému rozhodování v oblasti zdravého životního stylu a v co největší míře se podílet na životě školy. Členové parlamentu působí v prevenci šikany a sociálně patologických jevů v rámci jednotlivých tříd i celé školy.

Školní projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Zařazované formy projektů jsou: ročníkové (krátkodobé, celoroční) a celoškolní (také krátkodobé i celoroční). Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci pedagogů a žáků i ostatních subjektů ve městě a okolí.

Téma projektů volí vyučující podle věkových skupin, podle náplně učiva nebo reagují na aktuální dění ve společnosti. Ke zdařilým projektům se řadí Zdravá výživa, Pohádková škola, Den Země, Moje město aj. V rámci projektu Jeden svět na školách, jehož organizátorem je společnost Člověk v tísni, se zapojujeme do programu Příběhy bezpráví a Diskusního fóra.

Všechny školní projekty jsou podrobně rozpracovány v kapitole č. 7.(příloha ŠVP)

Naše škola je zapojena do dalších dlouhodobých projektů v oblasti **environmentální výchovy**. Jejím garantem je koordinátor EVVO, který zajišťuje kontakt s nevládními organizacemi. Dbá na koordinaci aktivit EVVO v rámci obou stupňů školy a ve spolupráci s ekologickými organizacemi zajišťuje výchovné programy, besedy a exkurze. Tyto programy pomáhají žákům prožít si a doplnit učivo, podporují u nich zdravý a vyvážený vztah k přírodě. Díky zajímavým aktivizujícím metodám i přímým kontaktem s přírodou je v žácích rozvíjena tvořivost a lepší komunikace v kolektivu. Zároveň se učí týmové spolupráci. Všechny environmentální programy učí žáky chránit a využívat přírodního i kulturního dědictví našeho kraje. Škola pravidelně obhájí titul Ekoškoly.

V **mezinárodním měřítku** rozvíjíme spolupráci se žáky ze Základní školy Janka Krála z Nové Dubnice na Slovensku. Jsme zapojeni do programu e-Twinning a Edison, který podporuje komunikaci mezi učiteli a žáky v zahraničí, především v anglickém a německém jazyce. Žáci získávají kromě jazykových znalostí i informace o životě partnerské školy a její země.

Škola je pravidelně pořádá „**Vánoční benefiční koncerty pro dobrou věc**“ s cílem finančně pomoci nemocným či handicapovaným dětem a jejich rodinám v našem městě i regionu.

V **oblasti sportu** se zaměřujeme jak na rozvoj talentů a to od nejmladších žáků, tak také na podporu pohybových aktivit těch, kteří sport pravidelně neprovozují. To vše se nám daří mimo jiné i díky Centru sportu zřízeného při škole a podporováno Asociací školních sportovních klubů ČR. Školní centrum sportu nabízí podmínky sportovního vyžití žákům naší školy a žákům z územně si blízkých škol, které nemají pro tuto činnost materiální vybavení. Jsme zapojeni do programu Valašské sportovní ligy.

2.5 Spolupráce školy s rodiči a s jinými subjekty

Jednou z priorit školy je spolupráce a komunikace s rodiči budoucích žáků 1. ročníku i samotnými předškoláky. Probíhá v průběhu celého školního roku a je zaměřena na společná setkávání rodičů a jejich dětí s učitelkami I. stupně, na poznávání školního prostředí ještě před samotným začátkem školní docházky. Rodiče i děti mají možnost seznámit se předem se dnem školáku přímo ve výuce i o přestávkách. Děti z MŠ jsou ve škole častými hosty na mnoha akcích pořádaných MS I. stupně, školní družinou a školním klubem. Cílem spolupráce je odbourání nejistoty nebo strachu dětí před vstupem do první třídy, informovanost a spokojenost rodičů.

Formy spolupráce s předškoláky a jejich rodiči:

- Cyklus tří přípravných odpoledních školiček pro budoucí prvňáčky a jejich rodiče. Setkání byla zaměřena na společná setkávání rodičů a jejich dětí s učitelkami I. stupně, na poznávání školního prostředí ještě před samotným začátkem školní docházky.
- Den otevřených dveří pro rodiče a děti konaný před zápisem do první třídy.
- Zápis do 1. třídy - Pohádkové putování po škole, spolupráce se školním klubem.
- Informativní schůzka rodičů předškoláků se svými budoucími učitelkami.
- Pohádkové divadelní představení dramatického kroužku pro děti MŠ.
- „Pohádková tělocvična“, program školního klubu pro děti MŠ.
- Svatomartinský průvod s programem na školní zahradě.
- Informační brožura pro rodiče předškoláků a veřejnost.

Formy spolupráce s rodiči žáků 1. – 9. ročníku:

- Den otevřených dveří.
- Školička pro budoucí prvňáčky
- Návštěvní den ve výuce pro rodiče žáků 1. - 4. ročníku.
- „Buďte s námi poškole“ – odpolední ukázkové vyučování pro rodiče žáků 5. ročníku.
- Informační brožura pro rodiče budoucích žáků 6. ročníku a veřejnost. Závěrečná tanečního kurzu žáků 9. ročníku, slavnostní program pro rodiče a hosty na Sokolovně.

Sdružení rodičů, jako samostatný subjekt složený ze zástupců rodičů z jednotlivých tříd, se schází třikrát ročně. Vedle schválení příspěvků na školní i mimoškolní aktivity se podílí na pořádání školního plesu a na svých jednáních za přítomnosti vedení školy vznášejí zástupci tříd dotazy a připomínky k chodu školy.

Školní noviny jsou vydávány 3x ročně. Jsou důležitým zdrojem informací pro rodiče i významným nástrojem prezentace školy před širokou veřejností i mimo město.

Škola pravidelně informuje, prezentuje svoji činnost a oznamuje významné akce prostřednictvím Slavičinského zpravodaje, který je bezplatně distribuován do každé domácnosti. Rovněž webové stránky školy se staly jedním ze základních informačních zdrojů.

V náboženské výchově spolupracuje škola s římskokatolickou církví a vychází ze zájmu rodičů. Formou nepovinného předmětu seznamuje žáky se základy křesťanství v souvislosti se středoevropskou tradicí a kulturou.

Spolupráce s organizacemi a institucemi

- Zřizovatel školy – Město Slavičín – zástupce města zveme na akce školy (schůze Školské rady, slavnostní ukončení školního roku, kulturní vystoupení žáků školy na veřejnosti, společenské plesy), návštěvy a besedy, výukový projekt Slavičín – naše město.
- Školská rada – členové projednávají zásadní dokumenty školy a vyjadřují se k činnosti školy, k jejím aktivitám, projednávají připomínky týkající se chodu školy.
- Sdružení rodičů.
- Nadace Jana Pivečky Slavičín.
- Dům dětí a mládeže Slavičín – škola poskytuje tělocvičnu pro činnost zájmových kroužků, pedagogové školy působí jako vedoucí zájmových útvarů v rámci DDM.
- Pedagogicko-psychologická poradna Slavičín, Speciální pedagogické centrum ve Zlíně a Valašské Meziříčí.
- Městský úřad Luhačovice, sociální odbor.
- Městská knihovna Slavičín – pravidelné návštěvy, čtenářské a zeměpisné besedy.
- Městské muzeum Slavičín.
- Infocentrum Slavičín - pravidelné příspěvky do Slavičinského zpravodaje.
- Dia klub – společné programy s žáky I. stupně.
- Mateřské školy - divadelní představení dramatického kroužku, program Pohádková tělocvična, cyklus tří Školiček, Návštěvní den, Den předškoláků, Den otevřených dveří, schůzka s rodiči předškoláčků, zápis do 1. třídy.
- Základní školy ve městě i regionu – celoroční soutěž Valašská sportovní liga, Pátákiáda, Tvořivé dílny, sportovní akce Centra sportu.
- Dětský domov se Základní školou a Praktickou školou Valašské Klobouky se sídlem ve Smolině – děti jsou zvány na zábavnou školní akci - Čertoviny.
- Plavecký bazén v Luhačovicích – předplavecký kurz žáků 1. ročníku, plavecký kurz žáků 2. – 3. ročníku a zdokonalovací plavecký kurz žáků 4. ročníku.
- Dopravní hřiště Malenovice – průkaz cyklisty, 4. ročník.
- R-Ego Slavičín – besedy v oblasti prevence.
- Hasičský záchranný sbor Slavičín – návštěva ŠD na stanici s ukázkou techniky.
- Hasičský záchranný sbor Zlín – projekt Hasík, 2. a 6. ročník.
- V oblasti environmentální výchovy:
 - Sdružení Tereza – koordinátor programu Ekoškola,
 - Envicentrum Pro krajinu - Vysoké Pole,
 - Ekologické centrum Veronica Hostětín,
 - KovoZOO Staré Město,
 - Park Rochus Uherské Hradiště,
 - Sběrný dvůr Služeb města Slavičín,
 - Čistička odpadních vod Hrádek,
 - Město Slavičín – odbor životního prostředí,
 - Ekokom, Asekol a Ecobat – účast v projektu Recyklohraní.

Prezentace školy

O dění ve škole, významných akcích i výrazných úspěších jsou rodiče žáků i veřejnost pravidelně informováni prostřednictvím Slavičinského zpravodaje, Školních novin i webových stránek školy. Školní noviny jsou vydávány třikrát ročně. Nové webové stránky školy jsou hojně navštěvovány, neboť obsahují aktuální informace o škole, školní jídelně a fotografický materiál ze školních akcí. Poskytují rovněž možnost objednání a odhlášení obědů ve školní jídelně elektronickým systémem.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Charakteristika školního vzdělávacího programu – Škola pro všechny

Náš školní vzdělávací program vychází z cílů základního vzdělávání formulovaných v dokumentu Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Jeho realizace vede ke snaze vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná. Vychází z tradic a podmínek školy a navazuje na naši několikaletou snahu o moderní přístup ke vzdělávání. Jsou v něm zakomponována některá specifika, kterými se naše škola profiluje již řadu let, především výuka **cizích jazyků, sportovní a ekologická výchova**. Mimořádný důraz rovněž klademe na rozvoj matematické, finanční, digitální a čtenářské gramotnosti. Škola má vytvořený rozsáhlý systém školních aktivit na úrovni obou stupňů a programů pro rodiče a veřejnost.

Co chceme a kam směřujeme:

- k sebepoznání – cesta k sobě samému,
- ke komunikaci a kooperaci – cesta k ostatním lidem,
- k objevování – cesta k poznání reálného světa,
- k tvořivosti – cesta k sebeuplatnění.

Priority ve výchově a vzdělávání:

Sebepoznávání:

- rozvíjet u žáků schopnost reálně posuzovat svoje možnosti a svoje síly;
- rozvíjet schopnosti žáka si objektivně stanovovat další cíle a možnosti;
- rozvíjet u žáka dovednost vnímat odlišnosti svého nadání od ostatních, a tím i míru vynaloženého úsilí ke splnění úkolu;
- chceme, aby žák rozuměl svým pocitům a emocím, a tím u něj pěstovat schopnost empatie k ostatním;
- formovat citovou a duševní oblast osobnosti žáka, zejména prostřednictvím poznání, umění, hudby a profesionálního přístupu ke každému jednotlivci.

Komunikace:

- rozvíjet u žáků schopnost sdělovat svému okolí vlastní vidění a vnímání světa;
- učit žáky přijímat přiměřenou formou názor druhého člověka, formulovat a obhajovat své vlastní názory;
- chceme, aby žák vnímal a rozuměl obsahu verbálního i nonverbálního sdělení;
- rozšiřovat a budovat slovní zásobu dítěte a schopnost se výstižně vyjadřovat;
- vytvořit u žáků jazykový základ pro cizojazyčnou komunikaci;
- vytvářet pozitivní vztah k mateřskému jazyku;
- vytvořit předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci vůbec, k získání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a slušného projevu jako prosazení sebe sama.

Kooperace:

- rozvíjet u žáků dovednost spolupracovat ve dvojici, ve skupině, v týmu;
- dosáhnout toho, aby žák byl schopno přijmout danou roli v pracovní skupině;
- umožnit žákům pochopit význam spolupráce a zodpovědnosti za dílčí úkol vzhledem k ostatním spolužákům.

Objevování (poznávání):

- v co nejvyšší míře umožnit žákům poznávání reálného světa prostřednictvím prožitku, zapojením smyslů, kombinací vjemů, pocitů a kontaktem s realitami;
- rozvíjet specifické citění, prožitek, tvořivost a schopnost vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí;
- umožnit žákům jiné, než pouze racionální vnímání světa, vnímání krásy a pocitů;
- vytvářet žákům modelové situace, které budou řešit v reálném životě.

Tvořivost:

- motivovat žáky k dalšímu poznávání a hledat k tomuto cíli další vhodné metody a formy práce;
- vést žáky k samostatnosti a schopnosti plánování, vyhledávání informací a jejich vyhodnocování;
- vést žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a za svoje výsledky a vlastní práci;
- vést žáky k veřejné prezentaci vlastní práce, k účasti na dětských diskusních fórech, na veřejných vystoupeních, koncertech a divadelních představeních;
- chceme, aby žáci cítili ke své rodině, škole a obci zdravou míru patriotismu a projevovali ji ve sportovních, literárních, výtvarných či jiných výkonech.

Školní vzdělávací program jednoznačně směřuje k naplňování klíčových kompetencí žáků. Učitel je nenápadným režisérem při kooperativní práci. Pedagog musí být dovedným organizátorem i vyučujícím, musí umět plánovat. Práce pedagoga předpokládá tedy jisté manažerské schopnosti (jinak řečeno – musí být kompetentní).

Uplatňujeme metody a formy práce, prostřednictvím kterých se snažíme vybavit naše žáky souborem klíčových kompetencí. Jsou součástí učebních osnov. Životní kompetence se stávají smyslem a cílem vzdělávání. Jejich úroveň odpovídá možnostem každého jedince a vytváří základ pro celoživotní učení a orientaci v jeho každodenním životě.

Společné postupy naší školy, které vedou k rozvoji jednotlivých kompetencí:

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům osvojit si strategie učení a motivujeme je pro celoživotní učení;
- zadáváme úkoly, které vytvářejí u žáků pozitivní vztah k učení;
- systematicky připravujeme žáky 9. ročníku k přijímacím zkouškám;
- vedeme žáky k sebehodnocení;
- vedeme žáky k plánování vlastní práce a k překonávání překážek;
- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají, třídí a zpracovávají informace z různých zdrojů, porovnávají výsledky, vyvozují závěry a hledají souvislosti mezi jevy;
- posilujeme užívání správné terminologie a spisovného jazyka;
- vytváříme podmínky k využívání dalších informačních zdrojů;
- zařazujeme využívání výpočetní techniky v různých předmětech, pracujeme s encyklopediemi, jazykovými příručkami, slovníky, naučnými slovníky, učebnicemi i vlastními texty;
- vedeme žáky k prezentaci vlastní práce;
- podporujeme pokroky jednotlivců a pracujeme s talentem formou rozšiřujících úkolů;
- vytváříme podmínky pro projektové vyučování a prožitkovou pedagogiku.

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů;
- zařazujeme metody, při kterých žáci samostatně docházejí k závěrům a řešení;
- zadáváme takové projekty a úkoly, při kterých žáci využívají postupy badatelské práce;
- podporujeme u žáků samostatnost a zodpovědnost za svá rozhodnutí či vystoupení na veřejnosti;
- podporujeme kritické myšlení a logické uvažování;
- vedeme žáky k pravidlům efektivní komunikace a slušnosti při argumentaci;
- usilujeme o to, aby žáci při řešení využívali odhad, úsudek a vlastní zkušenosti;
- usilujeme o to, aby všichni žáci četli s porozuměním, při práci s texty klademe důraz na jejich analýzu, kritické posouzení obsahu, zjišťování shod a odlišností, třídění podle různých hledisek a zobecnění;
- hledáme tematicky úkoly a příklady v reálném životě;
- předkládáme žákům modelové situace a podporujeme objevování vlastních kreativních řešení.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k všestranné a účinné komunikaci;
- vytváříme příležitosti pro komunikaci mezi žáky – skupinová a týmová práce, projekty;
- posilujeme u žáků přesné a výstižné vyjadřování, věcné argumentování, kultivovaný ústní a písemný projev, diskuse, referáty, prezentace a obhajoby individuální či skupinové práce;
- podporujeme u žáků schopnost pozorného naslouchání druhým lidem;
- umožňujeme žákům hovořit o tom, co pozorují, co činí, co si myslí a prožívají;
- používáme oboustranně vhodné způsoby komunikace – nácvik modelových situací, pochopení non-verbálního vyjadřování, mimiky, gest;
- umožňujeme žákům konverzovat v cizím jazyce.

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, a respektovat a vážit si práce vlastní i druhých;
- zařazujeme na prvním stupni metody dramatické výchovy;
- nabízíme žákům 2. stupně v rámci PČ Volbu povolání;
- zabýváme se osobnostní výchovou v realizaci průřezových témat, v třídnických hodinách a průběžně v celém výchovně vzdělávacím procesu;
- klademe velký důraz na osobní model chování dospělých v celé škole;
- vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí – školní parlament;
- vedeme žáky ke střídání rolí při práci ve skupině a přijetí pravidel komunikace;
- navštěvujeme se žáky různé typy úřadů a zařízení a seznamujeme je s jejich chodem. (úřad práce, městský úřad);
- vedeme žáky k posuzování vhodnosti formálního, společenského či sportovního oblečení k různým příležitostem;
- formujeme u žáků pocit zodpovědnosti za své jednání, ochotu pomoci a o pomoc požádat;
- vedeme žáky ke spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků;
- rozvíjíme u žáků pozitivní sebedůvěru a vědomí vlastních možností;
- umožňujeme žákům rozvíjet svůj talent a prohlubovat své znalosti a dovednosti širokou nabídkou volnočasových aktivit v úzké spolupráci s místním Domem dětí a mládeže.

Kompetence občanské

- připravujeme žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, které znají a uplatňují svá práva a plní své povinnosti;
- umožňujeme zástupcům tříd pracovat v žákovském školním parlamentu, mají mandát své třídy hovořit s vedením školy na pravidelných schůzkách a vyjadřovat se k různým oblastem života školy;
- vedeme třídní kolektivy k formulaci pravidel chování;
- učíme žáky respektovat vzájemně individuální rozdíly – národnostní, kulturní, fyziognomické, dispoziční, sociální a vedeme je k toleranci;
- vedeme žáky k vystupování na veřejnosti (koncerty, divadelní představení, vernisáže, akademie, soutěže, výstavy, olympiády, závody, přehlídky);
- vedeme žáky k pochopení významu činnosti charitativních organizací a benefičních akcí, veřejných sbírek;
- motivujeme žáky k hledání a aktivnímu uplatňování ochrany přírody – projekty;
- formujeme v akcích dopravní výchovy žádoucí chování dětí, trénujeme správné návyky chodců a cyklistů – dopravní hřiště Malenovice;
- vedeme žáky k všímavosti ke svému okolí a učíme je, jakými kroky poukázat na nedostatky;
- školíme žáky v dovednosti poskytnout první pomoc;
- vedeme žáky k pochopení demokratického principu jednání a řízení na všech úrovních.

Kompetence pracovní

- pomáháme žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je při profesní orientaci;
- nabízíme Volbu povolání v rámci PČ v devátých ročnících;
- navštěvujeme se žáky devátého ročníku každoročně Úřad práce a motivační akce nabízené středními školami nebo většími podniky v okolí;
- věnujeme pozornost profesní výchově už od prvního ročníku;
- snažíme se, aby se pracovní návyky, zodpovědnost, bezpečnost práce, plánování, hodnocení, organizování, vytrvalost, rozvoj motorických dovedností prolínaly celým výchovně vzdělávacím procesem;
- nabízíme žákům vlastní tvůrčí činnost v mnoha oblastech při činnostním učení, zejména ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce;
- klademe důraz na prožitkové a činnostní učení (diskuse, soutěže, dramatizace, didaktické hry, pokusy, pozorování, vyhledávání, řešení problémů, hodnocení, analýzy, referáty, sebehodnocení, práce s výpočetní technikou, internetem, obsluha jednoduchých přístrojů, práce s různými materiály atd.);
- konzultujeme se žáky jejich reálné možnosti, realizujeme „zkoušky nanečisto“, testování SCIO, KALIBRO, učíme je požádat o rozhovor se zaměstnavatelem, vést telefonický rozhovor, metodami dramatické výchovy;
- umožňujeme žákům natrénovat pocity při konkurzu, bojovat s trémou.

Kompetence digitální

- do výuky zařazujeme aktivity vyžadující využití digitálních technologií,
- vedeme žáky k využívání technologií,
- využíváme elektronický komunikační systém školy Edupage,
- při výuce využíváme různé technologie (tablety, notebooky, PC),
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi,
- vedeme žáky ke sledování jejich pokroku při používání vhodných online nástrojů,
- podporujeme žáky v tom, aby využívali digitální technologie k orientaci v problematice jednotlivých vyučovacích předmětů,
- vedeme žáky k tomu, aby pracovali s digitalizovanými zdroji a prameny
- umožňujeme žákům naučit se digitalizované zdroje a informace třídit, srovnávat a kriticky hodnotit
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích,
- vedeme žáky k samostatnému rozhodování, které technologie jsou pro naplnění komunikační potřeby vhodné a proč,
- podporujeme rozvoj dovednosti žáků porovnat získané informace s dalšími zdroji a kriticky vyhodnocovat relevantní digitální data, bezpečně a přehledně uchovávat získaná data a informace ve vytvořených archívech a třídit je tak, aby je v budoucnu dokázali při dalším učení využít,
- prakticky seznamujeme žáky s možností tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů,
- umožňujeme žákům realizovat individuální i skupinové tvůrčí projekty a využívat pro jednotlivé fáze projektu digitální technologie,
- poskytujeme dostatečný časový prostor pro to, aby žáci mohli využívat digitální technologie k prezentování vlastní práce, jejímu interpretování a vzájemnému komunikování,

- vedeme žáky k vytváření a používání osobního vzdělávacího prostředí a archivů odpovídajících digitálních zdrojů,
- motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru),
- vytváříme situace, kdy žákům využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení zadaných problémů,
- vedeme žáky ke sledování jejich pokroku při používání vhodných online nástrojů,
- vedeme žáky soustavně a pravidelně k využívání vhodných digitálních technologií pro usnadnění komunikace ve škole i mimo ni,
- učíme žáky ovládat základní funkce digitální techniky, pracovat uživatelským způsobem s webovými i mobilními technologiemi, propojovat jednotlivá digitální zařízení,
- vedeme žáky k vyhledávání a praktickému zkoušení nových technologií a aplikací,
- pomáháme žákům utvářet profesní orientaci a vedeme je k používání digitálních technologií a digitálních vzdělávacích zdrojů při volbě budoucího povolání,
- umožňujeme žákům komunikovat o tvůrčích postupech a výsledcích práce s digitálními zdroji a prameny prostřednictvím vhodných digitálních komunikačních prostředků, nástrojů a přístrojů,
- klademe důraz na ochranu osobních údajů a osobních dat žáků,
- vedeme žáky k vědomému utváření digitální identity, učíme je vnímat, že každou svou akci v digitálním prostředí zanechávají stopu,
- klademe důraz na respektování a dodržování netikety při interakci v digitálním prostředí,
- při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Na úrovni základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení;
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě;
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy;
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti;
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

STRATEGIE

Dílčí kompetence	Popis
Metody a způsoby učení – žák na konci druhého období	– je si vědom, že se může učit různými způsoby, s pomocí učitele zkouší a vyhodnocuje ty způsoby, které mu vyhovují a používá je při své další práci; – v případě, že potřebuje klid pro svou práci, slušnou formou požádá o ztišení, respektive, jestliže klid na práci potřebují jiní; – během učení i během domácí přípravy pravidelně a účinně relaxuje; – dokáže požádat jinou osobu o pomoc nebo radu v případě, že ji sám potřebuje.
Metody a způsoby učení – žák na konci třetího období	– pozná, kdy je pro učení vhodné spolupracovat a komunikovat a kdy se naopak izolovat; – rozpozná, jaké metody a způsoby učení jsou pro něj neefektivnější a vědomě je používá; – během učení a domácí přípravy pravidelně a dle svých potřeb relaxuje způsobem, který jemu samotnému vyhovuje.
Výuka – žák na konci druhého období	– aktivně se zúčastňuje výuky, v případě nepochopení se nebojí požádat o vysvětlení, zajímá se o získání dalších poznatků o tématu; – dokáže se přizpůsobit různým výukovým aktivitám dle zadání učitele; – pod vedením učitele si dokáže zpracovat přiměřeně dlouhé poznámky z učebnice; – na příkladech vysvětlí aplikaci konkrétního učiva, uvědomuje si jeho přínos pro své další studium nebo život.
Výuka – žák na konci třetího období	– zajímá se o alternativní zdroje informací, ovlivňuje postupy výuky a učení tak, aby pro něj

období	- byly přínosné; - při učení volí nejvhodnější aktivitu, svou volbu zdůvodní; - samostatně zpracovává rozsáhlejší práce a výpisky; - ví, proč si osvojuje a zpracovává různé druhy poznatků a dovedností, a jak by se daly využít v praxi.
Výsledky učení – žák na konci druhého období	- nebojí se požádat svého učitele o radu a pomoc, jak zlepšit své výsledky, nestydí se chodit na doučování v případě, že je to nutné, nepříznivé hodnocení nezlehčuje, ale chápe je jako podnět k další práci; - v případě neúspěchu se jiným nevysmívá, pokud se sám dopustí špatné odpovědi, nevymlouvá se; - s pomocí učitele si předem stanoví podmínky a kritéria, za kterých bude jeho práce úspěšná; - popíše postup práce na zadaném úkolu, dokáže říct, co se mu dařilo, nedařilo, v čem chyboval; - se svým učitelem i spolužáky diskutuje o svých vědomostech a dovednostech; - dokáže si rozvrhnout čas k přípravě na své učení.
Výsledky učení – žák na konci třetího období	- rozpozná překážky v učení, zná silné a slabé stránky svého učení, přijímá zpětnou vazbu i kritiku; - vlastní chybu nevnímá jako selhání, hledá způsoby její nápravy, je schopen změnit zvolenou cestu; - je schopen se ústně i písemně ohodnotit, rozpozná vlastní pokrok a stagnaci; - rozpozná, co konkrétně se ještě musí naučit, odhadne dostatečnost svých vědomostí a dovedností; - samostatně si zvolí cíl svého učení a svou volbu zdůvodní, určí časový plán postupu učení, za svůj postup přejímá zodpovědnost.
Práce s informacemi – žák na konci druhého období	vypracuje jednoduchý úkol s využitím informací z knih, encyklopedií, internetu a od jiných osob.
Práce s informacemi – žák na konci třetího období	aktivně využívá různé zdroje informací, vyhodnotí a obhájí, který z používaných zdrojů je pro danou situaci nejefektivnější.
Propojování a využití vědomostí – žák na konci druhého období	propojuje nově získané informace s předešlými zkušenostmi a uvědomuje si jejich význam pro běžný život.
Propojování a využití vědomostí – žák na konci třetího období	získané informace chápe včetně souvislostí a vysvětlí je, formuluje hlavní myšlenku, vyjádří vlastními slovy obsah získaných informací a jejich význam.

Kompetence k řešení problémů

Na úrovni základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrozličnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností;
- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému;
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, přezkoumá řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací;
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů; kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

STRATEGIE

Dílčí kompetence	Popis
Analýza problému – žák na konci druhého období	- sám nebo ve spolupráci s učitelem žák problém pojmenuje, určí, koho a čeho se problém týká; - odhadne, co je důvodem problému; - rozpozná, zda se již s podobným problémem v životě setkal; - žák posoudí, jak by na problém nahlížela jiná osoba.
Analýza problému – žák na	určí účastníky a složky problémů a rozpozná jejich vzájemné vztahy;

konci třetího období	– rozpozná příčinu a důsledek; – určí, v čem se problémy liší a v čem se shodují; – rozpozná obtížná a riziková místa problému; – posuzuje problém z různých hledisek.
Plánování řešení – žák na konci druhého období	– při řešení jednoduchého problému předvídá, jaké situace by mohly nastat; – znázorňuje jednoduchý problém různými způsoby; – formuluje jednoduchou hypotézu k vyřešení problému; – posoudí, zda může problém řešit na základě svých informací, popř. doplní chybějící fakta; – navrhne možnosti k řešení problému; – s pomocí učitele formuluje podmínky, za kterých bude možné problém vyřešit; – ze všech navržených možností vybere nejvhodnější řešení a obhájí je.
Plánování řešení – žák na konci třetího období	– dokáže předvídát vývoj situace; – je schopen vizuálně znázornit problém; – na základě dostupných informací formuluje hypotézu; – posoudí, zda lze problém řešit s využitím daných informací; – navrhne postup řešení; – formuluje předpoklady řešení; – vyhodnotí různé varianty řešení a rozhodne se mezi nimi.
Řešení problému – žák na konci druhého období	– při řešení jednoduchého problému postupuje systematicky sám nebo s pomocí; – v případě prvotního neúspěchu dál hledá samostatně nebo s pomocí nová řešení problému rozpozná chybu sám nebo s pomocí a opraví ji.
Řešení problému – žák na konci třetího období	– při řešení problému postupuje systematicky; – v případě neúspěchu je schopen hledat další řešení; – do rozboru problému se pouští sám, nečeká na podněty ostatních; – odhaluje chyby a navrhuje nová řešení.
Experimentální práce – žák na konci druhého období	– dokáže ověřit jednoduchou hypotézu jednoduchým experimentem; – jednoduchým způsobem zaznamená postup a výsledky svého experimentu; – jednoduchým způsobem vyhodnotí výsledky svého experimentu; – samostatně nebo s pomocí učitele nebo s pomocí spolužáků vyvozuje závěry ze svých poznatků.
Experimentální práce – žák na konci třetího období	– navrhne pokus pro ověření daných teorií; – provádí experiment; – výsledky zkoumání zaznamenává; – z vyhodnocených výsledků experimentu vyvozuje závěry.
Posouzení a aplikace řešení – žák na konci druhého období	– s pomocí učitele posoudí, jestli výsledky jeho řešení dávají smysl; – výsledná řešení využije v konkrétní situaci; – srozumitelně vysvětlí své řešení a je schopen změnit své závěry na základě získání nových poznatků.
Posouzení a aplikace řešení – žák na konci třetího období	– posoudí, zda jeho výsledné řešení je smysluplné; – výsledná řešení používá v konkrétních situacích; – srozumitelně zdůvodňuje a obhájí svá řešení; – po posouzení celého řešení vyvozuje závěry; – na základě nových informací je schopen své závěry změnit; – navrhuje opatření ke zmírnění negativních důsledků navrhovaného řešení.

Kompetence komunikativní

Na úrovni základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu;
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje;
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění;
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem;
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

STRATEGIE

Dílčí kompetence	Popis
Práce s informacemi – žák na konci druhého období	– najde myšlenky a místa, které jsou klíčové, a stručně je shrne; – najde informace související s tématem, o němž se diskutuje; – porovná různá tvrzení a pozná, když se od sebe liší; – k získávání a výměně informací využije základní funkce komunikačních prostředků a technologií; – s pomocí učitele pozná manipulativní způsob přesvědčování.
Práce s informacemi – žák na konci třetího období	– pojmenuje a stručně shrne hlavní myšlenky v textu nebo záznamu; – vybere informace vhodné k řešení úkolu; – pravdivost informací ověřuje z různých zdrojů; – k získání a výměně informací účelně využije různé informační a komunikační technologie a prostředky.
Způsob vyjadřování – žák na konci druhého období	– používá správné termíny, které souvisí s daným tématem, v případě, že termínu ostatní neporozuměli, vysvětlí ho; – k vyjádření používá jednoduchá grafická znázornění; – při popisu situací nebo vyprávění příběhu ze života postupuje chronologicky, od začátku do konce, popíše příčiny a následky dané situace.
Způsob vyjadřování – žák na konci třetího období	– vyjadřuje se tak, aby mu ostatní rozuměli, používá jednoznačná a výstižná pojmenování; – k vyjádření používá grafických znázornění a symbolických prostředků; – logicky uspořádá informace.
Písemný projev – žák na konci druhého období	– jasně a uspořádaně sestavuje svůj písemný projev, neztrácí se v podrobnostech.
Písemný projev – žák na konci třetího období	– v písemném projevu se vyjadřuje uceleně a přehledně.
Ústní projev – žák na konci druhého období	– stručně a srozumitelně vysloví svou myšlenku před třídou, vypráví krátký příběh nebo popisuje jednoduchou situaci, shrne nejdůležitější informace, které se dočetl, stručně a srozumitelně je sdělí ostatním; – rozlišuje, zda mluví s vrstevníkem nebo dospělým, se známým nebo neznámým člověkem, přizpůsobí tomu svoji mluvu; – během promluvy s ostatními sleduje jejich chování a reaguje na ně; – během svého projevu mluví nahlas a zřetelně přímo k adresátům;
Ústní projev – žák na konci třetího období	– s použitím poznámek si připraví a srozumitelně přednese své sdělení; – s ohledem na situaci použije vhodné jazykové prostředky; – délku a náročnost mluveného projevu přizpůsobí posluchačům; – mluví výrazně, ovládá mimiku i gesta.
Kontakt při komunikaci – žák na konci druhého období	– vyslechne druhého, nepřerušuje jeho projev, udržuje s mluvčím oční kontakt; – za pomoci starších osob nebo vrstevníků naváže v kolektivu nové kontakty s osobami, které dosud neznal; – při neporozumění se zeptá mluvčího, jak to myslel; – odpoví na položenou otázku, řekne svůj názor na svět; – nesouhlasí-li s názorem druhého, sdělí mu to bez urážek, vysvětlí, proč s ním nesouhlasí; – dodržuje pravidla diskuse, která si se skupinou dohodl, chce-li vstoupit do diskuse, hlásí se o slovo a mluví tak, aby mu ostatní rozuměli; – vyslechne odlišné názory druhých, přemýšlí o nich, respektuje je, přijme, když druhý nesouhlasí s jeho názorem, nezlobí se na něj; – různými způsoby vyjádří své názory, pocity a myšlenky; – vyjadřuje, co se mu nelíbí na názoru nebo výsledku práce druhých, nikoliv na osobě samotné; – vyjadřuje své přesvědčení a hájí vlastní názor na věc, je ochoten ho změnit na základě nových informací; – pokud je pro něho nějaká komunikace nepříjemná, pokud má pocit, že ho chce někdo o něčem přesvědčit proti jeho vůli, podle situace s ním odmítne komunikaci, vyhledá blízkou pomoc; – podílí se na utváření pravidel komunikace ve třídě.
Kontakt při komunikaci – žák na konci třetího období	– dokáže naslouchat druhým a dává najevo svou vstřícnost a porozumění; – je schopen navázat kontakt i s neznámou osobou a přizpůsobí se jejím možnostem komunikace;

	– kladením doplňujících otázek se ujišťuje, že porozuměl; – v diskusi využívá myšlenky druhých a přichází s vlastními nápady; – svůj nesouhlas vyjádří vhodným způsobem a dokáže ho zdůvodnit; – rozpozná téma a cíl diskuse; – diskutuje k věci, shrne, k čemu skupina v diskusi dospěla; – na základě nových příspěvků přehodnocuje nebo potvrzuje svůj názor, akceptuje, že výsledkem diskuse nemusí být vždy shoda; – své názory, myšlenky a pocity vyjádří různými způsoby, věci posuzuje z různých hledisek; – taktně sděluje své názory a pocity; – důrazně, ale slušně, obhajuje své názory a předkládá konkrétní argumenty; – manipulativní komunikaci odmítá a sám ji nepoužívá.
--	---

Kompetence sociální a personální

Na úrovni základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce;
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá;
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají;
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

STRATEGIE

Dílčí kompetence	Popis
Přípravná fáze práce ve skupině – žák na konci druhého období	– před začátkem práce prodiskutuje s ostatními zadaný úkol; – podle zadání nebo podle předcházejících zvyklostí si rozdělí role ve skupině; – společně s ostatními vymezuje kritéria pro dobrou práci nebo objasňuje ta, která skupina dostala spolu s úkolem; – pracovní místo upraví tak, aby se všem co nejlépe pracovalo, zajistí potřebné pomůcky; – dodržuje termíny stanovené pro dílčí i konečné splnění zadané práce; – podílí se na vytváření pravidel spolupráce, ta pak dodržuje a zároveň dbá, aby nebyla porušována.
Přípravná fáze práce ve skupině – žák na konci třetího období	– určí, co je úkolem skupinové práce; – jednotlivé role ve skupině si rozdělí včetně zodpovědnosti; – umožní stejné podmínky komunikace pro všechny; – stanoví časový harmonogram; – pracuje podle pravidel spolupráce.
Realizace práce ve skupině – žák na konci druhého období	– dokáže plnit jednoduché úkoly a role, rozpozná, že úkol je hotov; – v případě potíží v práci dokáže najít pomoc (spolužáci, knihy, jiné zdroje, učitel); – vyhoví, je-li požádán o pomoc, v případě potřeby svou pomoc nabídne; – o hotovou práci se dokáže postarat (prezentovat, vyvěsit na nástěnku, uložit a umístit na určené místo); – při práci udržuje pracovní místo v pořádku, po skončení práce uklidí.
Realizace práce ve skupině – žák na konci třetího období	– aktivně se podílí na všech etapách úkolu; – případné potíže skupinové práce průběžně řeší; – v případě potřeby pomůže; – po skončení práce se podílí na úklidu.
Vyhodnocení práce ve skupině – žák na konci druhého období	– podle zadaných hledisek sleduje a hodnotí práci celé skupiny, jednotlivců, ale i svou vlastní; – pod vedení učitele navrhuje, co by se příště mělo dělat stejně nebo lépe.
Vyhodnocení práce ve skupině – žák na konci třetího období	– hodnotí práci svou, jednotlivců i celého týmu; – nejlepší postupy využije při dalších úkolech.
Upevňování vztahů s druhými – žák na konci druhého období	– vyslovuje ocenění, ale i kritiku za práci skupiny; – neprozkoumané nápady a návrhy druhých nekritizuje a neodmítá, neposmívá se; – při nezdaru neshazuje vinu na druhé.

Upevňování vztahů s druhými – žák na konci třetího období	– raduje se z úspěchu celé skupiny a dokáže ocenit druhé; – neposmívá se, hodnotí práci, nikoliv osobu; – při nezdaru nebo potížích neshazuje vinu na druhé.
Volba osobních cílů – žák na konci druhého období	– z nabídky úkolů si vybírá takové, které jsou splnitelné jím samým nebo skupinou; – v sebehodnotících pracovních listech si s pomocí učitele nebo rodičů volí cíle pro své zlepšení a určuje, co pro to musí udělat; – vyslechne, co mu druzí o jeho práci říkají a radí se s nimi, jak zlepšit své další jednání.
Volba osobních cílů – žák na konci třetího období	– podle svých vědomostí, dovedností a zkušeností si vybírá individuální úkoly; – stanovuje si cíle pro sebezlepšení; – pro své další jednání využívá zpětnou vazbu.
Emoce – žák na konci druhého období	
Emoce – žák na konci třetího období	– při nezvládnutí svých emocí se dokáže omluvit; – své emoce dokáže pojmenovat.

Kompetence občanské

Na úrovni základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí;
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu;
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka;
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit;
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví.

STRATEGIE

Dílčí kompetence	Popis
Respekt k druhým – žák na konci druhého období	– vyslechne názor druhých až do konce, zdržuje se komentářů, neposmívá se, nedělá opovrhlivé poznámky, zjišťuje názor druhých; – při posuzování konkrétních jednoduchých událostí a problémů se zamýšlí, jak by se choval sám; – nevyjadřuje se pohrdavě nebo s předsudky o skupinách lidí nebo jejich příslušnících.
Respekt k druhým – žák na konci třetího období	– respektuje názory druhých a svůj předkládá jako jeden z možných; – vyjadřuje své vlastní pocity, nedotýká se citů druhých; – z různých úhlů pohledu posuzuje a hodnotí jevy, procesy, události a problémy ve svém okolí; – stereotypy a předsudky kritizuje.
Pravidla – žák na konci druhého období	– s pomocí dospělého vytváří a formuje pravidla soužití v kolektivu, dodržuje je a přijímá důsledky vyplývající z jejich nedodržení; – chová se tak, aby neomezoval ostatní lidi a nepoškozoval prostředí.
Pravidla – žák na konci třetího období	– se skupinou vrstevníků vytváří, formuluje a dodržuje pravidla potřebná pro danou situaci; – respektuje práva druhého, neobtěžuje, neškodí.
Odmítání násilí – žák na konci druhého období	– v konfliktních situacích navrhuje vhodné jednání, připomíná stanovená pravidla, neútočí na druhé a neponižuje je; – snaží se pomoci napadenému spolužákovi, všímá si křivdy, neoplácí.
Odmítání násilí – žák na konci třetího období	– při řešení sporů nepoužívá násilí; – podle svých možností se postaví fyzickému a psychickému násilí ve škole.
Aktivní pomoc – žák na konci druhého období	– pomáhá spolužákům i ostatním lidem, pod vedením dospělých se zapojuje do podpory vzdálených lidí;

	– navrhuje konkrétní řešení pro odstranění nežádoucích jevů.
Aktivní pomoc – žák na konci třetího období	– aktivně pomáhá spolužákům i spoluobčanům, podle svých možností se zapojuje do obecně prospěšných akcí; – upozorňuje na společné problémy a hledá vhodná řešení.
Samostatné jednání – žák na konci druhého období	– za pomoci učitele posuzuje, zda má dostatek informací pro rozhodování.
Samostatné jednání – žák na konci třetího období	– samostatně posuzuje dostatek informací k rozhodování a zaujetí konečného stanoviska.
Respekt k právům jednotlivce – žák na konci druhého období	– přijímá návrhy ostatních o společných záležitostech, neodmítá řešení, i když nejsou jeho, netrucuje; – posuzuje, kdy v jeho životě byla respektována nebo porušována jeho práva, využije spolupráce s dospělým v situacích, kde svá práva nemůže uplatnit sám; – pokud nezná důvody zákazů nebo příkazů, požádá o vysvětlení a respektuje je.
Respekt k právům jednotlivce – žák na konci třetího období	– prosazuje řešení přijatelná pro všechny; – při nerespektování lidských práv dospělými je připraven předložit vhodné argumenty; – ve výjimečných situacích respektuje omezení svých práv dospělými.
Udržitelnost života – žák na konci druhého období	– respektuje základní jednoduchá pravidla trvale udržitelného života.
Udržitelnost života – žák na konci třetího období	– z hlediska trvale udržitelného života posuzuje své potřeby a nároky.
Krizové situace – žák na konci druhého období	– zná telefonní čísla, místa nebo osoby pro přivolání pomoci, ví, jak pomoc přivolá, popř. ji poskytne; – v krizových situacích nezmatkuje, čeká na instrukce nebo vyhledá nejbližší pomoc u dospělé osoby; – vyhýbá se známým nebezpečím v okolí bydliště a školy, řídí se pokyny dospělých o tom, jak předcházet rizikům i v případě, že je bez jejich dohledu.
Krizové situace – žák na konci třetího období	– zná, popíše a použije zásady ochrany osob za mimořádných událostí, ví kde hledat pomoc; – v kritických situacích jedná rozvážně a pomůže těm, kteří pomoc potřebují; – dodržuje zásady bezpečnosti při zábavě i práci a předvídá možná rizika.
Vztah ke kulturnímu dědictví – žák na konci druhého období	– vztah ke svému bydlišti a jeho okolí projevuje znalostí místa, neničením památek, výzdoby, přírody, užitných objektů; – neodmítá nikoho pro spolupráci jak při hrách, tak v ostatních činnostech; – navštěvuje kulturní akce.
Vztah ke kulturnímu dědictví – žák na konci třetího období	– má kladný vztah k prostoru, kde žije, zvažuje výhody a nevýhody svého bydliště; – rozpozná a odsoudí extrémistické projevy; – sleduje a podle kvality si vybírá kulturní události v obci.

Kompetence pracovní

Na úrovni základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky;
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot;
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření;
- rozvíjí své podnikatelské myšlení, orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání.

STRATEGIE

Dílčí kompetence	Popis
Plánování – žák na konci druhého období	– s pomocí učitele naplňuje dílčí činnosti nutné ke splnění úkolu a stanoví si čas na jejich realizaci;

	– zhodnotí, zda měl dostatek času na práci a jak ho využil; – pro svou činnost vybere z nabídky nejvhodnější materiály a nástroje a připraví je; – zvolí a připraví vhodné pracovní místo.
Plánování – žák na konci třetího období	– naplánuje práci do jednotlivých kroků; – dokáže odhadnout čas nutný ke splnění daného úkolu; – navrhne a připraví nejvhodnější materiály, nástroje a postupy.
Vlastní práce – žák na konci druhého období	– pracuje podle jednoduchého návodu a postupu, v případě nutnosti požádá o pomoc spolužáka či učitele; – dokáže zaznamenat nebo vysvětlit svůj pracovní postup; – dodržuje termín pro splnění úkolu; – pracuje úsporně; – pod vedením učitele dodržuje pravidla bezpečnosti při práci, chrání zdraví své i ostatních.
Vlastní práce – žák na konci třetího období	– postupuje systematicky podle návodu, je schopen si ho upravit podle konkrétních podmínek; – svůj pracovní postup zaznamená přehledně a podrobně; – v průběhu plnění úkolu kontroluje dodržení termínu; – pracuje úsporně, šetří materiál a energii; – vždy dodržuje bezpečnostní pravidla.
Hodnocení – žák na konci druhého období	– s pomocí učitele průběžně porovnává dílčí činnost s předem stanovenými kritérii, popř. navrhuje zlepšení; – rozpozná kvalitní práci a dobře splněný úkol, s pomocí zhodnotí práci svou i ostatních; – pojmenuje příčiny úspěchu či neúspěchu a s pomocí učitele navrhne, jak příště pracovat lépe.
Hodnocení – žák na konci třetího období	– průběžně vyhodnocuje svůj postup; – využívá své zkušenosti; – rozpozná kvalitní práci a dobře splněný úkol, dokáže zhodnotit práci svou i ostatních; – příčiny úspěchu i neúspěchu pojmenuje a navrhne úpravy; – výrobní postupy dokáže posoudit z hlediska jejich bezpečnosti; – volí výrobní postupy, které jsou nejšetrnější k životnímu prostředí.
Profese – žák na konci druhého období	– uvědomí si, ke kterým činnostem má kladný vztah, které mu jdou lépe než jiné; – poznává různé obory lidských činností, vysvětlí jejich význam; – získává informace o různých profesích a učí se v nich orientovat; – poznává své schopnosti a dovednosti a využívá je v různých činnostech.
Profese – žák na konci třetího období	– reálně odhadne své možnosti; – vyhodnocuje, v jakých oborech by mohl rozvíjet své vlohy a nadání; – získává potřebné informace o budoucí profesi; – jednotlivé profese posuzuje a vyhodnocuje vzhledem ke svým možnostem; – poptávku po své práci vyhledá v různých médiích; – uvažuje i o možnostech podnikání.
Podnikatelské myšlení – žák na konci druhého období	– vhodným způsobem nabídne svou pomoc; – přiměřeným způsobem žádá ocenění vlastního nápadu, dokáže ocenit nové návrhy druhých; – s pomocí učitele vysvětlí na modelových situacích základní etické normy podnikání.
Podnikatelské myšlení – žák na konci třetího období	– použije různé způsoby, jak se prezentovat na trhu práce; – obhájí vlastní práci a požaduje za ni adekvátní ocenění; – je schopen ocenění i kritiky práce druhých; – porovná příjmy a výdaje, spočítá zisk; – na příkladech vysvětlí základní etické normy podnikání.

Kompetence digitální

Na úrovni základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

STRATEGIE

Dílčí kompetence	Popis
Ovládání digitálních zařízení, aplikací a služeb – žák na konci druhého období	– uvádí příklady využívání digitálních technologií v rodině a ve škole; ovládá a využívá určené výukové aplikace při svém učení, – ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti,
Ovládání digitálních zařízení, aplikací a služeb – žák na konci třetího období	– ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít,
Práce s daty – žák na konci druhého období	– získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah; soubory sdílí se svými blízkými a učiteli pomocí zadané digitální technologie,
Práce s daty – žák na konci třetího období	– získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
Digitální obsah – žák na konci druhého období	– vytváří jednoduchý digitální obsah, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků ke splnění stanovených cílů,
Digitální obsah – žák na konci třetího období	– vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků,
Využití dig. technologie – žák na konci druhého období	– při školní práci využívá svěřená zařízení a doporučené digitální technologie; uvede příklady využití digitálních technologií,
Využití dig. technologie – žák na konci třetího období	– využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce,
Význam dig. technologie – žák na konci druhého období	– chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, uvědomuje si rizika jejich využívání,
Význam dig. technologie – žák na konci třetího období	– chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání,
Bezpečnost v dig. prostředí – žák na konci druhého období	– respektuje nastavenou úroveň zabezpečení v používaných zařízeních; rozpozná a nahlásí nevhodný obsah, situace či chování v digitálním prostředí; i v digitálním světě dodržuje pravidla slušného chování.
Bezpečnost v dig. prostředí – žák na konci třetího období	– předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

U žáků s podezřením na přiznání podpůrného opatření doporučuje třídní učitel, po poradě s výchovnou poradkyní, rodičům vyšetření jejich dětí v školském poradenském zařízení. Se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami dle § 16 školského zákona, pracujeme podle zákona č. 82/2015 Sb. a vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Seznamy a diagnózy žáků jsou průběžně aktualizovány výchovnou poradkyní a učitelé jsou povinni se s nimi seznámit. Podle svých možností potom respektují doporučení odborníka z poradenského zařízení.

Všem rodičům nabízíme možnost slovního hodnocení.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka.

Žákům, kteří nedosahují očekávaných výsledků v základních předmětech, nabízíme škálu povinných, nepovinných předmětů a zájmových útvarů ve školním klubu. Zde mohou být úspěšní a rozvíjet svůj přirozený talent a dispozice důležité pro jejich profesní vývoj.

Vyrovňovací období při přechodu na náš Školní vzdělávací program a naše osnovy budou vyučující řešit individuálně ve spolupráci s rodiči a třídním učitelem na základě informací o předchozím vzdělávání žáka.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

- a) v oblasti metod výuky:
 - respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
 - metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
 - důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
 - respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- b) v oblasti organizace výuky:
 - střídání forem a činností během výuky
 - u mladších žáků využívání skupinové výuky
 - postupný přechod k systému kooperativní výuky
 - v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka
- c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče.

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

a) Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti podpůrných opatření a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech.

b) Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

c) Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.

d) Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

e) Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané ve zprávě o psychologickém vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, které je doporučeno druhem podpůrného opatření (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací,...).

f) Podle druhu podpůrného opatření využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály.

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Přesto, že v současné době nemáme oficiální vyjádření školského poradenského centra, že některý žák je mimořádně nadaný, jsme připraveni se těmto dětem věnovat a motivovat je k hlubšímu rozvoji jejich talentu. Zvídaví a talentovaní žáci jsou ve vyučovacích hodinách zaměstnávání rozšiřujícími úkoly, jsou pověřováni vedením a řízením skupin, vytváříme jim příležitosti a podmínky pro hlubší bádání a zkoumání v oblasti jejich zájmu. Jsou na ně kladeny vyšší nároky. Vybírají si povinné a nepovinné předměty podle svého zájmu. Mají k dispozici dobře vybavenou knihovnu a přístup k internetu. Vybízíme tyto žáky k účasti na různých olympiádách, soutěžích a sportovních akcích. Učitelé se žákům při přípravě individuálně věnují.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavě IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů a realizujeme jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

	1. stupeň					2. stupeň			
Název okruhu	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
Osobnostní rozvoj									
Rozvoj schopností poznávání	ČJL					OZV, PČ, TV	OZV, FY, PČ, TV	OZV, CH, TV	CH, TV
		Šestáci vítějte, Slavičín – naše město				Holocaust			
Sebezpoznání a sebepojetí		PR				OZV, TV		TV	TV
	Pohádkový den					Šestáci vítějte			Holocaust
Seberegulace a sebeorganizace			PR			OZV	OZV	OZV, CH	
						Šestáci vítějte			
Psychohygiena	ČJL, PR					OZV	OZV, TV,	OZV, PŘ, TV	
						Šestáci vítějte			
Kreativita	HV	VaPČ		PČ, VV	PČ	ČJL, CJ, I, OZV	ČJL, I, OZV, VV	OZV, VV,	ČJL, VV, TV
						Šestáci vítějte, Slavičín – naše město			
Sociální rozvoj									
Poznávání lidí	ČJL, PR					CJ, OZV, TV	ČJL, TV	ČJL, TV	ČJL, TV
						Šestáci vítějte, Slavičín – naše město			Holocaust
Mezilidské vztahy	PR, TV	ČJL, PR, TV	ČJL, PR, TV			ČJL, OZV, TV	ČJL, OZV, TV		ČJL
						Šestáci vítějte, Slavičín – naše město			Holocaust
Komunikace	HV	ČJL	ČJL	VV		ČJL, OZV, TV, CJ,	ČJL, OZV, TV	CH, TV	TV
						Šestáci vítějte, Slavičín – naše město			Holocaust
Kooperace a kompetice	TV	TV	TV	TV	VV, TV	OZV	TV, OZV	OZV, CH, TV	TV
						Šestáci vítějte, Slavičín – naše město			Holocaust
Morální rozvoj									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti						OZV	OZV	OZV, CH	FY, CH
						Šestáci vítějte, Slavičín – naše město			
Hodnoty, postoje, praktická etika						OZV	OZV	OZV	
						Šestáci vítějte			

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název okruhu	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
Občanská společnost a škola				VL		OZV	OZV	OZV	
Občan, občanská společnost a stát				M		OZV	OZV	OZV	Holocaust
						Slavičín – naše město			
Formy participace občanů v politickém životě				VL		OZV	OZV		ČJL
						Slavičín – naše město			
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VL		OZV	OZV		

VÝCHOVA K MYŠLENÍ EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název okruhu	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
Evropa a svět nás zajímá					CJ, I		CJ, D	CJ	CJ, OZV
									Holocaust
Objevujeme Evropu a svět					CJ	ČJL	ČJL	ČJL, Z	ČJL, OZV
						Jeden svět	Jeden svět	Jeden svět	Jeden svět
Jsme Evropané									OZV, Z

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název okruhu	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
Kulturní difference		ČJL, PR					OZV		
						Jeden svět	Jeden svět	Jeden svět	Jeden svět, Holocaust
Lidské vztahy	ČJL						ČJL	ČJL	ČJL
						Jeden svět	Jeden svět	Jeden svět	Jeden svět, Holocaust
Etnický původ		ČJL					OZV	Z, PŘ	
									Holocaust
Multikulturalita			CJ				OZV		
			Vánoční zvyky			Jeden svět	Jeden svět	Jeden svět	Jeden svět
Princip sociálního smíru a solidarity							OZV		
						Jeden svět	Jeden svět	Jeden svět	Jeden svět

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název okruhu	1.r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
Ekosystémy						PŘ	Z, PŘ		
Základní podmínky života			PR			PŘ		CH	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí						PŘ	PČ	CH	CH, PŘ
	Den Země	Den Země	Den Země	Den Země	Den Země	Den Země	Den Země	Den Země	Den Země
Vztah člověka k prostředí			PR			PŘ, PČ	PČ	Z, CH	CH, PŘ
	Den Země	Den Země	Den Země	Den Země	Den Země	Den Země	Den Země	Den Země	Den Země

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název okruhu	1.r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					ČJL		ČJL	ČJL	
									Holocaust
Stavba mediálních sdělení					ČJL				ČJL
Vnímání autora mediálních sdělení						ČJL			
									Holocaust
Fungování a vliv médií ve společnosti					I	Jeden svět	OZV	Jeden svět	Jeden svět
							Jeden svět		
Tvorba mediálního sdělení					ČJL	ČJL			ČJL, VV
Práce v realizačním týmu					I	Šestáci vítějte, Jeden svět	Jeden svět	Jeden svět	Jeden svět

4 Učební plán

4.1 Časová dotace pro I. stupeň

I. STUPEŇ

Realizace učebního plánu

Tabulka počtu hodin učebního plánu podle oblastí a oborů vycházejících z RVP ZV uvádí počet hodin ve vazbě na jednotlivé oblasti RVP. Ve Školním vzdělávacím programu ŠKOLA PRO VŠECHNY dochází k následujícím úpravám jednotlivých vyučovacích předmětů:

Ve výuce cizích jazyků nabízí učební plán výuku prvního cizího jazyka od druhé třídy.

Učební plán 1. STUPEŇ – září 2019									
RVP OBLAST	RVP OBOR	RVP (počet hodin)	ŠVP PŘEDMĚT	ŠVP (počet hodin)	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	33	Český jazyk a literatura	39	9	8	9	7	6
	Cizí jazyk	9	Anglický jazyk	10	X	1	3	3	3
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	20	Matematika	24	4	5	5	5	5
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	1	Informatika	1	X	X	X	X	1
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	12	Prvouka	7	2	2	3	X	X
			Vlastivěda	4	X	X	X	2	2
			Přírodověda	4	X	X	X	2	2
Umění a kultura	Hudební výchova	12	Hudební výchova	5	1	1	1	1	1
	Výtvarná výchova		Výtvarná výchova	4	X	X	X	2	2
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	2
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	5	Pracovní činnosti	2	X	X	X	1	1
			Výtvarné a pracovní činnosti	6	2	2	2	X	X
Volitelné předměty	Volitelný předmět	X	Volitelné předměty	2	X	X	X	1	1
Disponibilní časová dotace		16							
		118			118	20	21	25	26

Učební plán 1. STUPĚŇ- účinnost od 1. září 2021

RVP OBLAST	RVP OBOR	RVP (počet hodin)	ŠVP PŘEDMĚT	ŠVP (počet hodin)	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	33	Český jazyk a literatura	38	9	8	9	7	6
	Cizí jazyk	9	Anglický jazyk	11	X	1	3	3	3
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	20	Matematika	24	4	5	5	5	5
Informatika	Informatika	2	Informatika	2	X	X	X	1	1
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	11	Prvouka	7	2	2	3	X	X
			Vlastivěda	4	X	X	X	2	2
			Přírodověda	4	X	X	X	2	2
Umění a kultura	Hudební výchova	12	Hudební výchova	5	1	1	1	1	1
	Výtvarná výchova		Výtvarná výchova	4	X	X	X	2	2
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	2
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	5	Pracovní činnosti	2	X	X	X	1	1
			Výtvarné a pracovní činnosti	6	2	2	2	X	X
Volitelné předměty	Volitelný předmět	X	Volitelné předměty	1	X	X	X	X	1
Disponibilní časová dotace		16							
		118	118 20 21 25 26 26						

Učební plán 1. STUPĚŇ- účinnost od 1. září 2022

RVP OBLAST	RVP OBOR	RVP (počet hodin)	ŠVP PŘEDMĚT	ŠVP (počet hodin)	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	33	Český jazyk a literatura	38	9	8	9	6	6
	Cizí jazyk	9	Anglický jazyk	11	1	1	3	3	3
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	20	Matematika	24	4	5	5	5	5
Informatika	Informatika	2	Informatika	2	X	X	X	1	1
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	11	Prvouka	7	2	2	3	X	X
			Vlastivěda	4	X	X	X	2	2
			Přírodověda	4	X	X	X	2	2
Umění a kultura	Hudební výchova	12	Hudební výchova	5	1	1	1	1	1
	Výtvarná výchova		Výtvarná výchova	4	X	X	X	2	2
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	2
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	5	Pracovní činnosti	2	X	X	X	1	1
			Výtvarné a pracovní činnosti	6	2	2	2	X	X
Volitelné předměty	Volitelný předmět	X	Volitelné předměty	1	X	X	X	X	1
Disponibilní časová dotace		16							
		118	118 21 21 25 25 26						

4.2 Časová dotace pro II. stupeň

II. STUPEŇ

Realizace učebního plánu

Tabulka počtu hodin učebního plánu podle oblastí a oborů vycházejících z RVP ZV uvádí počet hodin ve vazbě na jednotlivé oblasti RVP. Ve Školním vzdělávacím programu ŠKOLA PRO VŠECHNY dochází k následujícím úpravám jednotlivých vyučovacích předmětů:

Ve výuce cizích jazyků nabízí učební plán výuku cizího jazyka – anglický jazyk. Od sedmé třídy nabízí další cizí jazyk.

Učební plán 2. STUPEŇ – účinnost od 1. září 2019								
RVP OBLAST	RVP OBOR	RVP (počet hodin)	ŠVP PŘEDMĚT	ŠVP (počet hodin)	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15	Český jazyk a literatura	17	5	4	4	4
	Cizí jazyk	12	Anglický jazyk	15	4	4	3	4
	Další cizí jazyk	6	Německý jazyk (Ruský jazyk)	6	X	2	2	2
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	15	Matematika	18	5	4	5	4
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	1	Informatika	2	1	1	X	X
Člověk a společnost	Dějepis	11	Dějepis	7	2	2	1	2
	Občanská výchova		Občanská a zdravotní výchova	7	2	2	2	1
Člověk a příroda	Zeměpis	21	Zeměpis	7	2	1	2	2
	Fyzika		Fyzika	7	1	2	2	2
	Chemie		Chemie	4	X	X	2	2
	Přírodopis		Přírodopis	7	2	2	2	1
Umění a kultura	Hudební výchova	10	Hudební výchova	4	1	1	1	1
	Výtvarná výchova		Výtvarná výchova	6	2	2	1	1
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	Tělesná výchova	8	2	2	2	2
	Zdravotní výchova							
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	3	Pracovní činnosti	4	1	1	1	1
Volitelné předměty	Volitelný předmět	X	Volitelné předměty	3	X	X	1	2
Disponibilní časová dotace		18						
		122			122	30	30	31

Učební plán 2. STUPEŇ – účinnost od 1. září 2021

RVP OBLAST	RVP OBOR	RVP (počet hodin)	ŠVP PŘEDMĚT	ŠVP (počet hodin)	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15	Český jazyk a literatura	17	5	4	4	4
	Cizí jazyk	12	Anglický jazyk	15	4	4	3	4
	Další cizí jazyk	6	Německý jazyk (Ruský jazyk)	6	X	2	2	2
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	15	Matematika	18	5	4	5	4
Informatika	Informatika	4	Informatika	4	1	1	1	1
Člověk a společnost	Dějepis	10	Dějepis	7	2	2	1	2
	Občanská výchova		Občanská a zdravotní výchova	7	2	2	2	1
Člověk a příroda	Zeměpis	20	Zeměpis	7	2	1	2	2
	Fyzika		Fyzika	7	1	2	2	2
	Chemie		Chemie	4	X	X	2	2
	Přírodopis		Přírodopis	7	2	2	2	1
Umění a kultura	Hudební výchova	9	Hudební výchova	3	1	1	1	0
	Výtvarná výchova		Výtvarná výchova	6	2	2	1	1
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	Tělesná výchova	8	2	2	2	2
	Zdravotní výchova							
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	3	Pracovní činnosti	3	1	1	0	1
Volitelné předměty	Volitelný předmět	X	Volitelné předměty	3	X	X	1	2
Disponibilní časová dotace		18						
		122						

4.3 Poznámky k učebnímu plánu

I. STUPEŇ

Vyučovací předmět **Český jazyk** v 1. ročníku má komplexní charakter, od 2. ročníku je členěn na Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu. Na I. stupni je předmět posílen o 5 vyučovacích hodiny. Žákům, kterým byla doporučena školním vzdělávacím zařízením úprava obsahu vzdělávání, může být nabídnut předmět speciální péče v rozsahu 2 hodin týdně.

Cizí jazyk je navýšen o 2 hodiny.

Vyučovací předměty **Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda** jsou posíleny z disponibilní časové dotace o 3 vyučovacích hodiny, zahrnují vzdělávací obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Integrovaný vyučovací předmět **Prvouka** zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Dopravní výchova, Etická výchova a Ochranu občanů za mimořádných událostí.

Vyučovací předmět **Matematika** je na I. stupni posílen o 4 vyučovacích hodiny z disponibilní časové dotace, zahrnuje Finanční gramotnost.

Tělesná výchova ve 2. a 3. ročníku probíhá výuka plavání v rozsahu 20 vyučovacích hodin.

Možnost volby povinně volitelných předmětů mají žáci ve 4.-a-5. ročníku. Je možno si vybrat z následující nabídky:

➔ **4. ročník**
= Hudební dílna

- Výtvarné činnosti
- Základy informatiky
- Zábavná matematika
- Zábavná angličtina

➤ **5. ročník**

- Hudební dílna
- Výtvarné činnosti
- Základy informatiky
- Cvičení z českého jazyka
- Zábavná matematika

Od školního roku 2021 – 2022 bude výuka Informatiky od 4. ročníku.

Na 1. stupni budou 2 povinné hodiny.

Výuka Informatiky bude zahájena náběhem ve 4. ročníku. od 1.9.2021. Podrobně v tabulce, kde je stručný popis náběhu vzdělávacího obsahu. Tento postup zajistí postupný náběh upraveného ŠVP, které je v souladu s revizovaným RVPZV. Tím je zajištěno, že hodnocení žáků bude odpovídat změně obsahu ŠVP po dobu, než budou žáci daného ročníku absolvovat kompletní nový obsah v předcházejících ročnících. Bude se jednat o výběr očekávaných výstupů a učiva v ŠVP, které žáci v určitých ročnících a v daném období budou absolvovat a za jejichž dosahování budou hodnoceni.

2021 - 2022: 4. ročník: řádné zahájení, 5. ročník dle starého ŠVP,

2022 - 2023: 4. ročník: řádné zahájení, 5. ročník: návaznost na 4. ročník.

Od školního roku 2022-2023 bude navýšena výuka o 1 hodinu Anglického jazyka v 1. ročníku a ve 4. ročníku výuka Českého jazyka ponížena o 1 hodinu. Jedná se o postupný náběh, tj. žáci 2. - 4. ročníku pokračují dle Učebního plánu – aktualizace září 2021.

II. STUPEŇ

Český jazyk je posílen o 2 vyučovací hodiny z volné disponibilní časové dotace.

Vyučovací předmět **Matematika** je posílen o 3 vyučovací hodiny z volné disponibilní časové dotace. Ve školním roce 2015-2016 byl v 8. ročníku navýšen počet hodin o 1 hodinu. Důvodem navýšení dotace hodin matematiky je potřeba posílení a rozvoje matematické gramotnosti a analytického myšlení, jež se dále uplatňují v dalších oborech. Navýšení dotace není doprovázeno přesunem učiva z vyššího ročníku, výstupy zůstanou stejné, umožní však vyučujícím zařazení jiných metod práce a otevře se prostor pro lepší rozvoj funkčního myšlení.

Cizí jazyk je posílen o 1 hodinu týdně v 6. – 7. ročníku.

Integrovaný vyučovací předmět **Občanská a zdravotní výchova** zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výchova k občanství a Výchova ke zdraví, Etická výchova a Základy finanční gramotnosti a Ochranu občanů za mimořádných událostí + POKOS.

Integrovaný vyučovací předmět **Pracovní činnosti** zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výchova k volbě povolání a je navýšen o 1 hodinu.

Volitelné předměty

Na **volitelné vyučovací předměty** jsou využity:

- 1 hodina v 8. ročníku.
- 2 hodiny v 9. ročníku.

Dle zájmu žáků a možnosti školy je možné vybrat si z nabídky volitelných předmětů:

➤ **8. ročník**

- Konverzace v anglickém jazyce
- Digitální technologie
- Technické činnosti

➤ **9. ročník**

- Technické činnosti
- Multimediální tvorba
- Konverzace v anglickém jazyce
- Rýsování
- Digitální technologie

- Cvičení z českého jazyka
- Cvičení z matematiky
- Keramická dílna

Na základě personálního obsazení školy je možné obohatit nabídku o jiný výše neuvedený povinně volitelný předmět. Učební osnovy volitelných předmětů jsou rozpracovány v příloze č.1.

Výuka informatiky

Naše škola se rozhodla reagovat na změnu Rámcového vzdělávacího programu pro ZV dle Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy z ledna 2021 postupně.

První změnou, která se projeví už ve školním roce 2021/2022, je implementace nově zpracované vzdělávací oblasti Informatika na 1. stupeň.

Během tohoto školního roku bude i nadále platná verze stávajícího ŠVP aktualizace září 2019. (Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání "Škola pro všechny").

Toto přechodné období nám umožní postupné zapracování všech změn podle nového RVP a lepší návaznost ve výuce informatiky.

Podrobně v tabulce, kde je stručný popis náběhu vzdělávacího obsahu. Tento postup zajistí postupný náběh upraveného ŠVP, které je v souladu s revidovaným RVP ZV. Tím je zajištěno, že hodnocení žáků bude odpovídat změněnému obsahu ŠVP po dobu, než budou žáci daného ročníku absolvovat kompletní nový obsah v předcházejících ročnících. Bude se jednat o výběr očekávaných výstupů a učiva v ŠVP, které žáci v určitých ročnících a v daném období budou absolvovat a za jejichž dosahování budou hodnoceni.

2021 - 2022: 4. ročník: řádné zahájení, 5. ročník dle ŠVP (aktualizace 2019), 6. ročník bez návaznosti (dle aktualizace 2021-RVP 2021), 7. ročník – dle ŠVP (aktualizace 2019),

2022 - 2023: 4. ročník: řádné zahájení, 5. ročník: návaznost na 4. ročník, 6. ročník: bez návaznosti (dle aktualizace 2021-RVP 2021), 7. ročník: návaznost na 6. ročník

2023 - 2024: 4. ročník: řádné zahájení, 5. ročník: návaznost na 4. ročník, 6. ročník: návaznost na 4. a 5. ročník, 7. ročník: návaznost na 5. a 6. ročník, 8. ročník: návaznost na 6. a 7. ročník

2024 - 2025: 4. ročník: řádné zahájení, 5. ročník: návaznost na 4. ročník, 6. ročník: návaznost na 4. a 5. ročník, 7. ročník: návaznost na 4., 5. a 6. ročník, 8. ročník: návaznost na 5., 6. a 7. ročník, 9. ročník: návaznost na 6., 7. a 8. ročník

Od školního roku 2024 – 2025 bude výuka Informatiky na 2. stupni od 6. – 9. ročníku po 1 hodině týdně.

Postupné zavádění nového školního vzdělávacího programu

	Zahájení bez návaznosti na předchozí ročníky
	Žáci, kteří se vzdělávají podle původního ŠVP (2019)
	Návaznost na předchozí ročník
	Řádné zahájení (žáci, absolvují celou novou Informatiku)

2021 - 2022	2022 - 2023	2023 - 2024	2024 - 2025	2025 - 2026	2026 - 2027
4. ročník	4. ročník	4. ročník	4. ročník	4. ročník	4. ročník
5. ročník	5. ročník	5. ročník	5. ročník	5. ročník	5. ročník
6. ročník	6. ročník	6. ročník	6. ročník	6. ročník	6. ročník
7. ročník	7. ročník	7. ročník	7. ročník	7. ročník	7. ročník
-----	8. ročník	8. ročník	8. ročník	8. ročník	8. ročník
-----	-----	9. ročník	9. ročník	9. ročník	9. ročník

5 Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je realizována ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk, ve volitelných předmětech konverzace v anglickém jazyce. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí. Všechny tyto vyučovací předměty mají společné hlavní cíle – vybavit žáky dovednostmi, vytvořit jim nástroje vzdělávání pro všechny oblasti vzdělávání. Jazykové vzdělávání pojmáme jako cestu k rozvoji přesného a logického myšlení. Jazyk chápeme především jako prostředek pro sdělování myšlenek a pocitů. Je bezprostředně spojen s myšlením, je jedním z prostředků myšlení. Chápeme jej v rovině kulturní, sociální a psychické.

5.1.1 Český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK – 1.- 5. ročník

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 6.-9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět v 1., 2., 3. ročníku 9 hodin týdně, ve 4. ročníku 7 hodin týdně a v 5. ročníku 6 hodin týdně, v 6. ročníku 5 hodin týdně, v 7., 8., 9. ročníku 4 hodiny týdně.

Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v učebně informatiky, na 2. stupni rovněž v multimediální učebně, výjimečně pracujeme v terénu, zejména při Komunikační a slohové výchově.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu je zaměřeno na:

- rozvíjení komunikačních schopností žáků, jejich tvořivosti a fantazie;
- ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě;
- rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku a kultivovanému ústnímu i písemnému projevu;
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama;
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů;
- osvojování a rozvíjení čtenářských schopností;
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků;
- podněcování žáků k četbě;
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání;
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- vyjádření reakcí a pocitů žáků;
- získání vědomostí a dovedností k osvojování spisovné podoby českého jazyka.

Český jazyk je úzce spjat s vyučovacími předměty:

- prvouka (např. téma Jsem školák, Můj domov...);
- vlastivěda (úvod do historie);
- dějepis (např. období Velké Moravy – misijní činnost Konstantina a Metoděje, husitství, veleslavínské období, období národního obrození);
- informační a komunikační technologie (komunikace prostřednictvím elektronické pošty, dodržování vžitých konvencí a pravidel – forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.);
- hudební výchova (lid. slovesnost, verbální vyjádření prožitků z hudby, melodrama, písničkáři,...);
- výtvarná výchova (líčení);
- občanská výchova (rozvoj osobnosti).

Výchovné a vzdělávací strategie rozvoje klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací a k využívání výpočetní techniky;
- klade důraz na pozitivní motivaci žáků a rozvoj samostatného myšlení;
- vede žáky k užívání správné terminologie;
- používá vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku;
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků;
- sleduje při hodině pokrok všech žáků;
- věnuje se dovednosti autokorekce chyb.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáka k samostatnému řešení problémů, předkládá modelové situace;

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů;
- vede žáky k plánování postupů;
- klade důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu;

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat;
- zařazuje řečnická cvičení a slohové práce, diskusní kroužky a besedy;
- klade důraz na naslouchání, podněcuje empatii;
- vede žáky k výstižné argumentaci.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování;
- zařazuje práci ve skupině, klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu;
- uplatňuje individuální přístup k žákům s poruchami učení i k talentovaným žákům;
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky;
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.

Kompetence občanské

Učitel

- dbá na slušnou mluvu žáků a na slušné chování ve škole i na veřejnosti;
- podporuje u žáků projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a cení našich tradic;
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních;
- vede k toleranci k minoritám.

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování bezpečnosti práce a ochrany zdraví;
- učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi;
- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, shromažďováním materiálů;
- kontroluje samostatné práce žáka.

Kompetence digitální

Učitel

- dává žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů);
- umožňuje žákům využití digitálních technologií ve výuce i doma;
- vede žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací;
- vede žáky k využívání navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace);
- klade důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů;
- podporuje žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi;
- vede žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat);
- umožňuje žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov);
- vede žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství.

1. ROČNÍK – DOTACE: 9, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
– rozliší zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky – rozliší dlouhé a krátké samohlásky – rozliší zrakem tvary stejné a odlišné – rozezná pojmy nahoře - dole, vzadu - vpředu, před - za, nad - pod, vedle – určí hlásku na začátku slova – postupně vyjmenuje všechny hlásky ve slově – přiřadí písmena k obrázkům podle začátku slova – rozliší větu, slovo, slabiku, hlásku (písmeno) z hlediska potřeb čtení a psaní – provádí analýzu a syntézu slabik a slov – postupně užívá všechna písmena abecedy – plynule spojuje slabiky do slov, slova do věty – rozliší délku samohlásek	– jazyková, sluchová, zraková příprava, rozvoj vnímání, tvořivosti, myšlení – sluchové rozlišení hlásek, správná výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin – hláska (písmeno), slabika, slovo, věta - podoba mluvená a psaná – postupné vyvozování písmen abecedy, čtyři podoby písmen (malá, velká, tiskací, psací) – vyhledávání písmen v textu, doplňování do mřížek – analýza a syntéza slabik a slov – slabičná analýza a syntéza slov – orientace v pojmech nahoře, dole, dole, vzadu, vpředu, před, za, nad, pod – určování hlásky na začátku slova, postupné vyjmenování všech hlásek ve slově – přiřazení písmena k obrázkům podle začátku slova – orientace na stránce, rozumí pojmu stránka, řádek, písmeno, slovo, věta
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
– plynule čte texty přiměřeného rozsahu a náročnosti – respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru, neskáče do řeči druhému – pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost – volí vhodné verbální prostředky řeči v běžných situacích – naslouchá ostatním – vyjadřuje svá přání – dokáže se omluvit, pozdravit, poděkovat, poprosit o pomoc – píše správně tvary písmen a číslic – spojuje správně písmena a slabiky – dodržuje čitelnost, úhlednost a celkovou úpravu psaného projevu při zachování základních hygienických a pracovních návyků	– rozvoj řeči, slovní zásoby, motivační rozhovory – základní techniky mluveného projevu-dýchání, výslovnost, tempo řeči – komunikační žánry - pozdrav, omluva, poděkování, prosba, přání – základní komunikační pravidla - oslovení, zdvořilé vystupování, střídání rolí mluvčího a posluchače v dialogu – činnosti a přípravné cviky pro uvolňování ruky k psaní – základní hygienické návyky - sezení, držení psacího náčiní, umístění sešitu a jeho sklon, hygiena zraku – zacházení s grafickým materiálem - správný úchop – postupné osvojování psacích písmen, slabik, slov – psaní slov a jednoduchých vět, opisování podle předlohy, přepisování, diktát, autodiktát – vytváření základu rukopisu
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání, Psychohygiena, Poznávání lidí MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	
Komentář	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
– čte jednoduché literární texty přiměřené věku – recituje kratší básnický text – rozliší některé literární pojmy a výrazy – naslouchá čtenému textu – nakreslí ilustraci k příběhu	– výcvik čtení - přípravná sluchová a zraková cvičení – čtení slabik a uvědomělé čtení slov a krátkých vět se zřetelnou výslovností – hlasité čtení ve Slabikáři – přednes říkadel a krátkých básní – základní literární pojmy - říkadlo, hádanka, pohádka, báseň, kniha, ilustrace, knihovna, čtenář – seznamování s jednoduchými pohádkami a pohádkovými postavami – poslech vhodných literárních textů pro děti
Pokrytí průřezových témat	
Komentář - návštěva městské knihovny - návštěva maňáskového a divadelního představení	

2. ROČNÍK – DOTACE: 9, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
Jazyková výchova – rozliší zvukovou a grafickou podobu slova – člení slova na hlásky – odliší dlouhé a krátké samohlásky, tvrdé, měkké, obojetné souhlásky – skládá slova z hlásek, slabik, skládá ze slov věty, dodržuje pořádek slov ve větě – rozliší v textu druhy vět podle postoje mluvčího a vybírá vhodné prostředky k jejich tvoření – rozliší významy slov, zvláště slova opačného významu a slova souřadná, nadřazená, podřazená – rozliší slovní druhy v základním tvaru – porovná a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost – zdůvodní a správně napíše ve slovech ú/ů – používá velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování – zdůvodní a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách – dodržuje správnou výslovnost a psaní skupin dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě – vyjmenuje zpaměti abecedu, seznámí se s postupem řazení slov podle abecedy	– věta, slovo, pořádek slov ve větě – slovo, slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek, samohlásky, souhlásky, dvojhlásky – psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách – souhlásky znělé a neznělé – výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě – slovní druhy - jednoduché, základní tvary – věta - jednotka jazykového projevu – druhy vět podle postoje mluvčího – slovní význam - slova opačného významu, slova souřadná, nadřazená, podřazená – rozlišení obecných a vlastních jmen osob, zvířat, místní pojmenování (typické příklady) – abeceda, řazení slov podle abecedy (jednoduché příklady)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
Komunikační a slohová výchova – plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti – respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru – pečlivě vyslovuje a opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost – v krátkých mluvených projevech volí vhodné tempo řeči – volí vhodné verbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích – rozliší základní žánry písemného projevu – píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení (adresa) – seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh – píše správně písmena a číslice podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře – píše a spojuje písmena, slabiky, slova, interpunkci, znaménka – dodrží správné pořadí písmen a úplnost slova – převádí slova a věty z podoby mluvené do podoby psané – dodržuje čitelnost a úhlednost psaného projevu při zachování základních hygienických a pracovních návyků	– plynulé čtení s porozuměním jednoduchých vět – hlasité a tiché čtení – reprodukování obsahu textu verbálním nebo neverbálním způsobem (pohybem, ilustrací...) – tvoření smysluplných vět k obrázkům, práce s obrázkovou osnovou – dodržování jednotlivých tvarů písmen – aplikační cvičení - psaní adresy – jednoduchý popis - pojmenování předmětu, obrázku, zvířete – jednoduchý pracovní postup – komunikační žánry - oslovení, pozdrav, poděkování, omluva, prosba o pomoc

Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Komunikace MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference Etnický původ
Komentář

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
– čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku – vyjadřuje své pocity z přečteného textu – rozliší vyjadřování v próze a ve verších – domýšlí jednoduché příběhy – všímá si ilustrací k textům v čítance – zná jména některých spisovatelů a ilustrátorů – seznamuje se s dětskou literaturou – rozliší některé literární pojmy a výrazy	– zážitkové čtení a naslouchání – poslech četby literárních textů pro děti – přednes vhodných básnických textů – základní literární pojmy - rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, sloka, rým, verš, kniha, knihovna, spisovatel, básník, ilustrátor, čtenář, divadelní představení, herec, divák, jeviště, hlediště
Pokrytí průřezových témat	
Komentář - návštěva městské knihovny - návštěva maňáskového a divadelního představení	

3. ROČNÍK – DOTACE: 9, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
– rozliší zvukovou na grafickou podobu slova, slabiky a hlásky – porovná významy slov – rozliší slova mnohoznačná, jednoznačná, synonyma, antonyma, citově zabarvená slova, slova spisovná a nespisovná – vyhledá v textu slova příbuzná – rozliší slovní druhy v základním tvaru – užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves – určí mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves – spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy – zdůvodní a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech – vysvětlí přehled i užívání vyjmenovaných slov – rozpozná význam vyjmenovaných slov – přiřadí k vyjmenovaným slovům slova příbuzná	– nauka o slově, třídění slov podle významu, slova s významem podobná, příbuzná a protikladná – vyjmenovaná slova, pamětné zvládnutí vyjmenovaných slov, jejich použití v textu – pravopis i/y po obojetných souhláskách – druhy slov, ohebné slovní druhy, tvary slov – mluvnické kategorie podstatných jmen - rod, číslo, pád – slovesa, tvary sloves, určování mluvnických kategorií - osoba, číslo, čas – odlišení věty jednoduché od souvětí
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
– plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti – reprodukuje přečtený text verbálně či neverbálně, zapojuje fantazii k dotvoření konce příběhu – rozezná písemné nebo mluvené pokyny přiměřené složitosti – respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru, umí komunikovat s žáky i s dospělými – pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost – aktivně si obohacuje slovní zásobu, nahrazuje slova slovy stejného významu – v krátkých mluvených projevech volí vhodné tempo řeči – volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích – na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev – dodržuje základní hygienické návyky spojené se psaním – píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky – kontroluje vlastní písemný projev – píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	– plynulé čtení s porozuměním souvětí a vět, členění textu – praktické čtení, důraz na techniku, pozornost a plynulost – věcné čtení - vyhledávání klíčových částí, důležitých slov – základní techniky mluveného projevu - dýchání, výslovnost, hlasitost, tempo řeči – komunikační žánry - pozdrav, poděkování, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování, dialog – základní komunikační pravidla - oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování – upevnění správných tvarů písmen a číslic v souladu s normou psaní – odstraňování individuálních nedostatků písma – osobitý rukopis - plynulý, přiměřeně rychlý, úhledný projev – žánry písemného projevu - adresa, blahopřání, pozdrav, dopis, jednoduchý popis, jednoduchý pracovní postup, vypravování

– seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh – píše čitelně, úhledně, přiměřeně hbitě – popíše předmět, obrázek, osobu, zvíře	
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Komunikace	
Komentář	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Výstupy	učivo
– čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku – poslouchá uvědoměle vhodné literární texty – vyjadřuje své pocity z přečteného textu, z poslechu textu, z divadelního představení – rozliší vyjadřování v próze a ve verších – odliší pohádku od ostatních vyprávění – podle svých schopností čte samostatně knihy a dětské časopisy – poznává dětskou literaturu – používá některé literární pojmy - próza, poezie, báseň, pohádka, pověst, bajka – tvoří slova, která se rýmují	– četba uměleckých a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků – poslech vhodných literárních textů – přednes básně nebo úryvku prózy – povídání si nad literárním textem nebo nad knihou – pokus o dramatizaci pohádky nebo básně s dějem – charakteristika literárních postav – základní literární pojmy - próza, poezie, rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, pověst, sloka, rým, verš, kniha, knihovna, spisovatel, básník, ilustrátor, čtenář, divadelní představení, herec, divák, jeviště, hlediště
Pokrytí průřezových témat	
Komentář - návštěva divadelního představení	

4. ROČNÍK – DOTACE: 7, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
– rozliší významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová – rozezná stavbu slova v jednoduchých případech – určí slovní druhy plnovýznamových slov – užívá slovní druhy v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu – rozliší slova spisovná a jejich nespisovné tvary – určí mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves – rozliší věty jednoduché a souvětí podle počtu sloves v určitém tvaru – ve větě vyhledá základní skladební dvojici – rozliší ve větě podmět a přísudek – užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje – píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	– nauka o slově, význam slova, slova mnohoznačná, jednoznačná, spisovná, nespisovná, slova citově zabarvená – stavba slova, rozpoznávání části slov, kořen, předponu a část příponovou – tvoření slov odvozených od daného kořene pomocí předpon a příponových částí – rozlišování předpon od předložek (nad-, pod-, od-, před-) – slovní druhy, určování slovních druhů v textu přiměřené obtížnosti – vzory podstatných jmen, skloňování podstatných jmen – správné psaní i/y v koncovkách podstatných jmen – tvoření slovesa určitého, určování infinitivu sloves – zdokonalení učiva o mluvnických kategoriích sloves - osoba, číslo, čas – stavba věty, rozlišování věty jednoduché a souvětí – spojování vět v souvětí vhodnými spojovacími výrazy – základní skladební dvojice, podmět a přísudek – docvičení pravopisu vyjmenovaných slov – zdůvodňování a psaní i/y ve vyjmenovaných slovech, v jejich tvarech a ve slovech příbuzných
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
– čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas – rozliší podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává – posoudí úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení – reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta – aktivně používá komunikační žánry – zvládá základní komunikační pravidla – vede správně dialog – v mluveném projevu používá vhodné verbální a neverbální prostředky (přiměřená gesta, mimika) – volí náležitou intonaci, přízvuk, tempo řeči – sestaví osnovu vyprávění – na základě osnovy vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržení časové posloupnosti – píše po stránce formální i obsahové jednoduché žánry písemného projevu	– tiché a hlasité čtení s porozuměním – věcné čtení - vyhledávání důležitých informací, výběr klíčových částí a slov – zdvořilé naslouchání druhému – věcné naslouchání - pozorné, aktivní, zaznamenání slyšeného – základní komunikační žánry - pozdrav, poděkování, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování, dialog – žánry písemného projevu - dopis, oslovení, adresa, pozdrav, blahopřání, popis, pracovní popis, vypravování

– užívá svůj osobitý rukopis při dodržení úhlednosti a plynulosti písemného projevu – zachází s grafickými a psacími materiály – dodrží základní hygienické a pracovní návyky	
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
– docvičuje a zdokonaluje plynulost a techniku čtení – volně reprodukuje text podle svých schopností – vyjádří a zaznamená své dojmy z četby nebo poslechu literárního díla, z divadelního představení – s kolektivem žáků popřípadě samostatně dramatizuje text – při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy – rozliší rozdíly ve zpracování textů krásné literatury a textu literatury uměleckonaučné	– výcvik čtení - správné a plynulé čtení uměleckých a naučných textů (se správným přízvukem slovním i větným, se správnou intonací) – poslech literárních textů – volná reprodukce obsahu textu čteného nebo slyšeného – odlišení veršů od prózy – tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, hodnocení postav, snaha o dramatizaci a vlastní výtvarný doprovod – základní literární pojmy - hádanka, pohádka, pověst, bajka, báseň, spisovatel, básník, ilustrátor, čtenář, divadelní představení, herec, divák, verš, rým, sloka, přirovnání
Pokrytí průřezových témat	
Komentář – návštěva divadelního představení - návštěva městské knihovny	

5. ROČNÍK – DOTACE: 6, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
– rozliší stavbu slova – rozliší slova spisovná a jejich nespisovné tvary – píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách – určí slovní druhy plnovýznamových slov – užívá slovní druhy v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu – určí mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves – vyhledá základní skladební dvojici – v neúplné základní skladební dvojici označí základ věty – odliší větu jednoduchou a souvětí – vhodně změní větu jednoduchou v souvětí – užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje – zvládá základní příklady syntaktického pravopisu – vybere z nabídky slovo, které má významem nejbližší k zadanému slovu	– stavba slova a tvoření slov, určování kořene, části předponové, příponové a koncovky – správné používání a psaní předpon nad-, od-, pod-, roz-, bez-, s-, z-, vz- – správné používání a psaní předložek s, z – správné psaní skupin bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně – upevnění pravopisu i/y po obojetných souhláskách - ve vyjmenovaných slovech, jejich tvarech i slovech příbuzných – mluvnické kategorie podstatných jmen - rod (i životnost), číslo, pád, vzor – druhy přídavných jmen - tvrdá, měkká, přivlastňovací – skloňování přídavných jmen tvrdých a měkkých podle vzoru (mladý, jarní) – seznámení se druhy zájmen, skloňování osobního zájmena - já – v jednoduché větě rozliší podmět vyjádřený - holý, několikanásobný, rozvitý, nevyjádřený – v jednoduché větě rozliší přísudek holý, rozvitý a slovesný – psaní větných vzorců u jednoduchých souvětí – v textu vyhledává přímou řeč
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
– čte plynule, správně a s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas – rozliší podstatné a okrajové infor – mace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává – posoudí úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení písemného i ústního – reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta – při hlasitém čtení vhodně využívá modulace souvislé řeči - tempo, intonaci, přízvuk, pauzy – používá různá zabarvení hlasu podle textu – vede správně dialog, střídá roli mluvčího a posluchače, vystupuje zdvořile – rozliší spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace – užívá svůj osobitý rukopis při dodržení úhlednosti, čitelnosti a plynulosti písemného projevu – píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché žánry písemného projevu - zpráva, oznámení, vypravování, popis, pozvánka – sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti – rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích, zejména v reklamě – vede správně telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	– výrazné čtení uměleckých textů – studijní čtení naukových textů – reprodukce textu, vyjádření svých názorů a pocitů – vyhledávání informací z různých zdrojů – základní komunikační pravidla dialogu, užívání vhodných verbálních a neverbálních prostředků - gesta, mimika – komunikační žánry - zpráva, oznámení, vypravování – žánry písemného projevu - vypravování, popis, pracovní postup, dopis, pozdrav, adresa

Pokrytí průřezových témat MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Stavba mediálního sdělení Tvorba mediálního sdělení
Komentář

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
– vyjádří své dojmy z četby a zaznamená je – volně reprodukuje text podle svých schopností – tvoří vlastní literární text na dané téma, verše, rýmy – rozliší různé typy uměleckých a neuměleckých textů – rozliší další základní pojmy literární teorie - povídka, pověst, báje, bajka, pohádka – při jednoduchém rozboru literárních textů užívá elementární literární pojmy (hlavní a vedlejší postava) – porovná ilustrace různých výtvarníků	– poslech vhodných literárních textů – výrazné čtení uměleckých textů včetně knih – studijní čtení naukových textů – recitace básně – volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, rozlišování podstatného od méně podstatného – porovnávání ilustrací různých výtvarníků – pokus o vlastní jednoduchý literární text - verš, rým... – základní literární pojmy - hádanka, pohádka, pověst, bajka, báje, báseň, spisovatel, básník, ilustrátor, čtenář, divadelní představení, herec, divák, režisér, verš, rým, sloka, přirovnání
Pokrytí průřezových témat	
Komentář - návštěva divadelního představení - návštěva městské knihovny	

6. ROČNÍK – DOTACE: 5, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
– spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova – rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov – pracuje s Pravidly českého pravopisu a se Slovníkem spisovné češtiny – správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov českého původu – využívá základních znalostí o jazykové normě – rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě – v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický ve větě jednoduché – rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	– tvarosloví - ohebné slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov – skladba - větné členy, věta jednoduchá, souvětí – zvuková stránka jazyka - opakování o hláskách, spisovná a nespisovná čeština, zvuková stránka slova a věty – pravopis - lexikální, morfologický – rozvrstvení národního jazyka – jazykověda a její složky
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	
Komentář	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
– rozlišuje komunikační záměr partnera v hovoru – dorozumívá se jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci – odlišuje spisovný a nespisovný projev – v mluveném projevu připraveném užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči – zapojuje se do diskuse – využívá základy studijního čtení - formuluje hlavní myšlenky textu – využívá poznatků o jazyce a stylu k tvořivé práci s textem	– úvod k výuce slohu – vyplňování jednoduchých tiskopisů – jednoduché komunikační žánry – dopis osobní a úřední – popis a jeho funkce – výtah a výpisky – vypravování – mluvený projev – naslouchání
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace	
Komentář	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
– reprodukuje přečtený text, vlastními slovy interpretuje smysl díla – formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení – tvoří vlastní literární text podle svých schopností – rozlišuje základní literární druhy a žánry – vyhledává informace v knihovně i v dalších informačních zdrojích	– úvod do literatury - poezie, próza, lidová slovesnost – pohádky - moderní pohádky – mýty, báje, eposy – pověsti – dětský hrdina v příběhu – dobrodružná literatura – tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Mezilidské vztahy VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Vnímání autora mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení	
Komentář	

7. ROČNÍK – DOTACE: 4, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
– spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova – rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov – samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky – správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci – využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů – rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí – v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický ve větě jednoduché – rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	– nauka o významu slov - slova jednoznačná a mnohoznačná, slovo a sousloví, rčení, synonyma a homonyma, slova citově zabarvená, odborné názvy – nauka o tvoření slov - slovní zásoba a její obohacování, způsoby tvoření slov, odvozování podstatných, přídavných jmen a sloves – tvarosloví - skloňování zájmena jenž, slovesný rod, neohebné slovní druhy – skladba - druhy vět podle postoje mluvčího, věty jednočlenné a dvojčlenné a větné ekvivalenty, rozvíjející větné členy, přístavek, druhy vedlejších vět – pravopis - procvičování pravopisu i/y, psaní velkých písmen
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Komentář	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
– odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení – rozlišuje komunikační záměr partnera v hovoru – dorozumívá se jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci – odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru – v mluveném projevu připraveně vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči – zapojuje se do diskuse, využívá pravidel dialogu – využívá základy studijního čtení - formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří stručné poznámky, výpisky z přečteného textu	– popis - výrobku, uměleckého díla, pracovního postupu – charakteristika – líčení – výtah – žádost – životopis – vypravování – mluvený projev – naslouchání

– uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel – využívá poznatků o jazyce a stylu k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic	
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita, Komunikace MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	
Komentář	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
Výstupy	Učivo
– uceleně reprodukuje přečtený text a vlastními slovy interpretuje smysl díla – formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení – tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie – rozlišuje základní literární druhy a žánry, uvede jejich výrazné představitele – porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování – vyhledává informace v knihovně i v dalších informačních zdrojích	– základy poetiky – Bible a legendy – kroniky – balady a romance – divadlo a filmová tvorba – memoárová a životopisná tvorba – cestopis, povídka – román – tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu – interpretace literárních děl
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Komentář	

8. ROČNÍK – DOTACE: 4, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
– spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova – rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování – samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami – správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci – využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace – rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí – v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí – rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu	– obohacování slovní zásoby - nauka o tvoření slov, slova přejatá (pravopis, výslovnost) – tvarosloví - skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen, užití cizích vlastních jmen v textu, slovesný vid – pravopis - i/y v koncovech, předpony s-, z-, vz- a předložky s/se, z/ze, skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně – skladba - věta jednoduchá a souvětí, druhy vedlejších vět, významové poměry mezi hlavními větami, větnými členy a vedlejšími větami, souvětí souřadné a podřadné, spojovací výrazy a interpunkce v souvětí, jazykové rozbory a složitější souvětí – obecné výklady o českém jazyce - slovanské jazyky, útvary českého jazyka a jazyková kultura
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
– odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta porovnáváním s dostupnými informačními zdroji – rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru – rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích – dorozumívá se výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci – odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru – v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči – zapojuje se do diskuse, využívá zásad komunikace a pravidel dialogu – využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát – uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování – využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	– výtah – charakteristika literární postavy – výklad – líčení – úvaha – souhrnné poučení o slohu – mluvený projev – naslouchání

Pokrytí průřezových témat MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy
Komentář

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
– uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla – formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo – tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie – rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní – rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je, uvede jejich výrazné představitele – uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české literatuře – porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování – vyhledává informace v knihovně i v dalších informačních zdrojích	– starší česká literatura – literatura humanismu a renesance – barokní literatura – literatura národního obrození – česká literatura 2. pol. 19. století – realistická próza – česká poezie počátku 20. století – tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, vytváření vlastních textů – interpretace literárních děl
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Komentář	

9. ROČNÍK – DOTACE: 4, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
– spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova – rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh – samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami – správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci – využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace – rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí – v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí – rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	– slovní zásoba a význam slova - slovo a sousloví, věcné významy slov, rozvoj slovní zásoby, jádro slovní zásoby, významové vztahy mezi slovy, synonyma, homonyma, antonyma, rozvrstvení slovní zásoby, slova domácí, mezinárodní – nauka o tvoření slov - stavba slova, odvozování, skládání, zkracování slov – tvarosloví - slovní druhy, slova ohebná a neohebná – skladba - stavba věty a souvětí, věta hlavní a vedlejší, řídící a závislá, souvětí souřadné a podřadné, druhy vedlejších vět, významové poměry mezi souřadně spojenými větnými členy a vedlejšími větami, složité souvětí, řeč přímá a nepřímá, samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, věta neúplná, pořádek slov v české větě – pravopis - lexikální, tvaroslovný, skladební, vlastní jména – zvuková stránka jazyka - hlásky a hláskové skupiny, větný přízvuk a melodie – obecné výklady o jazyce - projev mluvený a psaný, slovanské jazyky, vývoj jazyka, útvary českého jazyka, jazykověda a její disciplíny, jazyková kultura
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	
Komentář	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo
– odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji – rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru – rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj – dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci – odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru – v mluveném projevu připravený i improvizovaně vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči – zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu – využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát – uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování – využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k	– výklad – popis – charakteristika – vypravování – úvaha – proslov – diskuse – fejeton – funkční styly – mluvený projev – naslouchání

tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení	
Komentář	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
Výstupy	Učivo
– uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla – rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora – formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo – tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základu literární teorie – rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty – rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele – uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře – porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování – vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	– česká meziválečná próza a drama – poezie mezi válkami – literatura po roce 1945 a ohlas 2. světové války v literatuře – současná literatura – tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, vytváření vlastních textů – interpretace literárních děl
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBYČANA Formy participace občanů v politickém životě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	
Komentář	

5.1.2 Cizí jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu

Časová dotace:

- 1 hodiny týdně 1. a 2. ročník,
- 3 hodiny týdně 3., 4., 5. ročník,
- 4 hodiny týdně, od 6., 7., 9. ročníku,
- 3 hodiny týdně v 8. ročníku.

Vzdělávací obsah předmětu

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu;
- osvojení jazykových znalostí a dovedností, aktivní využití komunikace v cizím jazyce;
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty;
- porozumění ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí;
- pochopení významu znalosti cizích jazyků;
- poznání kultury anglicky mluvících zemí;
- rozvíjení tolerance k odlišným kulturním hodnotám.

Formy realizace:

Vyučovací hodina - skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty.

Olympiády a soutěže

Výjezdy do zahraničí

Příležitostné akce

Projekty

Místo realizace

- učebny, učebna PC

Začlenění průřezových témat:

OSV - Kreativita

– Poznávání lidí

– Komunikace

EGS

– Evropa a svět nás zajímá

MKV

– Kulturní difference

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- pomocí pestrého souboru metod rozvíjíme receptivní, produktivní i interaktivní řečové dovednosti na úrovni přiměřené věku a schopnostem žáků v rozsahu očekávaných výstupů;
- nabízíme a poskytujeme žákům na principu individuálního přístupu řadu informačních zdrojů a podporujeme rozvoj schopností výběru a využití efektivních způsobů učení, jakož i rozvoj motivace k celoživotnímu učení;
- vedeme žáky k vyhledávání, vyhodnocování a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace k následnému efektivnímu využívání těchto informací v procesu učení, v tvůrčích činnostech a praktickém životě;
- vedeme žáky k dovednosti porozumět významu jednoduchého autentického materiálu;
- vedeme žáky k uvádění věcí do souvislostí, propojování poznatků z různých oblastí do větších celků a na základě toho k vlastnímu vytváření komplexnějšího pohledu na svět;
- umožňujeme žákům provádět sebehodnocení;
- nabízíme žákům možnost výběru a uplatňování různých metod a strategií efektivního učení.

Kompetence k řešení problémů a kompetence komunikativní

- vedeme žáky k samostatnému řešení problémů, na základě modelových situací a s využitím dramatizace podporujeme žáky v uplatňování aktivního rozvoje produktivních řečových dovedností;
- učíme žáky používat cizí jazyk jako praktický prostředek komunikace v zahraničí i doma při kontaktu s cizincem, povzbuzujeme je k užívání anglického jazyka jako prostředku získávání nebo sdělování praktické informace v běžném životě;
- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací vedoucích k řešení problémů;

- vedeme žáky k způsobilosti kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí a schopnosti tato rozhodnutí obhájit;
- nabízíme žákům možnost aktivně se zapojit do jednoduché konverzace;
- vedeme žáky ke schopnosti poskytnout požadovanou informaci, porozumět jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reagovat, schopnosti vyjádřit a obhájit vlastní názor;
- navozujeme situace, které vedou k umění rozpoznat a pochopit problém;
- vedeme žáky k umění vhodné reakce na promluvy druhých, k aktivnímu zapojení se do jednoduché konverzace, schopnosti poskytnout požadovanou informaci, porozumění a využívání různých komunikačních prostředků pro účinnou komunikaci s okolím;
- nabízíme žákovi dostatek příležitostí naučit se vyhledat v textu specifickou informaci, zapojit se do jednoduché konverzace, umět napsat krátké, gramaticky správné texty, správně vyslovovat a číst se správnou výslovností;
- vedeme žáka k umění naslouchat ostatním lidem a adekvátně reagovat, vyjadřovat se výstižně a souvisle;
- navozujeme situace, které umožňují využívat získané komunikační dovednosti pro navazování vztahů.

Kompetence sociální a personální

- během výuky předmětu Anglický jazyk vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině, k rozvoji vhodných a přiměřených způsobů jednání a komunikace na základě rozpoznávání a rozlišování společenského postavení osoby, s níž žák komunikuje a situace či okolností, v nichž se komunikace odehrává;
- učíme žáky zásadám rozhovoru, diskuze a debaty, podporujeme zdravé sebevědomí nezbytné pro uplatnění a rozvoj produktivních a interaktivních řečových dovedností;
- vedeme žáky k respektování osobnosti partnera v komunikaci;
- navozujeme situace, kdy se žák může aktivně zapojit do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se jak s dospělým tak i s kamarádem, pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslované konverzace;
- vedeme žáky k uplatňování pravidel komunikace v běžných každodenních situacích;
- vedeme žáky k umění se představit a přispívat k diskusi v malé skupině žáků, respektovat názory ostatních a uplatňovat pozitivní, zdvořilé a tolerantní modely vzájemného styku;
- navozujeme situace, kdy se žáci budou moci naučit účinně spolupracovat v rámci skupiny.

Kompetence občanské

- vytváříme žákům podmínky a prostředí pro přirozené chápání základních principů a norem lidského chování;
- na základě situací předkládáme žákům možnost zodpovědného rozhodování podle daných okolností, vedeme je k účinným, efektivním a morálně přijatelným způsobům řešení problémů běžného života;
- umožňujeme žákům získávat dostatek informací o komunitách a jejich aktivitách v oblasti studijní a získat představu o rozdílnostech kultur a zvyků v anglicky mluvících zemích a možnost porovnat je s našimi zvyky.

Kompetence pracovní

- v rámci rozšiřování slovní zásoby seznamujeme žáky s anglickými ekvivalenty názvů některých základních pracovních nástrojů a materiálů;
- snažíme se, aby žáci uměli využívat anglický jazyk k získávání pro ně potřebných informací z různých oblastí a zdrojů;
- vedeme žáky k pochopení, že znalost cizího jazyka je jednou z důležitých deviz pro budoucí uplatnění na trhu práce;
- vedeme žáky k samostatné práci s dvojjazyčnými i výkladovými slovníky, k získávání nových poznatků a k využívání internetu a jiných nových sdělovacích technologií, čímž je učíme využití anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí a zdrojů a otevíráme možnosti samostatně studovat a sebevzdělávat se prostřednictvím výše uvedených médií.

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti;
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat;
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů;
- klademe důraz na osvojení cizího jazyka při současném využívání digitálních technologií, učíme žáky vyhledávat informace v daném cizím jazyce a tyto informace vyhodnocovat a dále zpracovávat;
- vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje;

- vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií);
- vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů;
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků;
- vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi;
- vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami;

1. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Výstupy	Učivo
– rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivostí, a reaguje na ně verbálně i neverbálně – zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal – přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	– základní výslovnostní návyky – osvojení základní slovní zásoby v rámci komunikačních situací probíraných tematických okruhů – tematické okruhy- domov, rodina, barvy, čísla 1-10, školní pomůcky, hračky oblékání, zvířata, svátky (narozeniny, Vánoce, Velikonoce) – reprodukce jednoduchých říkadel, písniček – mluvnice- základní gramatické struktury (jsou tolerovány elem. chyby, které nenarušují smysl sdělení) - ;It is.. Is it..? – člen jako součást podstatných jmen, – spojení přídavného jména s podstatným jménem – množné číslo podstatných jmen (pravidelné tvary), – předložky on, in – čtení slov
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

2. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Výstupy	Učivo
– rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivostí, a reaguje na ně verbálně i neverbálně – zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal – přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	– základní výslovnostní návyky – osvojení základní slovní zásoby v rámci komunikačních situací probíraných tematických okruhů – tematické okruhy- domov, rodina, barvy, čísla 1-10, školní pomůcky, hračky oblékání, zvířata, svátky (narozeniny, Vánoce, Velikonoce) – reprodukce jednoduchých říkadel, písniček – mluvnice- základní gramatické struktury (jsou tolerovány elem. chyby, které nenarušují smysl sdělení) - ;It is.. Is it..? – člen jako součást podstatných jmen, – spojení přídavného jména s podstatným jménem – množné číslo podstatných jmen (pravidelné tvary), – předložky on, in – čtení slov
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

3. ROČNÍK – DOTACE: 3, POVINNÝ

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Výstupy	Učivo
– rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu – rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu – píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	– abeceda – zvuková a grafická podoba slov – čtení slov, slovních spojení, vět – poslech jednoduchých rozhovorů, příběhů – používání základní slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických celků tematické okruhy- škola, čísla 1-12, barvy, pocity, domácí mazlíčci, lidské tělo, rodina, oblékání, jídlo, oblíbené věci, zvířata, svátky -Vánoce, Velikonoce. Halloween – reprodukce jednoduchých říkadel, písniček – mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět – člen jako součást podstatných jmen, – množné číslo podstatných jmen (pravidelné tvary) – slovesa BÝT, MÍT v jednotném čísle – (věta oznamovací, tázací) – přivlastňovací zájmena- my, your, his, her – I like../ I don't like – There is../ There are...Is there..?/ Are there..? (odpověď na otázku)
Pokrytí průřezových témat MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita	
Komentář	

4. ROČNÍK – DOTACE: 3, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Výstupy	Učivo
– rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností – rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkající se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	– slovní zásoba-v rámci komunikačních situací – tematické okruhy- hudební nástroje, sport, zdraví, nemoci, město, počasí, volný čas, dny v týdnu, čas, škola, hodiny, televizní pořady, zvířata ZOO, svátky, minulost a současnost – poslech jednoduchých tematických textů
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

MLUVENÍ

Výstupy	Učivo
– zapojí se do jednoduchých rozhovorů – sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkajícího se jeho samotného, rodiny, školy, volného času	– rozhovory v rámci probíraných tematických okruhů – poskytování základních informací v rámci probíraných tematických okruhů – reprodukce jednoduchých říkadel písniček
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Výstupy	Učivo
– vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojeným tématům	– čtení souvislého textu
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Výstupy	Učivo
– rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – vlastními slovy popíše probíhající činnost – uvede příklady každodenního života	– základní gramatické struktury-slovesa- to be, to have, can – předložky místa – vazba-There is/ There are-Is there/Are there? – základy tvoření přítom. času průběhového – základy tvoření přítom. času prostého – past tense – It was / They were, It had / They had
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

PSANÍ

Výstupy	Učivo
– napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině a činnostech	– písemné informace o sobě, o svém nejbližším okolí a lidech kolem sebe
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

5. ROČNÍK – DOTACE: 3, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Výstupy	Učivo
– rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností – rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	– zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov – slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem – tematické okruhy – kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), příroda, dopravní prostředky – mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

MLUVENÍ

Výstupy	Učivo
– sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, volného času a dalších osvojovaných témat – odpovídá na jednoduché otázky týkající volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	– rozhovory v rámci probíraných tematických okruhů – tematické okruhy - čísla 0 - 100, části těla, dům, můj svět, orientace v čase, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), příroda, dopravní prostředky – slovní zásoba a tvoření slov - opozita (velký - malý, tlustý - tenký, starý - mladý), ceny zboží
Pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá, - Objevujeme Evropu a svět	
Komentář	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Výstupy	Učivo
– vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojeným tématům – rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	– čtení souvislého textu
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Výstupy	Učivo
– rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	– základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov - věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě - dlouhé a krátké tvary slovesa - být, mít - i v množném čísle, přídavná jména přivlastňovací, přítomný čas prostý a otázka, tvoření množného čísla u pravidelných a některých nepravidelných podstatných jmen
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

PSANÍ

Výstupy	Učivo
– napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života – vyplní osobní údaje do formuláře	– písemné informace o sobě, o svém nejbližším okolí a lidech kolem sebe
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

6. ROČNÍK – DOTACE: 4, POVINNÝ

Výstupy	Učivo
POSLECH S POROZUMĚNÍM – rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně – rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy MLUVENÍ – zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje – mluví o své rodině, kamarádech, škole ČTENÍ S POROZUMĚNÍM – vyhledá požadované informace v jednoduchých materiálech – rozumí krátkým a jednoduchým textům PSANÍ – vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, – reaguje na jednoduché písemné sdělení	– zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka,, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; – tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola – slovesa to be, to have, – množné číslo podstatných jmen, – this, these, – časování sloves can, must , – Let's ..., – vazba there is/there are, – člen a/an/the – řadové číslovky, datum, – přítomný čas prostý a průběhový, předložky místní – mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita, Poznávání lidí, Komunikace	
Komentář	

7. ROČNÍK – DOTACE: 4, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Výstupy	Učivo
POSLECH S POROZUMĚNÍM – rozumí informacím v poslechových textech – rozumí obsahu promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat MLUVENÍ – zeptá na základní informace a adekvátně reaguje – mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech – vypráví jednoduchý příběh NÍ S POROZUMĚNÍM – vyhledá požadované informace v každodenních autentických materiálech – ☐ rozumí krátkým textům, vyhledá v nich požadované informace PSANÍ – vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – napíše texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času – reaguje na písemné sdělení	– zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby – tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, volný čas, stravovací návyky, realie zemí příslušných jazykových oblastí – přídavná jména, předmětný pád zájmen – this/that, these/those, some, any – minulý čas prostý, vybraná nepravidelná slovesa – vyjádření budoucnosti vazbou to be going to – vyjádření kvantity – cup(s) of ..., a glass of ..., a bottle of, etc. – a few, a bit of ... – počítatelná a nepočítatelná podstatná jména – člen a/an - some, the - the – stupňování přídavných jmen, komparativ, superlativ, as - as – have to – příslovce tvořená koncovkou -ly (adverbs of frequency) – mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita, Poznávání lidí, Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH- Evropa a svět nás zajímá	
Komentář	

8. ROČNÍK – DOTACE: 4, POVINNÝ

Výstupy	Učivo
POSLECH S POROZUMĚNÍM – rozumí informacím v poslechových textech, – rozumí obsahu promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat MLUVENÍ – zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích – mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech – ☐ vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života ČTENÍ S POROZUMĚNÍM – ☐ vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech – ☐ rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace PSANÍ – vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	– zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby – slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztažující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem – tematické okruhy – kultura, sport, město, nákupy a módy, pocity, nálady – mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – minulý čas prostý, ago – minulý čas prostý a průběhový – like + -ing – vyjádření budoucnosti vazbou to be going to – budoucí čas pomocí will, – will you - nabídka, rozhodnutí – minulý čas průběhový, – člen určitý v zeměpisných názvech – přítomný čas průběhový pro vyjádření budoucnosti – shall we, let's – předpřítomný čas, ever - never – modální slovesa must, have to, can, should, shouldn't – velká čísla – otázka a odpověď na směr (orientace ve městě)
Pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá	
Komentář	

9. ROČNÍK – DOTACE: 4, POVINNÝ

Výstupy	Učivo
POSLECH S POROZUMĚNÍM – rozumí informacím v poslechových textech, – rozumí obsahu promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat MLUVENÍ – zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích – mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech – vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života ČTENÍ S POROZUMĚNÍM – vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech – rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace PSANÍ – vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	– zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby – slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztažující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem – tematické okruhy – společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, pocity a nálady – mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – přítomné časy – stavová slovesa (like, know, ...) – předpřítomný čas for, since – enough – minulý čas prostý a průběhový – modální slovesa had to, could, – must, can, will be able to, will have to, should, shouldn't – vazba there is someone ...ing – see/hear someone...ing – předpřítomný čas a minulý čas – been, gone – první kondicionál – so do I/ nor do I – trpný rod , - might
Pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MÝŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá	
Komentář	

5.1.3 Další cizí jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: NĚMECKÝ JAZYK, RUSKÝ JAZYK, CVIČENÍ Z ANGLICKÉHO JAZYKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu

Časová dotace:

- 2 hodiny týdně 7. ročník
- 2 hodiny týdně 8. ročník,
- 2 hodiny týdně, 9. ročníku.

Formy realizace předmětu

- skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, ...;
- reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty.

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- výklad, skupinová práce, samostatná práce, konverzace.

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k ověřování výsledků;
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- klade vhodné otázky;
- umožní volný přístup k informačním zdrojům.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k výstižnému a souvislému projevu;
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky;
- vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích,....

Kompetence sociální a personální

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok;
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti;
- podněcuje žáky k argumentaci.

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů;
- vede žáky k diskuzi;
- vede žáky ke vzájemnému naslouchání si.

Kompetence pracovní

Učitel

- napomáhá při cestě ke správnému řešení;
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků.

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků;
- vede žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání;

7. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Výstupy	Učivo
– rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	– zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov – tematické okruhy – rodina, škola, volný čas, kalendářní rok, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, jídlo, zvířata, příroda
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

MLUVENÍ

Výstupy	Učivo
– se zapojí do jednoduchých rozhovorů	– slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem – tematické okruhy – rodina, škola, volný čas, kalendářní rok, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, jídlo, zvířata, příroda
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Výstupy	Učivo
– rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	– tematické okruhy – rodina, škola, volný čas, kalendářní rok, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, jídlo, zvířata, příroda
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

PSANÍ

Výstupy	Učivo
– vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	– mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – tematické okruhy – rodina, škola, volný čas, kalendářní rok, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, jídlo, zvířata, příroda
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

8. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Výstupy	Učivo
– rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	– zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov – tematické okruhy – domov, škola, volný čas, jídlo, nákupy, kalendářní rok, zvířata, příroda, realie zemí příslušných jazykových oblastí, lidské tělo, obec
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

MLUVENÍ

Výstupy	Učivo
– sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	– slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem – tematické okruhy – domov, škola, volný čas, jídlo, nákupy, kalendářní rok, zvířata, příroda, realie zemí příslušných jazykových oblastí, lidské tělo, obec
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Výstupy	Učivo
– rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	– tematické okruhy – domov, škola, volný čas, jídlo, nákupy, kalendářní rok, zvířata, příroda, realie zemí příslušných jazykových oblastí – tematické okruhy – domov, škola, volný čas, jídlo, nákupy, kalendářní rok, zvířata, příroda, realie zemí příslušných jazykových oblastí, lidské tělo, obec
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

PSANÍ

Výstupy	Učivo
– napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	– mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – tematické okruhy – domov, škola, volný čas, jídlo, nákupy, kalendářní rok, zvířata, příroda, realie zemí příslušných jazykových oblastí, lidské tělo, obec
Pokrytí průřezových témat	

9. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Výstupy	Učivo
– rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	– zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov – tematické okruhy – rodina, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, zvířata, příroda, kalendářní rok, realie zemí příslušných jazykových oblastí, jídlo
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

MLUVENÍ

Výstupy	Učivo
– odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	– slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem – tematické okruhy – rodina, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, zvířata, příroda, kalendářní rok, realie zemí příslušných jazykových oblastí, jídlo
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Výstupy	Učivo
– rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	– tematické okruhy – rodina, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, zvířata, příroda, kalendářní rok, realie zemí příslušných jazykových oblastí, jídlo
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

PSANÍ

Výstupy	Učivo
– stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	– mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které narušují smysl sdělení a porozumění) – tematické okruhy – rodina, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, zvířata, příroda, kalendářní rok, realie zemí příslušných jazykových oblastí, jídlo
Pokrytí průřezových témat	

5.2 Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Předmět matematika realizuje obsah vzdělávací oblasti v oboru Matematika a její aplikace RVP ZV. Do předmětu Matematika na 1. stupni je začleněna vzdělávací oblast Finanční gramotnost.

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět se realizuje ve všech ročnících v této hodinové dotaci: 1. ročník 4 hodiny týdně, 2., 3., 4., 5. ročník 5 hodin týdně, 6. a 8. ročník 5 hodin, 7. a 9. ročník 4 hodiny týdně.

Ve školním roce 2015-2016 byl v 8. ročníku navýšen počet hodin o 1 hodinu, tj. 5 hodin týdně. Důvodem navýšení dotace hodin matematiky je potřeba posílení a rozvoje matematické gramotnosti a analytického myšlení, jež se dále uplatňují v dalších oborech. Navýšení dotace není doprovázeno přesunem učiva z vyššího ročníku, výstupy zůstanou stejné, umožní však vyučujícím zařazení jiných metod práce a otevře se prostor pro lepší rozvoj funkčního myšlení.

Individuální přístup k profilu matematického vzdělávání umožňuje nabídkou volitelných předmětů (Cvičení z matematiky, Rýsování) a možnosti účasti v soutěžích Klokán, Matík, Pythagoriáda a Matematická olympiáda, odkud nejlepší postupují do okresního kola. Kromě tradičních metod výuky matematiky použijeme k výuce vhodných témat a k procvičování učiva počítačovou učebnu. Matematika nezanedbatelným způsobem přispívá k rozvoji žákovské osobnosti rozpracováním průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova (co a jak trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila), Sociální komunikace (přesná a tvořivá komunikace).

Výchovné a vzdělávací strategie:

Matematickým vzděláním významně přispíváme k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Matematika totiž názorně demonstruje přechod od konkrétního k abstraktnímu, vyžaduje tvůrčí přístup a různorodé metody práce, podporuje samostatnost i nutnost spolupráce při řešení problémů, při hledání řešení je nutné vyjádřit své myšlenky a obhájit je, přitom sledovat i jiný myšlenkový postup, který vede ke stejnému cíli.

Získané matematické poznatky a dovednosti žáci uplatní v přírodovědných předmětech (fyzika, chemie, zeměpis), ale i v praktickém životě.

Kompetence komunikativní

Učitel

- trvá na používání odborné terminologie;
- podporuje komunikaci žáků při řešení problému v rámci skupiny: žáci se snaží pochopit úlohu, rozdělí si úkoly, hledají a navrhnou způsoby řešení a zdůvodňují je v rámci skupiny, skupina předvádí a obhajuje řešení před třídou;
- ukazuje postup při řešení slovní úlohy: společné čtení, pochopení zadání, matematické řešení, posouzení reálnosti výsledku, odpověď.

Kompetence k učení

Učitel

- umožňuje žákovi vyzkoušet různé metody a formy činnosti: žák procvičuje použití nabytých poznatků při řešení úloh, vyhledává informace;
- zařazuje problémové úlohy.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- přechází důsledně od jednoduššího problému ke složitějšímu;
- podporuje logické, empirické i heuristické postupy při řešení.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- podporuje práci v týmu, žák uplatňuje své individuální schopnosti, vědomosti, schopnosti a dovednosti, učí se i toleranci k jiným názorům, kriticky vyhodnocuje perspektivnost navrženého postupu a spolupracuje s ostatními při řešení úkolu;
- zařazuje úlohy s náměty Škodlivé důsledky civilizace a špatného životního stylu, a tím může posílit pozitivní vztah k vlastnímu zdraví.

Kompetence občanské

Učitel

- motivuje svou důsledností k zodpovědnému plnění uložených úkolů;
- umožní žákovi posoudit efektivitu využití času a volbu metod domácí přípravy.
- napsat jednoduché texty v elektronické podobě za použití klávesnice pro daný jazyk

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem;
- umožňuje žákům využití digitálních technologií ve výuce i doma;
- vede žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů;
- motivuje žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru);
- klade důraz na používání kalkulátoru, např. při provádění kontroly odhadů;
- vede žáky k tomu, aby zapojovali do řešení úloh a problémů i digitální technologie, porovnávali využití tradičních a digitálních prostředků, diskutovali o nich,
- umožňuje žákům využívat digitálních pomůcek při modelování matematických situací a řešení matematických úloh i problémů a volit efektivní postupy,
- nabízí příležitosti k tomu, aby žáci navrhovali vlastní statistická šetření v oblastech jejich zájmů, posuzovali získaná data, výsledky prezentovali, zobecňovali a diskutovali o metodách a výsledcích.

1. ROČNÍK – DOTACE: 4, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Výstupy	Učivo
– používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru – vytvoří soubory s daným počtem prvků – čte, zapíše a užívá vztah rovnosti a nerovnosti – porovná čísla do 20 – zobrazí číslo na číselné ose – čítá a odčítá přirozená čísla bez přechodu desítky do 20 – řeší úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	– obor přirozených čísel do 20 – čtení a zápis čísla v desítkové soustavě do 20, číselná osa – sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

GEOMETRIE

Výstupy	Učivo
– pojmenuje a nakreslí základní rovinné útvary – rozezná základní rovinné útvary ve svém okolí	– základní útvary v rovině - čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh – orientace v prostoru, pojmy - vlevo, vpravo, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, uprostřed, hned před, hned za
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

2. ROČNÍK – DOTACE: 5, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Výstupy	Učivo
– sčítá a odčítá přirozená čísla s přechodem desítky do 20 – používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru – vytvoří soubory s daným počtem prvků v oboru do 100 – čte, zapíše a porovná přirozená čísla do 100 – užívá a zapíše vztah rovnosti a nerovnosti – užívá lineární uspořádání – zobrazí číslo na číselné ose – sčítá a odčítá přirozená čísla do 100 – násobí a dělí v oboru násobílek 1 - 5 – řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	– sčítání a odčítání do 20 s přechodem desítky – obor přirozených čísel do 100 – čtení a zápis čísla v desítkové soustavě do 100, číselná osa – pamětné sčítání a odčítání do 100 – násobení a dělení 1 - 5
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Výstupy	Učivo
– popíše jednoduché závislosti z praktického života – doplní tabulky, posloupnosti čísel	– orientace a doplňování jednoduchých tabulek, pojem - řádek, sloupec
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

GEOMETRIE

Výstupy	Učivo
– rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa – rozpozná tělesa v běžném životě – rozliší pojem kreslení a rýsování – dodrží správné návyky při rýsování – porovná velikost útvarů, měří a odhadne délku úsečky	– základní útvary v rovině - rovná, křivá a lomená čára, bod, přímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh – délka úsečky (jednotky délky - mm, cm) – základní útvary v prostoru - krychle, kvádr, koule, válec
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

3. ROČNÍK – DOTACE: 5, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Výstupy	Učivo
- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru - vytváří soubory s daným počtem prvků - čte, zapisuje a porovná přirozená čísla do 1000 - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání; - zobrazí číslo na číselné ose - sčítá a odčítá přirozená čísla v jednoduchých případech do 1 000 - užívá algoritmus písemného sčítání a odčítání - zaokrouhluje přirozená čísla do 1000 - násobí a dělí v oboru násobek 6 - 10 - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- obor přirozených čísel do 1 000 - čtení a zápis čísla v desítkové soustavě do 1000, číselná osa - pamětné sčítání a odčítání do 1 000 - seznámení s algoritmem písemného sčítání a odčítání - pamětné dělení se zbytkem - zaokrouhlování přirozených čísel na 10, 100 - násobení a dělení 6 – 10
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Výstupy	Učivo
- orientuje se v čase - provede jednoduché převody jednotek času - popíše jednoduché závislosti z praktického života - doplní tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- orientace a doplňování jednoduchých tabulek - využití tabulek v praxi při tvorbě úloh - jednoduché převody jednotek času
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

GEOMETRIE

Výstupy	Učivo
- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa - rozpozná tělesa v běžném životě - porovná velikost útvarů - změří a odhadne délku úsečky - rýsuje úsečky dané délky (cm, mm) - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- základní útvary v rovině - bod, přímka, úsečka, polopřímka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh - rýsování úseček dané délky (cm, mm) - vzájemná poloha dvou přímek (ve čtvercové síti) - rýsování čtverce, obdélníka (ve čtvercové síti) - základní útvary v prostoru - krychle, kvádr, koule, válec - modelování
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

4. ROČNÍK – DOTACE: 5, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Výstupy	Učivo
– využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení – provede písemné početní operace v oboru přirozených čísel – odhadne a kontroluje výsledky početních operací – zaokrouhluje přirozená čísla – řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru přirozených – <i>modeluje, čte a zapisuje zlomky,</i> – <i>porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem</i>	– přirozené čísla – čtení a zápis čísla v desítkové soustavě do 10 000, číselná osa, zaokrouhlování čísel, rozklad čísel v desítkové soustavě – pamětné a písemné sčítání a odčítání do 10 000 – pamětné násobení a dělení mimo obor násobílek – dělení se zbytkem – algoritmus písemného násobení a dělení – slovní úlohy – čtení a zápis čísla v desítkové soustavě do 1000 000, číselná osa, zaokrouhlování čísel, rozklad čísel v desítkové soustavě – <i>celek, část, zlomek</i>
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Výstupy	Učivo
– vyhledá, sbírá a třídí data – čte a doplní jednoduché tabulky a diagramy	– orientace v diagramech, grafech, tabulkách, jízdních řádech
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

GEOMETRIE

Výstupy	Učivo
– narýsuje a znázorní základní rovinné útvary – užívá jednoduché konstrukce – sestrojí rovnoběžky a kolmice – rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru – sčítá a odčítá graficky úsečky – určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran – pozná a pojmenuje prostorové útvary	– vzájemná poloha dvou přímek v rovině - různoběžky, rovnoběžky, kolmice – osově souměrné útvary – konstrukce čtverce, obdélníka, kružnice – grafický součet a rozdíl úseček – obvod čtverce, obdélníka, trojúhelníka, mnohoúhelníka sečtením délek jejich stran – jednotky délky a jejich převody – základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec

Pokrytí průřezových témat
Komentář

NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Výstupy	Učivo
– řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	– slovní úlohy – číselné a obrázkové řady – jednoduché magické čtverce – prostorová představivost
Pokrytí průřezových témat VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát	
Komentář	

FINANČNÍ GRAMOTNOST

Výstupy	Učivo
– orientuje se v základních formách vlastnictví; – používá peníze v běžných situacích – odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, – na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, – vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	– vlastnictví (soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek) – rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, – banka jako správce peněz, úspory, půjčky
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

5. ROČNÍK – DOTACE: 5, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Výstupy	Učivo
– využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení – provede písemné početní operace v oboru přirozených čísel – zaokrouhlí přirozená čísla – odhadne a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel – řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel – modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku – porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel – čte a zapisuje desetinná čísla se dvěma desetinnými místy a vyznačí na číselné ose – sčítá a odčítá desetinná čísla pamětně i písemně – porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	– přirozená čísla – pamětné sčítání a odčítání v oboru přirozených čísel v jednoduchých případech – písemné sčítání a odčítání v oboru přirozených čísel – vlastnosti početních operací s čísly – pamětné násobení a dělení přirozených čísel v jednoduchých případech – algoritmus písemného násobení a dělení – zlomky – desetinná čísla – celá čísla – zápis čísla v desítkové soustavě; a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Výstupy	Učivo
– vyhledá, sbírá a třídí data – čte, doplní a sestaví jednoduché tabulky a diagramy	– závislosti a jejich vlastnosti – diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

GEOMETRIE

Výstupy	Učivo
– narýsuje a znázorní základní rovinné útvary – užívá jednoduché konstrukce – rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary – určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru – vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran – určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu – Pozná, pojmenuje a popíše základní prostorové útvary - krychle, kvádr – pozná a pojmenuje ostatní prostorové útvary - jehlan, koule, kužel, válec – sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením	– konstrukce čtverce, obdélníka, kružnice, trojúhelníka, pravoúhlého trojúhelníka – obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran – obsah čtverce a obdélníka ve čtvercové síti – základní jednotky obsahu – osově souměrné útvary – základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec

délek jeho stran – sestrojí rovnoběžky a kolmice – rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti překládáním papíru	
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Výstupy	Učivo
– řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	– slovní úlohy – číselné a obrázkové řady – magické čtverce – prostorová představivost
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

6. ROČNÍK – DOTACE: 5, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Výstupy	Učivo
– porovnává desetinná čísla, znázorňuje desetinná čísla na číselné ose, zaokrouhluje desetinná čísla na desetiny, setiny – sčítá a odčítá desetinná čísla – násobí a dělí desetinná čísla 10, 100, 1000 – osvojí si algoritmus pro násobení a dělení desetinných čísel – řeší jednoduché slovní úlohy z praxe vedoucím k početním výkonům s desetinnými čísly. – určuje násobky a dělitele daného čísla – používá znaky dělitelnosti 2, 3, 5, 10, 4, 25, 100 – najde nejmenší společný násobek 2-3 čísel, největšího společného dělitele těchto čísel – rozpozná čísla soudělná a nesoudělná – dělitelnosti přirozených čísel využívá k řešení jednoduchých slovních úloh z praxe – konkretizuje užití záporných čísel v praxi – dovede zapsat a znázornit na číselné ose čísla kladná i záporná – porovná dvě celá i desetinná čísla, určí a ukáže na číselné ose číslo opačné k danému číslu – určí absolutní hodnotu čísel pomocí číselné osy – sčítá, odčítá, násobí a dělí dvě celá čísla – své poznatky využívá k řešení a tvoření jednoduchých slovních úloh z praxe – sčítá, odčítá, násobí a dělí dvě desetinná čísla	– desetinná čísla, zlomky - rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek – dělitelnost přirozených čísel - prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel – celá čísla - čísla navzájem opačná, číselná osa
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	
Přesahy z: F (6. ročník): Měření fyzikálních veličin, F (6. ročník): Vlastnosti látek a těles	

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

Výstupy	Učivo
– narýsuje úhel dané velikosti určené ve stupních, změří velikost úhlu pomocí úhloměru – užívá jednotky stupeň, minuta – rozpozná druhy úhlů- ostrý, pravý, tupý, přímý – sčítá a odčítá úhly graficky i početně – vyznačí úhly vedlejší a vrcholové, určí jejich velikosti – pomocí průsvitného papíru i měřením ověří vlastnosti shodných geometrických obrazců – sestojí obraz v osově i středové souměrnosti – určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce a střed – souměrnosti ve středově souměrných rovinných útvech – trojúhelník	– rovinné útvary - úhel – metrické vlastnosti v rovině - druhy úhlů – konstrukční úlohy - množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu), osová souměrnost, středová souměrnost – rovinné útvary - trojúhelník, shodnost – metrické vlastnosti v rovině - trojúhelníková nerovnost – prostorové útvary - kvádr, krychle

– třídí a popisuje trojúhelníky – sestrojí trojúhelník dle věty sss, sus, usu, zapíše postup konstrukce pomocí symboliky – v trojúhelníku sestrojí výšky, těžnice, střední příčky, nalezne střed, určí poloměr kružnice opsané a vepsané – určí velikosti vnitřních úhlů, jsou-li dány velikosti dalších 2 vnitřních úhlů trojúhelníku – Kvádr a krychle – zobrazí krychli a kvádr ve volném rovnoběžném promítání – orientuje se v krychlových jednotkách – k výpočtu objemu a povrchu krychle, kvádrů využívá vzorce – řeší úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů kvádrů, krychle – rozezná stěnovou a tělesovou úhlopříčku – využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh – načrtne a sestrojí rovinné útvary, ve středové a osové souměrnosti určí osově a středově souměrný útvar – určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti – odhaduje a vypočítá objem a povrch těles – načrtne a sestrojí síť základních těles	
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	
Přesahy do: F (6. ročník): Měření fyzikálních veličin	

7. ROČNÍK – DOTACE: 4, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Výstupy	Učivo
– převede zlomek na desetinné číslo a naopak – uvede daný zlomek na základní tvar – upraví smíšené číslo na zlomek a zlomek na smíšené číslo – porovná dva zlomky – zobrazí daný zlomek na číselné ose – sčítá a odčítá zlomky, násobí a dělí dva zlomky, upraví složený zlomek – užívá zlomky při řešení praktických situací – řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k základním operacím se zlomky – zobrazí racionální číslo na číselné ose, porovnává racionální čísla. – sčítá, odčítá, násobí a dělí dvě racionální čísla – řeší jednoduché slovní úlohy na užití racionálních čísel – určí, kolik procent je daná část z celku – určí, jak velkou část celku tvoří daný počet procent – určí celek z dané části a příslušného počtu procent – řeší jednoduché příklady na výpočet úroků	– desetinná čísla, zlomky - převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek, rozšiřování a krácení zlomků – racionální čísla – procenta - procento, promile; základ, procentová část, počet procent – mocniny a odmocniny - druhá mocnina a odmocnina

Pokrytí průřezových témat

Komentář

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Výstupy	Učivo
– porovná dvě veličiny poměrem, daný poměr zjednoduší krácením – zvětší (zmenší) danou hodnotu v daném poměru – rozdělí celek na dvě a více částí v daném poměru – využívá dané měřítko při čtení map – určí, zda daná závislost je nebo není přímá (nepřímá) úměrnost a své tvrzení zdůvodní – zakreslí graf přímé (nepřímé) úměrnosti – zakreslí bod o daných souřadnicích v pravouhlé soustavě souřadnic, přečte souřadnice bodu vyznačeného v pravouhlé soustavě souřadnic – řeší slovní úlohy s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti	– funkce - pravouhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost

Pokrytí průřezových témat

Komentář

Přesahy do: Z (6. ročník): Kartografie a topografie, F (7. ročník): Pohyb těles - síly

Přesahy z: Z (6. ročník): Kartografie a topografie

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

Výstupy	Učivo
– určí shodné útvary, užívá věty o shodnosti útvarů sss, sus, usu – podle vlastností rozliší jednotlivé druhy rovnoběžníků – sestrojí rovnoběžník, zapíše postup konstrukce – vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku a trojúhelníku – sestrojí lichoběžník, zapíše postup konstrukce – pomocí vzorce vypočítá obvod a obsah lichoběžníku – řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu rovnoběžníku, lichoběžníku, trojúhelníku – pomocí užití vzorců vypočítá povrch a objem těchto hranolů – načrtne a sestrojí rovinné útvary	– prostorové útvary - hranoly – konstrukční úlohy - čtyřúhelníky
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

8. ROČNÍK – DOTACE: 4, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Výstupy	Učivo
– určí druhou mocninu a odmocninu, - provádí základní početní operace s mocninami – používá vzorce pro mocninu součinu, zlomku a umocnění mocniny – zapíše dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti a ve zkráceném tvaru – určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním – rozliší pojmy rovnost a rovnice – řeší lineární rovnice a provádí zkoušku – řeší slovní úlohy vedoucí k řešení lineární rovnice – k výpočtu délky strany v pravoúhlém trojúhelníku používá Pythagorovu větu – řeší slovní úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty	– mocniny a odmocniny - druhá mocnina a odmocnina – výrazy - číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny – rovnice - lineární rovnice
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	
Přesahy do: F (8. ročník): Práce. Energie. Teplo, F (8. ročník): Elektrické jevy, Ch (8. ročník): Chemické reakce a chemické rovnice	

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

Výstupy	Učivo
– Kruh, kružnice – vypočítá délku kružnice, obvod kruhu, obsah kruhu, určí vzájemnou polohu kružnice a přímky, vzájemnou polohu 2 kružnic, využívá Thaletovu větu – Objem a povrch válce – sestrojí síť válce, vypočítá objem a povrch válce – řeší slovní úlohy k určení tělesové a stěnové úhlopříčky použije Pythagorovu větu	– rovinné útvary - kružnice, kruh – metrické vlastnosti v rovině - Pythagorova věta – prostorové útvary - rotační válec – konstrukční úlohy - množiny všech bodů dané vlastnosti, Thaletova kružnice
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Výstupy	Učivo
– provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje jeho výsledky – čte a interpretuje tabulky a grafy – určí četnost jednotlivých hodnot a zapíše ji do tabulky – vypočítá aritmetický průměr	– závislosti a data - základní pojmy
Pokrytí průřezových témat	
Komentář Přesahy do: F (6. ročník): Měření fyzikálních veličin Přesahy z: F (6. ročník): Měření fyzikálních veličin	

9. ROČNÍK – DOTACE: 4, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Výstupy	Učivo
– řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací metodou – provádí zkoušku řešení – řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými sčítací metodou v jednoduchých případech – řeší slovní úlohy pomocí soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	– soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Výstupy	Učivo
– vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem – určí definiční obor a obor hodnot, sestaví tabulku a sestrojí graf této funkce – rozpozná, zdali se jedná o funkci rostoucí či klesající – sestrojí graf lineární funkce, kvadratické funkce, nepřímé úměrnosti – rozezná podobné útvary v rovině i v prostoru, určí poměr podobnosti – podobnost trojúhelníků dokazuje na základě vět sss, sus, uu – sestrojí rovinný obraz podobný danému – rozdělí a změní úsečku dané délky v daném poměru – sestrojí grafy funkcí sinus, cosinus a tangens – užívá funkce sinus, cosinus ostrého úhlu při řešení úloh – užívá funkce sinus, tangens a ostrého úhlu při výpočtech stran pravoúhlých trojúhelníků, objemů a povrchů těles – určuje hodnoty těchto funkcí pomocí tabulek – vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data – porovnává soubory dat – matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	– funkce – podobnost, goniometrické funkce
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

Výstupy	Učivo
Jehlan – sestrojí síť jehlanu – vypočítá dle vzorců objem a povrch jehlanu, kužele, koule – užití vzorců v praktických úlohách – užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků – odhaduje a vypočítá objem a povrch těles – načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině – užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací – řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- prostorové útvary - jehlan, rotační kužel, koule
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

5.3 Informatika

5.3.1 Informatika

Vzdělávací oblast: Informatika

Vyučovací předmět: INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola vnímá informatiku a technické směřování rozvoje žáků jako důležité, proto jsou do výuky zařazovány základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Informatika je vyučován v 4.,- 9. ročníku po jedné hodině týdně.

Výuka probíhá na počítačích či notebookech s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností pracují žáci ve dvojicích, aby docházelo k diskusí a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen velký důraz na pamětné učení a reprodukci. K realizaci výuky je zapotřebí robotických stavebnic a běžných počítačů.

Začlenění průřezových témat:

Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spoluprací s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.;
- žáci se učí číst z příruček a manuálů a dělat si k těmto materiálům takové poznámky, které jim později pomohou při práci s informačními technologiemi.

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více;
- vyučující v roli konzultanta - žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce.

Kompetence komunikativní

- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty;
- při komunikaci se učí dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.).

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.;
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný.

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla...) tím, že je musí dodržovat;
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami.

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou;
- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst.

Kompetence digitální

- žáci sebejistě, kriticky a odpovědně využívají digitální technologie při výuce i v běžném životě;
- žáci si uvědomují význam digitálních technologií v běžném životě při podpoře komunikace, kreativity, inovací, příležitostí, které přinášejí, ale také jejich dopadů a rizik;
- žáci jsou vedeni k využívání nových technologií;
- žáci používají různá zařízení a různé druhy softwaru;
- žáci kriticky přistupují k digitálním informacím a údajům;

4. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

OVLÁDÁNÍ DIGITÁLNÍHO ZAŘÍZENÍ

Výstupy	Učivo
– pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží – vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem – edituje digitální text, vytvoří obrázek – přehraje zvuk či video – uloží svoji práci do souboru, otevře soubor – dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením	– Digitální zařízení – Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace – Ovládání myši – Kreslení čar, vybarvování – Ovládání aplikací – Psaní slov na klávesnici – Editace textu – Práce se složkou – Ukládání práce do souboru – Otevírání souborů – Příkazy a program
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

PRÁCE VE SDÍLENÉM PROSTŘEDÍ

Výstupy	Učivo
– uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů – najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci – pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj – rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	– Využití digitálních technologií v různých oborech – Počítačová data, práce se soubory – Propojení technologií, internet – Úložiště, mazání dat, koš
Pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá	
Komentář	

ÚVOD DO KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ

Výstupy	Učivo
– sdělí informaci obrázkem – předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel – zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text – obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	– Piktogramy, emodži – Přenos na dálku, šifra – Pixel, rastr, rozlišení – Tvary, skládání obrazce
Pokrytí průřezových témat MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv medií ve společnosti, Práce v realizačním týmu	
Komentář	

ZÁKLADY ALGORITMIZACE S ROBOTICKOU HRAČKOU

Výstupy	Učivo
– sestaví postup pro robota, aby došel k cíli – opraví chybný postup pro robota – sestavuje různé postupy ke stejnému cíli	– Bee-bot: základní ovládání – Hledání postupu k zadanému cíli – Hledání nejkratší cesty – Více cest vede k cíli
Pokrytí průřezových témat MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv medií ve společnosti, Práce v realizačním týmu	
Komentář	

5. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

ÚVOD DO PRÁCE S DATY

Výstupy	Učivo
– pracuje s texty, obrázky v učebních materiálech – doplní posloupnost prvků – umístí data do tabulky	– Data, druhy dat – Kritéria kontroly dat
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – PŘÍKAZY, OPAKUJÍCÍ SE VZORY

Výstupy	Učivo
– v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy	– Příkazy a jejich spojování – Opakování příkazů – Pohyb a razítkování – Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy
Pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá	
Komentář	

ÚVOD DO INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ

Výstupy	Učivo
– nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky – určí, jak spolu prvky souvisí	– Systém, struktura, prvky, vztahy
Pokrytí průřezových témat MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv medií ve společnosti, Práce v realizačním týmu	
Komentář	

ZÁKLADY ALGORITMIZACE S ROBOTICKOU HRAČKOU

Výstupy	Učivo
– sestaví postup pro robota, aby došel k cíli – opraví chybný postup pro robota – přečte postup pro robota a rozhodne, do jakého cíle dorazí – přečte postup pro robota a rozhodne o jeho startovní pozici – sestavuje různé postupy ke stejnému cíli	– Hledání koncového stavu – Hledání počátečního stavu – Čtení a psaní kódu – Tematické úlohy s mezipředmětovými aplikacemi

Pokrytí průřezových témat MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti, Práce v realizačním týmu	
Komentář	
ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – POSTAVY A UDÁLOSTI	
Výstupy	Učivo
– v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení po-hybu a reakcí postav – v programu najde a opraví chyby	– Ovládání pohybu postav – Násobné postavy a souběžné reakce – Čtení programů
Pokrytí průřezových témat MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti, Práce v realizačním týmu	
Komentář	

6. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ

Výstupy	Učivo
– rozpozná zakódované informace kolem sebe – zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady – zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer	– Přenos informací, standardizované kódy – Znakové sady – Přenos dat, symetrická šifra – Identifikace barev, barevný model – Vektorová grafika
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	
Komentář	

PRÁCE S DATY

Výstupy	Učivo
– najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) – odpoví na otázky na základě dat v tabulce – popíše pravidla uspořádání v existující tabulce – doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy – navrhne tabulku pro záznam dat – propojí data z více tabulek či grafů	– Data v grafu a tabulce – Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce – Kontrola hodnot v tabulce – Filtrování, řazení a třídění dat – Porovnání dat v tabulce a grafu – Řešení problémů s daty
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	
Komentář	

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Výstupy	Učivo
– popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují – pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	– Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	
Komentář	

POČÍTAČE

Výstupy	Učivo
– nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje – uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory – vybere vhodný formát pro uložení dat – spravuje sdílení souborů – pomocí modelu znázorní cestu e mailové zprávy – zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	– Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému – Správa souborů, struktura složek – Instalace aplikací, aktualizace – Domácí a školní počítačová síť – Fungování a služby internetu – Princip e-mailu – Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	
Komentář	

ZÁKLADY ROBOTIKY SE STAVEBNICÍ

Výstupy	Učivo
– sestaví robota podle návodu – oživí robota, otestuje jeho chování	– Oživení robota – Ovládání světelného výstupu – Ovládání motoru – Opakování příkazů
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	
Komentář	

7. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

PROGRAMOVÁNÍ – OPAKOVÁNÍ A VLASTNÍ BLOKY

Výstupy	učivo
– v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost – po přečtení programu vysvětlí, co vykoná – ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby – používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, – vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech	– Vytvoření programu – Opakování
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT

Výstupy	Učivo
– vysvětlí známé modely jevů, situací, činností – tvorba 3D modelu	– Standardizovaná schémata a modely – Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu – Tvorba 3D modelu
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

PROGRAMOVÁNÍ – PODMÍNKY, POSTAVY A UDÁLOSTI

Výstupy	učivo
– v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému – po přečtení programu vysvětlí, co vykoná – ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby – používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna – vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech	– Opakování s podmínkou – Události, vstupy – Objekty a komunikace mezi nimi
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ROBOTIKA SE STAVEBNICÍ

Výstupy	Učivo
– sestaví robota podle návodu	– Sestavení programu a oživení robota

– oživí robota, otestuje jeho chování – vytvoří program pro provoz robota	– Opakování příkazů
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

8. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

PROGRAMOVÁNÍ – VĚTVENÍ, PARAMETRY A PROMĚNNÉ

	učivo
– v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému – po přečtení programu vysvětlí, co vykoná – ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby – používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna – spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav – používá souřadnice pro programování postav	– Větvení programu, rozhodování – Grafický výstup, souřadnice – Podprogramy s parametry
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT

Výstupy	Učivo
– při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky – používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) – řeší problémy výpočtem s daty – připsá do tabulky dat nový záznam – seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) – používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy	– Relativní a absolutní adresy buněk – Použití vzorců u různých typů dat – Funkce s číselnými vstupy – Funkce s textovými vstupy – Vkládání záznamu do databázové tabulky – Řazení dat v tabulce – Filtrování dat v tabulce
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT

Výstupy	Učivo
– práce v 3D editoru – tvorba 3D modelu – příprava 3D modelu na tisk – tisk 3D modelu	– Standardizovaná schémata a modely – Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu – Tvorba 3D modelu – Příprava na tisk 3D modelu – Tisk 3D modelu
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Výstupy	Učivo
– pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí – vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením – diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich – diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu – uvědomuje si vlastní zodpovědnost za své chování na internetu	Hardware a software – Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí – Operační systémy: funkce, typy, typické využití – Komprese a formáty souborů Digitální identita – Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (ne-smazatelnost) dat – Bezpečnost na internetu – chování na internetu, rizika, prevence

9. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

PROGRAMOVACÍ PROJEKTY

	učivo
– řeší problémy sestavením algoritmu – v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému – ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby – diskutuje různé programy pro řešení problému – vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní – řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků – hotový program upraví pro řešení příbuzného problému – zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	– Programovací projekt a plán jeho realizace – Popsání problému – Testování, odladění, odstranění chyb – Pohyb v souřadnicích – Ovládání myši, posílání zpráv – Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu – Nástroje zvuku, úpravy seznamu – Import a editace kostýmů, podmínky – Návrh postupu, klonování. – Animace kostýmů postav, události – Výrazy s proměnnou
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Výstupy	Učivo
– pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí – vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením – diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich – na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat – popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní – na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti – vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu – diskutuje o cílech a metodách hackerů – vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat – diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	Hardware a software – Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí – Operační systémy: funkce, typy, typické využití – Komprese a formáty souborů – Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě – Typy, služby a význam počítačových sítí – Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa – Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud – Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL – Princip cloudové aplikace (např. e mail, e-shop, streamování) Bezpečnost – Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy – Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita – Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat – Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies

Pokrytí průřezových témat	
Komentář	
	Výstupy, které nejsou vyžadovány v tzv. přechodném období z původního ŠVP na nový.

5.4 Člověk a jeho svět

5.4.1 Prvouka

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět prvouka je vyučován v 1. a 2. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně, ve 3. ročníku 3 hodiny týdně.

Předmět obsahuje všechna témata vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět:

- Místo, kde žijeme - místo bydliště a školy, obec a kraj, nebezpečí.
- Lidé kolem nás - vztahy v rodině a společnosti, odlišnosti, význam práce.
- Lidé a čas - režim dne, roku, minulost a současnost, pověsti.
- Rozmanitost přírody - změny v ročních obdobích, živočichové, rostliny, ochrana přírody.
- Člověk a jeho zdraví - hygienické návyky, silniční provoz.

Finanční gramotnost je začleněna do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace.

K nejčastějším metodám a formám patří principy činnostního učení - komunitní kruhy, skupinové vyučování, vycházky, exkurze, jednoduché pokusy, vše s důrazem na žákovu autoevaluaci, vyhledávání, třídění a práci s informacemi.

Nadaní žáci vyhledávají nadstavbové informace, žákům se speciálními poruchami učení zadáváme úkol přiměřený jejich schopnostem.

Na běžnou výuku ve vyučovacích hodinách navazují různé akce, jako jsou divadelní představení, exkurze, výstavy, tematické vycházky, ekologické výukové programy, ...

Výuka probíhá většinou ve třídách nebo v přírodě.

Vyučovací předmět úzce souvisí s ostatními předměty v 1. – 3. ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vést žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé a v čem by v budoucnu mohli uspět;
- vést žáky k orientaci ve světě informací;
- vést žáky k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací;
- pomáhat jim konkrétně řešit a třdit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií;
- motivovat žáky k celoživotnímu vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

- upevňovat u žáků účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti a také druhých lidí;
- pomáhat žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům;
- učit je pracovat s odbornou literaturou a využívat také jiných informačních zdrojů.

Kompetence komunikativní

- učit žáky rozšiřovat slovní zásobu v osvojovaných tématech;
- vést žáky k samostatnému, efektivnímu a nekonfliktnímu způsobu vyjadřování;
- učit je pojmenovávat pozorované skutečnosti, pozitivně vyjadřovat city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí;
- vést žáky k naslouchání a vzájemné pomoci.

Kompetence sociální a personální

- vést žáky ke spolupráci na řešení problémů, k respektování názoru ostatních;
- vést žáky k přispívání do diskuse věcnými argumenty;
- vést žáky k oceňování vlastních názorů a přínosů.

Kompetence občanské

- utvářet u žáků ohleduplný vztah k přírodním a kulturním výtvorům;
- motivovat žáky k hledání možností vlastního uplatnění ochrany přírody;
- vést žáky k respektování pravidel.

Kompetence pracovní

- vést žáky k utváření pracovních návyků v samostatné i týmové činnosti;
- učit žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení.

Kompetence digitální

- seznámit žáky s bezpečným chováním v online prostoru
- zapojit žáky do vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi;

1. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Výstupy	Učivo
– vyhledá v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy – vyznačí cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí	– škola - prostředí školy, orientace v novém prostředí, seznámení se s budovou školy, školní pomůcky, školní aktovka a její vybavení, školní režim a řád, režim školáka, nové vztahy, popis cesty do školy, bezpečná cesta do školy, přechod pro chodce – domov - prostředí domova, místo, kde bydlím, označení domu a jeho členění, byt a jeho jednotlivé místnosti, jeho funkce a vybavení
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygienu, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy	
Komentář	

LIDÉ KOLEM NÁS

Výstupy	Učivo
– rozliší blízké příbuzenské vztahy v rodině – vysvětlí vztahy mezi členy rodiny - úcta, pomoc, chování k mladším a starším členům rodiny – rozpozná období lidského života – odhadne toleranci vůči nemocným a slabším, vůči přirozeným odlišnostem spolužáků	– významné události v rodině, setkávání, svátky – příbuzenské vztahy mezi členy rodiny (otec, matka, syn, dcera, bratr, sestra, prarodiče) – vztahy mezi členy rodiny (úcta, pomoc, ochrana, chování k mladším a starším členům rodiny) – chování lidí, pravidla slušného chování, seznámení se se školním řádem
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

LIDÉ A ČAS

Výstupy	Učivo
– využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě – uplatňuje elementární poznatky o sobě a rodině	– orientace v čase - určování celé hodiny, manipulační činnosti s hodinami, den a části dne, denní režim, roční období - seznámení s názvy jaro, léto, podzim, zima
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ROZMANITOST PŘÍRODY

Výstupy	Učivo
---------	-------

– pozoruje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích – na základě svých pozorování třídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků	– výstavky ovoce a zeleniny, jejich třídění – popis proměn přírody podle obrázků – základní stavba rostlin – domácí zvířata – nebezpečí v přírodě - jedovaté rostliny, rozdělování ohně
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo
– dodržuje základní hygienické návyky – určí vhodná místa pro hru a trávení volného času – rozliší obezřetné chování při setkání s neznámými lidmi – v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné – dodrží základní pravidla účastníků silničního provozu	– lidské tělo - určování jednotlivých částí těla, etapy lidského života – péče o zdraví - denní režim, zdravá strava, pitný režim, čistota oděvu, větrání, mytí rukou – nemoc, lékařská péče, pojmy lékař, zubní lékař, ordinace, zdravotní středisko, zdravotní sestra... – osobní bezpečí - bezpečné chování v silničním provozu – bezpečnost při hrách a při sportu
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

2. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Výstupy	Učivo
– správně vyznačí v jednoduchém plánu cestu na vyznačené místo – rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí – začlení svou obec (město) do příslušného kraje – rozpozná vhodné chování ke spolužákům, učitelům a jiným osobám ve škole i mimo ni	– domov - prostředí domova, místo, kde bydlím (ochrana, soukromí, radost), okolí bydliště, adresa, dům a jeho označení, členění, orientace v místě bydliště – škola - činnosti ve škole, okolí školy, škola jako vhodné prostředí pro práci a odpočinek – bezpečná cesta do školy, bezpečná cesta do školy, chování na autobusové zastávce a v dopravních prostředcích, riziková místa a situace
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy	
Komentář	

LIDÉ KOLEM NÁS

Výstupy	Učivo
– rozliší role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi – odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností – rozpozná toleranci vůči nemocným a slabším, vůči přirozeným odlišnostem spolužáků	– rodina - role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práva a povinnosti členů rodiny, jejich podíl na chodu domácnosti, péče o nemocné a handicapované, péče o domácí zvířata a rostliny, významné události v rodině, svátky, setkávání – chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování
Pokrytí průřezových témat MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference	
Komentář	

LIDÉ A ČAS

Výstupy	Učivo
– rozliší děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti – uplatní elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí	– orientace v čase - určování času, 1/4, 1/2, 3/4 hodiny, celá hodina, dny v týdnu, kalendář, roční období, datum, svátky, pojmy - včera, dnes, zítra, loni, letos, příští rok, nejdříve – současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ROZMANITOST PŘÍRODY

Výstupy	Učivo
– pozoruje a popíše viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích – třídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků	– pravidelná pozorování změn v přírodě v jednotlivých ročních obdobích – význam rostlin, hub a živočichů v přírodě pro člověka – ochrana rostlin a živočichů, ohleduplné chování k přírodě
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo
– osvojí si základní hygienické a režimové návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle – zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit – chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci – odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná – v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné – uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa – reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	– lidské tělo - základní stavba a funkce, vývoj jedince – péče o zdraví, zdravý životní styl, nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, osobní hygiena, péče o zevnějšek – osobní bezpečí - bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce – bezpečnost při hrách a při sportu – krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí	
Komentář	

3. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Výstupy	Učivo
– začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě) – porovná své zážitky z rodinných činností a návštěv na základě svých životních zkušeností (verbálně, kresbou, dramatizací) – popíše domov a jeho okolí různými způsoby (verbálně, kresbou)	– domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště, adresa, telefon, okolí bydliště, nejbližší ulice, názvy náměstí, významné budovy, místa pro sport a hry, pošta, zdravotnická zařízení, obchody, ochrana zeleně, třídění odpadů, vztahy v místě bydliště, společné činnosti rodiny, popis domova – škola - bezpečná cesta do školy, chování na autobusové zastávce a v dopravních prostředcích, činnosti chodce – obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), významné budovy, dopravní – okolní krajina - vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí	
Komentář	

LIDÉ KOLEM NÁS

Výstupy	Učivo
– objasní význam a potřebu různých povolání a pracovních činností – projeví toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům – rozpozná, že nesprávným chováním může ohrozit sebe i ostatní	– rodina - problémy v rodině, rozchod rodičů, smrt člena rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání – základní společenská pravidla chování mezi lidmi, ve škole, doma, na veřejnosti, negativní projevy chování, prevence, usměrňování – práva a povinnosti žáků školy
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

LIDÉ A ČAS

Výstupy	Učivo
– pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu – na příkladech porovná minulost a současnost	– orientace v čase, čas jako fyzikální veličina, měření času - hodina, minuta, sekunda, kalendář, datum, letopočet, časové vztahy v životě - vrstevníci, mladí, dospělí, staří – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, – regionální památky a péče o ně
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ROZMANITOST PŘÍRODY

Výstupy	Učivo
– pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích – rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě – provede jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určí jejich společné a rozdílné vlastnosti – změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	– látky a jejich vlastnosti - třídění látek, změny látek a skupenství – voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život – půda - zvětrávání, vznik půdy a její význam – rostliny, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka – rozmanitost podmínek života na Zemi – ohleduplné chování k přírodě, odpovědnost lidí za ochranu přírody, ochrana rostlin a živočichů
Pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života	
Komentář	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo
– uplatní základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle – projeví vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví – rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času – uplatní základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrozil zdraví své a zdraví jiných – chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné – ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek – reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	– lidské tělo - popis základních rozdílů mezi lidmi a ostatními živočichy, základní části lidského těla včetně nejdůležitějších vnitřních ústrojí a orgánů – orientace v etapách lidského života - dětství, dospívání, dospělost, stáří – péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim – nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, osobní, intimní a duševní hygiena, upozornění na působení reklamních vlivů – návykové látky - jejich odmítání, vliv na zdraví člověka – osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace	
Komentář	

5.4.2 Vlastivěda

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět Vlastivěda se vyučuje ve 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, členěného do těchto tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- POKOS

Finanční gramotnost je začleněna do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace.

Vyučovací předmět učí chápat organizaci života v obci a ve společnosti. Přirozeným způsobem probouzí v žácích kladný vztah k bydlišti, postupně rozvíjí národní cítění a vztah k naší zemi, vztah ke zdraví a bezpečí.

Upevňuje základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Seznamuje se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy celé společnosti a světa.

Podporuje zájem o historii a kulturní bohatství naší země.

Součástí výuky budou tematické vycházky do okolí, návštěvy muzea, knihovny a výstav dle aktuálních nabídek.

Potřebné vědomosti a dovednosti získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Výuka probíhá většinou ve třídách nebo v okolí.

Rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vyznačit v jednoduchém plánu místo školy, obce...;
- vést k užívání správné terminologie, srozumitelně vysvětlit, co má žák znát;
- vysvětlit orientaci na mapách.

Kompetence k řešení problémů

- umožnění práce s encyklopediemi, odbornou literaturou a internetem;
- umožnit zažít úspěch při samostatných i skupinových pracích.

Kompetence komunikativní

- snaží se vyjádřit různými způsoby různost krajiny, charakteristiky národností...;
- rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost;
- podněcovat k argumentaci a ověřování výsledků.

Kompetence sociální a personální

- rozlišuje vztahy mezi lidmi i národy;
- zná význam různých povolání;
- práce v heterogenních skupinách – sebehodnocení;
- vytváří se příležitost k interpretaci různých získaných materiálů.

Kompetence občanská

- vyhledává významné rodáky, památky v regionu, ČR i Evropě;
- toleruje odlišnosti v lidské společnosti;
- vést k hodnocení činnosti své i ostatních, spravedlnost, charita.

Kompetence pracovní

- vést k plánování úkolů, zvláště těch, které vedou ke spolupráci;
- zájem o názory a zkušenosti žáků;
- porovnávání poznatků o společnosti, soužití a práci.

Kompetence digitální

- zapojit žáky do vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi;
- poskytnout žákům konkrétní příležitosti k využívání digitálních technologií, při nichž si mohou uvědomit a dodržovat pravidla chování v online prostředí;
- vytvářet modelové situace, které žákům umožňují si uvědomit, že není vhodné zveřejňovat své osobní údaje a že každá činnost v online prostředí zanechává digitální stopu, kterou lze jen obtížně odstranit;
- vést žáky k respektování autorských práv, např. při využívání obrázků, fotografií, videí a informací při řešení zadaných úkolů a při práci na individuálních i společných projektech;

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Výstupy	Učivo
– určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu – určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě – rozliší mezi náčrty, plány a základními typy map – vyhledá jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky – vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody a její osídlení – rozliší hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce – vyjmenuje symboly našeho státu a jejich význam	– bydliště a jeho okolí, – okolí školy, bezpečná cesta do školy – okolní krajina (místní oblast, region)- zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů – orientační body a linie, světové strany, – seznámení s obecně zeměpisnými a tematickými mapami – naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly – regiony ČR (Zlínský kraj, Praha a vybrané oblasti ČR)
Pokrytí průřezových témat VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO ČLOVĚKA - Občanská společnost a škola; Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
Komentář	

LIDÉ KOLEM NÁS

Výstupy	Učivo
– vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi – vyvodí a dodržuje základní pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) – navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) – rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou	– mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie – pravidla slušného chování, vlastnosti lidí – základní lidská práva a práva dítěte, povinnosti a práva žáků
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

LIDÉ A ČAS

Výstupy	Učivo
– seznámí se s časovými údaji – rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik – využívá knihoven, muzeí a galerií jako informační zdroj pro pochopení minulosti – srovná na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území	– proměny způsobu života – současnost a minulost v našem životě – báje, mýty pověsti- minulost kraje předků domov, vlast, rodný kraj – regionální památky – péče o památky
Pokrytí průřezových témat	
Komentář - návštěva muzea	

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Výstupy	Učivo
– vyhledá jednoduché údaje o přírodních podmínkách a osídlení na mapách ČR a Evropy – rozliší polohu světadílů a oceánů, vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury – jednoduchým způsobem posoudí jejich význam – porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	– práce s mapou – Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování – mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

LIDÉ KOLEM NÁS

Výstupy	Učivo
– vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi – vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami v rodině, v obci (městě) – rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou – orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	– chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům, komunikace – právo a spravedlnost, lidská práva, práva a povinnosti žáků školy, základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

LIDÉ A ČAS

Výstupy	Učivo
– rozliší časové údaje, využívá údaje k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy – využívá různých informačních zdrojů k pochopení minulosti – srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	– orientace v čase – dějiny jako časový sled událostí – lidé a obory zkoumající minulost – státní svátky a významné dny
Pokrytí průřezových témat	
Komentář - návštěva muzea	

5.4.3 Přírodověda

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět Přírodověda se vyučuje ve 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, členěného do těchto tematických okruhů:

- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Vyučovací předmět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků. Učí je pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Utváří prvotní ucelený obraz světa. Základem je vlastní prožitek, který vychází z konkrétní nebo modelové situace, pozorování.

Vede k získání poznatků o člověku jako živé bytosti, k uvědomění odpovědnosti za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných.

Součástí výuky budou tematické vycházky do přírody, návštěvy hvězdárny a výstav dle aktuálních nabídek, zařazení ekologických programů, jednoduché pokusy.

Výuka probíhá většinou ve třídách nebo v přírodě.

Rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žákům se umožňuje používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie, odbornou literaturu;
- žáci získávají informace o přírodě, učí se ji pozorovat, zaznamenávat a hodnotit výsledky svých pozorování.

Kompetence k řešení problémů

- zařazování metod a pokusů, při kterých mohou žáci sami docházet k objevům, řešením a závěrům;
- žáci se učí správně se rozhodovat v různých situacích, řešit zadané úkoly a vyhledávat si k řešení informace.

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke správné terminologii;
- v osvojovaných tématech si žáci rozšiřují slovní zásobu a užívají ji ve vlastních projevech.

Kompetence sociální a personální

- zadávat úkoly pro společnou práci;
- při práci ve skupině se žáci učí spolupracovat, respektovat a hodnotit názory a zkušenosti ostatních;
- o náměty a názory žáků se zajímá i učitel.

Kompetence občanské

- budovat u žáků ohleduplnost k přírodě;
- vyžadovat dodržování pravidel slušného chování;
- učit poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učit k toleranci a bezproblémovému jednání;
- učit zachování rozvahy v situacích ohrožení;
- umožnit žákovi zažít úspěch.

Kompetence pracovní

- umožnit žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat;
- vést žáky ke správnému užití pomůcek, vybavení, techniky;
- vést k dodržování pravidel bezpečnosti v samostatné i týmové činnosti.

Kompetence digitální

- zapojit žáky do vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi;
- poskytnout žákům konkrétní příležitosti k využívání digitálních technologií, při nichž si mohou uvědomit a dodržovat pravidla chování v online prostředí;
- nabízet žákům příležitosti, aby vhodně využívali digitální technologie při provádění a zaznamenávání průběhu a výsledků jednoduchých pokusů;
- využívat digitální technologie a online aplikace při pozorování přírody.

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZMANITOST PŘÍRODY

Výstupy	Učivo
– vysvětlí propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody – zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů – uvede podstatné vzájemné vztahy mezi organismy, popíše na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, používá jednoduché klíče a atlasy – zjistí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou zdraví člověka podporovat nebo poškozovat – založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	– nerosty a horniny – některé hospodářsky významné horniny a nerosty – rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva – rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejnámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka – dělení organismů, práce s atlasy a klíči – ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů – látky a jejich vlastnosti – vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo
– plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob – uplatní účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události – ukáže v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek – uplatní základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou – ošetří drobná poranění – v případě nutnosti naváže kontakt s lékařem nebo dospělou osobou – vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	– denní režim - plánování, uspořádání času – osobní bezpečí - chování v rizikovém prostředí, v krizových situacích – návykové látky - prevence – zdravotní osvěta, ochrana před infikovaným hmyzem – poskytnutí první pomoci, prevence úrazů – dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZMANITOST PŘÍRODY

Výstupy	Učivo
– objasní propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody – najde souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka – vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období – zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy – porovná na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, uspořádá organismy do známých skupin, užívá jednoduché klíče a atlasy – zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat – založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	– životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí – Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc – rozmanitost podmínek života na Zemi - rostliny a živočichové v základních oblastech Země, přizpůsobivost organismů – ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy – rizika v přírodě – mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo
– využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života – rozliší jednotlivé etapy lidského života, rozezná vývoj dítěte před a po jeho narození – účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob – uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události – demonstruje v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek – uplatní základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou – rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění, v případě nutnosti naváže kontakt s lékařem, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	– lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka – etapy vývoje člověka – osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí, v krizových situacích, postup v případě ohrožení (varovný signál, zkouška sirén, evakuace, integrovaný záchranný systém) – situace hromadného ohrožení – návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií – zdravotní osvěta, nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV- AIDS) – poskytnutí první pomoci, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena – šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích – správný způsob volání na tísňovou linku
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

5.5 Člověk a společnost

5.5.1 Dějepis

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 9. ročníku v rozsahu 2 hodin týdně a 8. ročník 1 hodina týdně. Některá témata jsou vyučována projektovou metodou. Výuka je podpořena historickými exkurzemi a návštěvou muzea.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí;
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií;
- získávání orientace v historickém čase;
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů;
- chápání kulturní rozmanitosti světa;
- utváření pozitivního hodnotového systému.

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

- zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států,...;
- matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky,...;
- výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci,...;
- hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé,...;
- jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba,...;
- občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém,...;
- tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry,...;

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů;
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky;
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů;
- vede k zamyšlení nad historickým vývojem.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika);
- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešení;
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování;
- zařazuje do výuky diskuse;
- vede žáky k věcnému argumentování;
- vede žáky k práci s různými typy textů;
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vytváří příznivé klima třídy;
- dodává žákům sebedůvěru;
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

Kompetence občanské

Učitel

- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění;
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé;
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních;
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví.

Kompetence pracovní

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce;
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat;
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi.

Kompetence digitální

Učitel

- zařazuje do výuky běžně používaná digitální zařízení, aplikace, žák je využívá při učení i při zapojení do výuky;
- vede žáka vyhledávat, kriticky posuzovat, sdílet data, informace a digitální obsah, porovnávat prameny, podklady, seznamovat se s možnostmi, které nabízí digitální technika;
- umožňuj vytvářet prezentace, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků;
- ukazuje, že za pomoci digitální techniky si žák může usnadnit práci, zefektivnit či zjednodušit pracovní postup, získat informace a historické podklady různého charakteru (video, zvuk, text, mapy, grafy atd.);
- učíme žáky etickému jednání v online světě, komunikaci a sdílení informací, poznávání nových technologií - v čem jsou bezpečné, v čem hrozí případné nebezpečí - např. vytvoření dezinformace, zkreslování historických faktů, vytváření kultu osobnosti, režimu „na objednávku“.

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Výstupy	Učivo
– uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků – uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány – orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	– význam zkoumání dějin a získávání informací – historický čas a prostor – kalendář, letopočet – hlavní historické epochy
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	
Přesahy z: Z (6. ročník): Přírodní obraz Země, Z (6. ročník): Regiony světa	

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Výstupy	Učivo
– charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu – objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost	– paleolit, neolit, doba bronzová a železná – pravěk ve střední Evropě – pravěk v regionu
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE

Výstupy	Učivo
Nejstarší civilizace a kořeny evropské kultury – rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací – uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví – demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství – porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	– Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína – starověké Řecko – starověký Řím – střední Evropa v době římské
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

RANÝ STŘEDOVĚK

Výstupy	Učivo
– popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států – objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech – vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí – ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a kultury	– vytváření států středověké Evropy – byzantská, arabská a franská říše – křesťanství – první státní útvary na našem území – křížové výpravy – raný středověk v českém státě – románská kultura
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

VRCHOLNÝ STŘEDOVĚK

Výstupy	Učivo
– popíše vývoj České země za vlády posledních Přemyslovců a Lucemburků – vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve – vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	– změny v zemědělství, vznik měst – poslední Přemyslovci – stoletá válka – gotická kultura – český stát za Karla IV. – husitství – český stát za vlády Jagellonců
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ

Výstupy	Učivo
– popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	– humanismus a renesance – zámořské objevy – pokrok ve výrobě a obchodu – reformace
Pokrytí průřezových témat	

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá
Komentář
Přesahy z: Zeměpis (7. ročník): Regiony světa

POČÁTKY NOVÉ DOBY

Výstupy	Učivo
– objasní postavení českého státu v podmínkách a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie – objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky – rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek – vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	– nástup Habsburků na český trůn – české stavovské povstání a třicetiletá válka – počátky kolonialismu – Anglie, Francie, Rusko – Čechy v době pobělohorské – baroko
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Výstupy	Učivo
– objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě – porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů – vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií – na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky – rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	– význam buržoazních revolucí (Francie) – napoleonské období – vznik USA – osvícenství – Evropa v 18. století – Marie Terezie, Josef II. – národní obrození – průmyslová revoluce – revoluční rok 1848 – habsburská monarchie v 2. pol. 19. století – kolonialismus – I. světová válka – revoluce v Rusku
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MODERNÍ DOBA

Výstupy	Učivo
– charakterizuje totalitní systémy v Německu a Rusku, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; – na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv – zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	– Versailleský systém – vznik ČSR a její vývoj – komunistická diktatura v Rusku – hospodářská krize – nástup nacismu v Německu – Mnichov a 2. republika – 2. světová válka – protektorát – domácí a zahraniční odboj
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT

Výstupy	Učivo
– vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků – vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce – posoudí postavení rozvojových zemí – prokáže základní orientaci v problémech současného světa	– plány na poválečné uspořádání světa – studená válka – rozvojové země v poválečném období, rozpad kolonií – ČSR 1945 - 48 – ČSR 50. let – USA a západní Evropa v 50. a 60. letech – změny v SSSR – soupeření bloků – pražské jaro – svět v 70. a 80. letech – ČSSR v 70. - 80. letech – revoluce 1989 – rozpad federace, vznik ČSR – problémy současného světa
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

5.5.2 Občanská a zdravotní výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: OBČANSKÁ A ZDRAVOTNÍ VÝCHOVA (integrováný předmět)

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň:

OZV je integrováný předmět.

Obsahuje: výchovu k občanství, rodinnou výchovu, zdravotní výchovu, etickou výchovu, činnost člověka za mimořádných událostí, základy finanční gramotnosti a POKOS.

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací oblast předmětu

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků;
- orientace ve významných okolnostech společenského života včetně kolektivní obrany
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti;
- rozvoj finanční gramotnosti a osvojení pravidel při rizikových situacích a mimořádných událostech
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života;
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život;
- vedení k sebepoznávání, k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví, ke zdravému životnímu stylu

Časová dotace

- 6., 7., 8. ročník – 2 hodiny týdně
- 9. ročník – 1 hodina týdně

Místo realizace

- třída,
- učebna PC,
- venkovní areál školy.

1. Občanská výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina - skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, projekty, video, PC,
- beseda,
- dotazníky – interview.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti;
- žáci získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry.

Postup:

- vedení žáků k ověřování důsledků;
- poskytování metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům;
- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů.

Kompetence k řešení problémů

- žáci tvořivě přistupují k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení;
- žáci umí kriticky myslet a jsou schopni hájit svá rozhodnutí.

Postup:

- kladení otevřených otázek;
- volný přístup k pomůckám.

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně;
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují;
- žáci umí využívat ke komunikaci vhodné technologie.

Postup:

- zájem o náměty, názory, zkušenosti žáků;

- vedení žáků k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu, podněcování žáků k argumentaci;
- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky.

Kompetence sociální a personální

- žáci umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají;
- žáci upevňují dobré mezilidské vztahy;
- žáci umí hodnotit svoji práci i práci ostatních.

Postup:

- hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok;
- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti.

Kompetence občanské

- žáci znají legislativu a obecné morální zákony a dodržují je;
- žáci respektují názory ostatních;
- žáci si formují volní a charakterové rysy;
- žáci se zodpovědně rozhodují podle dané situace.

Postup:

- vyžadování dodržování pravidel slušného chování;
- vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů.

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce.

Postup:

- dodávání sebedůvěry;
- napomáhání podle potřeby při cestě ke správnému řešení;
- vedení ke správnému způsobu používání techniky a vybavení.

2. Zdravotní výchova

Vzdělávání je zaměřeno na:

- preventivní ochranu zdraví a uplatňování zdravého způsobu života;
- na základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky;
- na dovednosti odmítat škodlivé látky;
- předcházení úrazům;
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování;
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc;
- na orientaci se v konfliktních a krizových situacích;
- uvědomování si základních potřeb a problémů rodinného života;
- vypěstování si kultivovaného chování, které povede k navazování zdravých partnerských vztahů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků;
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů;
- zařazuje metody, při kterých docházejí k závěrům, řešením sami žáci;
- sleduje při hodině pokrok všech žáků.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- klade otevřené otázky;
- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb;
- podněcuje žáky k argumentaci.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu;
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů;
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat;
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé;

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování.

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé;
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky;
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky.

Kompetence pracovní

Učitel

- umožňuje žákům, aby při hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi,...;
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti;
- vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích.

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií;
- vede žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě,
- podporuje utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí.

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Výstupy	Učivo
žák - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	- naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku - naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny - zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování
Pokrytí průřezových témat VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Komentář	

ČLOVĚK STÁT A PRÁVO

Výstupy	Učivo
žák - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	- státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly - právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, styk s úřady
Pokrytí průřezových témat VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
Komentář	

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Výstupy	Učivo
žák - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	- evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR - globalizace – významné globální problémy
Pokrytí průřezových témat VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Komentář	

VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ

Výstupy	Učivo
žák - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	- vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Komentář	

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo
žák - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěží se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	- ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence - ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Komentář	

ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE

Výstupy	Učivo
žák - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	- dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Komentář	

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

Výstupy	Učivo
žák - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích, silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	- bezpečné chování a komunikace – sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy - ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Komentář	

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Výstupy	Učivo
žák - respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie - respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	- naše škola život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život - kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky komunikace
Pokrytí průřezových téma OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA MEDIÁLNÍ VÝCHOVA MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Komentář	

ČLOVĚK STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Výstupy	Učivo
žák - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, uvede příklady - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty	- majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví - peníze – formy placení
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBYČANA	
Komentář	

ČLOVĚK STÁT A PRÁVO

Výstupy	Učivo
žák - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí - posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu	- právo v každodenním životě – základní práva spotřebitele - lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace - právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů
Pokrytí průřezových témat VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Komentář	

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

Výstupy	Učivo
žák - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv médií a sekt - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí - uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla	- bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt
Pokrytí průřezových témat MEDIÁLNÍ VÝCHOVA OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Komentář	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ

Výstupy	Učivo
žák - respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	- sebepoznání a sebezpojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebezpojetí, utváření vědomí vlastní identity - mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Komentář	

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Výstupy	Učivo
žák - pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům - je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie	- lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti - vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášlivosti
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Komentář	

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Výstupy	Učivo
žák – objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života – posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů – kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání – popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru – formuluje své nejbližší plány	- podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál - vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Komentář	

ČLOVĚK STÁT A PRÁVO

Výstupy	Učivo
žák – objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	- právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu - principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; po-

– dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování – rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů – rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady – uvede základní prvky fungování demokratické společnosti	litický pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev - protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví
Pokrytí průřezových témat VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
Komentář	

VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ

Výstupy	Učivo
žák – pozitivní komunikaci a kooperaci přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) – projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu – respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití	- vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Komentář	

ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE

Výstupy	Učivo
žák - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	- sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Komentář	

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo
žák - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí - dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování - svěří se se zdravotním problémem - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	- výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy - tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Komentář	

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

Výstupy	Učivo
- uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni - uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy - uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla	- stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti - autodestruktivní závislosti – rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), trestná činnost, doping ve sportu - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Komentář	

HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo
žák - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	- celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Komentář	

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Výstupy	Učivo
žák - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	- osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Komentář	

ČLOVĚK STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Výstupy	Učivo
žák - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů, hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	- hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní - banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků - principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Komentář	

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Výstupy	Učivo
žák - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	globalizace – projevy
Pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MÝŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Komentář	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ

Výstupy	Učivo
žák - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	- seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování - psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Komentář	

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Výstupy	Učivo
– dodržuje zásady hospodárnosti – popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem – vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi –	– ten umí to a ten zas tohle – přejete si prosím – nakupujeme
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	
Přesahy z: Z (8. ročník): Regiony světa	

STÁT A PRÁVO

Výstupy	Učivo
– přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí – posoudí význam ochrany lidských práv a svobod – provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky – uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování – rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů – rozpozná protiprávní jednání – rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	– právo je minimum morálky – právo je systém – ústava – moc zákonodárná a výkonná – moc soudní – základní práva a svobody – politika – právo v Evropě
Pokrytí průřezových témat VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA – Občanská společnost a škola, - Občan, občanská společnost a stát,	
Komentář	

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Výstupy	Učivo
– objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života – posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů – objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek – rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí	– co už je za mnou – kde právě jsem – kam jdu – jak se znám – co jsem

– kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání – popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	– co chci – co mohu
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

VZTAHY MEZI LIDMI

Výstupy	Učivo
– pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) – projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu – dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce – samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	– umění přiměřeně se prosadit – náročné životní situace – umění žít zdravě – faktory ovlivňující stabilitu rodiny – sňatek ano či ne – neshody v manželství – člověk ve zdraví a nemoci – rozumět a pomáhat nemocným – stravování nemocných a podávání léků – hrozba civilizačních chorob
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA

Výstupy	Učivo
– vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím – vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví – optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	– lidská sexualita – láska – odlišnosti v lásce – co patří k lásce a co ne – plánované rodičovství
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA

Výstupy	Učivo
– usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví – dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí – v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky – respektuje význam sexuality, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	– zdravá výživa – vliv výživy na zdraví člověka – jak tělo zpracovává a využívá potraviny – nežádoucí způsob výživy – alternativní strava – reklama a hygiena potravin – zásady výběru a přípravy potravin – sexualita jako součást formování osobnosti
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo
– vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví – uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni – vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv médií a sekt – uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	– drogy kolem nás – závislost na drogách – jak se ubránit, jak pomoci – agresivita a život – nebezpečí kolem nás – žijeme v bezpečí
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ

Výstupy	Učivo
– respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikaci a kooperaci přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) – posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	– jak poznávám a vnímám – jak myslím a tvořím nové – jak si pamatuji a soustředím se – jak se učím
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Rozvoj schopností poznávání, - Seberegulace a sebeorganizace, - Psychohygiena, - Kreativita, - Komunikace, - Kooperace a kompetice, - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, - Hodnoty, postoje, praktická etika	
Komentář	

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

STÁT A PRÁVO

Výstupy	Učivo
– objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů – provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci – dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování – rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů – rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady – diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	– jsem občanem státu a Evropské unie – občan a právo – právní ochrana – protiprávní jednání včetně korupce
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	
přesahy z: Z (9. ročník): Politická mapa světa	

STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Výstupy	Učivo
– vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí – rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje – na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení – vysvětlí význam úroku, uvede nejčastější druhy pojištění – uvede a porovná nejobvyklejší způsob nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu – na příkladu ukáže tvorbu cen jako součet nákladů, zisků a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz – rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané – rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	– stát a národní hospodářství – státní rozpočet – záchytná sociální síť – banky a jejich služby – produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků – peněžní ústavy – právní subjekty podnikání
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

GLOBALNÍ SVĚT

Výstupy	Učivo
– uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory – uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva – objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu – uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání – objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	– problémy současného světa, včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení – ohrožené životní prostředí – příliš mnoho lidí - příliš mnoho problémů
Pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH – Evropa a svět nás zajímá, - Objevujeme Evropu a svět, - Jsme Evropané	
Komentář	

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA

Výstupy	Učivo
– usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví – dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí – v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	– zdravá výživa trochu jinak – jak se nestát obětí reklamy ve výživě
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo
– uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni – vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv médií a sekt – uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	– prevence zneužívání návykových látek – osobní bezpečí – sexuální výchova
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

5.6 Člověk a příroda

Vzdělávací oblast člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

5.6.1 Zeměpis

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení: vzdělávací obor geografie a její aplikace v RVP

Integrace průřezových témat:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy, prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech.

Enviromentální: porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí; vede k uvědomování si podmínek života a možnosti jejich ohrožování, přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa.

Multikulturní: umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí kultur, jejich tradicemi a hodnotami, prostřednictvím informací pomáhá vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu.

Osobní a sociální: praktické a každodenní využití geografických znalostí a dovedností v běžném životě

Mediální: nabízí poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii, umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa.

Časové a organizační vymezení:

Celková dotace 7 hodin, rozdělení po ročnících 2-1-2-2. Vyučování probíhá po celých třídách, k dispozici je učebna s audiovizuální technikou.

Předmět geografie úzce souvisí s předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a dalšími předměty:

- chemie: znečištění krajinné sféry, prvky,...
- fyzika: Sluneční soustava, vesmír,...
- přírodopis: živočichové, rostliny, biotopy, ochrana krajiny,
- matematika: měřítko mapy, práce s grafy, diagramy,...
- ICT: zdroj informací a jejich zpracování,
- dějepis: kultura národů, historie států,...
- ORV: státní zřízení, stát, občan,...

Výchovně vzdělávací strategie:

Vyučující zeměpisu budou využívat následující strategie:

Kompetence k učení a řešení problémů

- aktualizací výkladu podpořenou prezentací aktuálních událostí a jejich rozбором ve výuce, jejichž zaměřením se vztahuje k aktuálnímu dění v ČR i ve světě a využitím aktuálních zpráv publikovaných v masmédiích, v hodinách zeměpisu seznamovat žáky s aktuálním děním, příčinami a důsledky těchto událostí
- důrazem na samostatné vyhledávání informací žáky při zpracování referátů a spolupráci s ostatními žáky při jejich rozboru a hodnocení vést studenty k samostatné práci s informacemi a odpovědnému posouzení práce druhých;
- vizualizací výuky maximálním zapojením audiovizuální techniky do vyučování dosáhnout lepší fixace prezentovaných poznatků u žáků (kompetence k učení);
- zařazením geografických vycházek ve vybraných ročnících umožnit žákům praktickou aplikaci dovedností při práci v terénu;
- individuální přístup střídá se skupinovou a týmovou prací;
- pořádání zeměpisné olympiády.

Kompetence občanské

- zařazováním témat o místním regionu a demonstrací na příkladech z okolí školy posilovat identifikaci žáků s místem bydliště.

Kompetence digitální

- podporujeme žáky v tom, aby efektivně využívali vybrané digitální informační technologie v běžném životě pro orientaci v geografických reáliích;
- vedeme žáky k činnostem s dig. technol. využívajícími digitální mapy, vybrané produkty dálkového průzkumu Země, satelitního a leteckého snímkování krajiny pro orientaci v terénu, pozorování, zobrazování a hodnocení prostředí;

- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učíme je pro odpovědné chování a jednání v digitálním světě.

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Výstupy	Učivo
– prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů – rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu – porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	Planeta Země – Sluneční soustava, Slunce, Měsíc – vesmír, vývoj poznání vesmíru – tvar a rozměry Země – pohyby země a jejich důsledky Přírodní složky krajinné sféry – litosféra – stavba Země, litosférické desky, zemětřesení a sopečná činnost, vznik pohoří, proces utváření zemského povrchu – atmosféra – počasí, podnebí, podnebné pásy, oběh vzduchu v atmosféře – hydrosféra – moře a oceány, voda na pevnině, podzemní voda, ledovce – pedosféra – složení půdy, půdní typy a druhy, eroze půd a jejich ochrana – biosféra – přírodní krajiny světa, jejich lokalizace, charakteristika a využití
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	
Přesahy do: D (6. ročník): Člověk v dějinách, P (6. ročník): Botanika, P (6. ročník): Zoologie Přesahy z: F (6. ročník): Vlastnosti látek a těles	

KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Výstupy	Učivo
– používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii – ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu – aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny – uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Globus a mapa – znázornění zemského povrchu na globusu a mapě, jejich měřítko – poledníky a rovnoběžky, určování zeměpisné polohy – čas na Zemi – práce s turistickou mapou, výškopis a polohopis – práce s mapou místní krajiny – ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	
Přesahy do: M (7. ročník): Závislosti, vztahy a práce s daty Přesahy z: M (7. ročník): Závislosti, vztahy a práce s daty	

REGIONY SVĚTA

Výstupy	Učivo
– rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa – lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny – porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států – zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Zeměpis světadílů a oceánů Afrika, Indický oceán, Austrálie a Oceánie, Tichý oceán, Antarktida – charakteristika polohy, rozlohy, členitosti pobřeží, povrchu, podnebí, vodstva, rostlinstva a živočišstva – charakteristika přírodních zdrojů, obyvatelstva a hospodářských aktivit – určování a charakteristika zeměpisných oblastí Afriky – významné státy a města Afriky, jejich charakteristika, určování na mapách – všeobecná charakterizace Australského svazu, významná města – hlavní oblasti a státy Oceánie, Nový Zéland – charakteristika Antarktidy – charakteristika Tichého a Indického oceánu
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	
Přesahy do: D (6. ročník): Člověk v dějinách	

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

REGIONY SVĚTA

Výstupy	Učivo
– lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny – porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států – zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Zeměpis světadílů a oceánů Amerika – charakteristika polohy, rozlohy, členitosti pobřeží, povrchu, podnebí, vodstva, rostlinstva a živočišstva – charakteristika přírodních zdrojů, obyvatelstva a hospodářských aktivit – všeobecná charakterizace Kanady a USA, zemědělské a průmyslové oblasti, významná města, postavení ve světě – charakteristika Střední Ameriky, Mexiko – charakterizovat nejvýznamnější státy Jižní Ameriky, hlavní a významná města, Brazílie Atlantský a Severní ledový oceán – všeobecná charakteristika Asie – charakteristika polohy, rozlohy, členitosti pobřeží, povrchu, podnebí, vodstva, rostlinstva a živočišstva – charakteristika přírodních zdrojů, obyvatelstva a hospodářských aktivit – všeobecná charakterizace Japonska a Číny, zemědělské a průmyslové oblasti, významná města, postavení ve světě – charakteristika regionů Asie: jižní a jihovýchodní, jihozápadní Asie – významné státy, jejich charakteristika, hlavní a významná města – hospodářské a politické problémy vybraných regionů
Pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy	
Komentář	
Přesahy do: D (7. ročník): Objevy a dobývání, P (7. ročník): Zoologie, P (7. ročník): Botanika	

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

REGIONY SVĚTA

Výstupy	Učivo
– rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa – lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny – porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států – zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Zeměpis světadílů a oceánů Evropa – charakteristika polohy, rozlohy, členitosti pobřeží, povrchu, podnebí, vodstva, rostlinstva a živočišstva – charakteristika přírodních zdrojů, obyvatelstva a hospodářských aktivit – objasnit politické a hospodářské rozdělení Evropy – určit a vyhledat zeměpisné a kulturní oblasti – významné oblasti cestovního ruchu – charakterizovat hospodářsky a politicky významné státy jednotlivých oblastí, hlavní a největší města těchto států – státy střední Evropy – sousedé ČR, vztahy hospodářské, politické a společenské (Německo, Rakousko, Slovensko, Polsko)
Pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět	
Komentář	
Přesahy do: OZV (8. ročník): Stát a hospodářství	

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Výstupy	Učivo
– posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace – posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel – zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje – porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	Geografie obyvatelstva a sídel – počet a rozmístění lidí na Zemi, růst počtu a jeho dynamika – existence a rozmístění lidských ras, národů, jazyků a náboženství – funkce a rozmístění lidských sídel, významné městské aglomerace a velkoměsta světa Geografie průmyslu – hlavní odvětví světového hospodářství podle sektorů, určení hlavních oblastí světového průmyslu – zdroje nerostných surovin Geografie zemědělství – význam, členění a rozmístění světového zemědělství – rostlinná a živočišná výroba ve světě Geografie dopravy – význam a členění dopravy ve světě – druhy dopravy Geografie služeb

	– význam služeb v dnešním světě – členění služeb – cestovní ruch, jeho význam a rozšíření ve světě
Pokrytí průřezových témat MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ	
Komentář	
Přesahy do: F (9. ročník): Jaderná energie	

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Výstupy	Učivo
– porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin – uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) – uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Krajina a životní prostředí – krajinná sféra a její složky – činitelé a procesy v krajině, typy krajiny – živé a neživé složky krajiny, jejich rozšíření ve světě – společenské a hospodářské vlivy na krajinu – průmysl, zemědělství, doprava, urbanizace
Pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	
Komentář	
Přesahy do: Ch (8. ročník): Voda a vzduch	

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČESKÁ REPUBLIKA

Výstupy	Učivo
– vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy – hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu – hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu – lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit – uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	Geografie České republiky – charakteristika polohy a rozlohy ČR v Evropě – orientace v přírodních podmínkách ČR – povrch a jeho členění, vývoj reliéfu, podnebí, rozmístění vodstva, půd a bioty – ochrana přírody a krajiny – uvést hlavní údaje o obyvatelstvu a sídlech ČR – zhodnocení údajů o hospodářských aktivitách v ČR–průmysl, zemědělství, doprava, služby obyvatelstvu, cestovní ruch, zahraniční obchod – lokalizace a pojmenování geografických oblastí republiky, jejich přírodní, sídelní a hospodářské předpoklady, zvláštnosti a kulturní zajímavosti – určení na mapách významných sídelních středisek jednotlivých oblastí – vymezení území místní krajiny a regionu – charakteristika přírodních, sídelních, hospodářských a kulturních poměrů místního regionu
Pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané	
Komentář	

POLITICKÁ MAPA SVĚTA

Výstupy	Učivo
– porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků – lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	Politické rozdělení světa – rozlišování států na základě daných kritérií – svrchovanost, poloha, velikost, lidnatost, správní členění, forma vlády, politický systém, stupeň hospodářského rozvoje – politická, hospodářská a vojenská seskupení, jejich cíle, zásady a činnost – aktuální příklady konfliktů ve světě – globální problémy lidstva
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	
Přesahy do: OZV (9. ročník): Stát a právo	

5.6.2 Fyzika

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět Fyzika je vytvořen ze stejnojmenného vzdělávacího oboru a podílí se na realizaci obsahu přírodovědného vzdělávání ŠVP naší ZŠ.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí;
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy;
- vede k vytváření a ověřování hypotéz;
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi;
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie;
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování.

Časové a organizační vymezení:

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. ročníku jednu hodinu týdně a v 7., 8. a 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami;
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury);
- samostatné pozorování.

Žáci jsou poučeni o dodržování bezpečnostních a hygienických předpisů.

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie;
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor;
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací;
- k používání odborné terminologie;
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací;
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty.

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat.

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi;
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě.

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového a inkluzivního vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů;
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti;
- učitel vede žáky k ochotě pomoci.

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů;
- učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb).

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními.

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů;
- učitel podporuje využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat;
- učitel vede žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů;
- učitel vede žáky k rutinním výpočtům efektivně využívat elektronické kalkulátory;

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VLASTNOSTI LÁTEK A TĚLES

Výstupy	Učivo
Vlastnosti látek a těles – rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší – objasní pojem atom, molekula, iont má představu o tom, z čeho se skládá atom – uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí (Brownův pohyb, difúze) – popíše magnetické pole, znázorní průběh indukčních čar magnetického pole tyčového magnetu	– tělesa a látky – vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek – částicová stavba látek – měření síly – elektrické vlastnosti látek – magnetické vlastnosti látek
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	
Přesahy do: M (6. ročník): Číslo a početní operace, Z (6. ročník): Přírodní obraz Země, Ch (8. ročník): Vlastnosti látek	

MĚŘENÍ FYZIKÁLNÍCH VELIČIN

Výstupy	Učivo
– změří vhodně zvoleným měřidlem, některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – vzájemně převádí běžně používané jednotky téže veličiny – ovládá značky a jednotky základních veličin – zjistí hustotu látky v tabulkách – využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem – předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	– měření délky – měření objemu – měření hmotnosti – hustota – měření času – měření teploty
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	
Přesahy do: M (6. ročník): Číslo a početní operace, M (8. ročník): Závislosti, vztahy a práce s daty Přesahy z: M (6. ročník): Geometrie v rovině a prostoru, M (8. ročník): Závislosti, vztahy a práce s daty	

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

POHYB TĚLES – SÍLY

Výstupy	Učivo
– rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu – využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles – určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici – předpoví, jak se změní deformační účinky síly při změně velikosti síly nebo obsahu plochy, na kterou působí a navrhne, jak lze změnit tlak – změří třecí sílu a rozhodne, kdy je tření užitečné a škodlivé a navrhne vhodný způsob jeho zmenšení nebo zvětšení	Pohyb tělesa – pohyby těles - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý – gravitační pole a gravitační síla - přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa – tlaková síla a tlak - vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí – výslednice dvou sil stejných a opačných směrů – třecí síla - smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	
Přesahy z: M (7. ročník): Závislosti, vztahy a práce s daty	

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Výstupy	Učivo
– využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních problémů – vysvětlí funkci jednoduchého hydraulického zařízení – vysvětlí princip plování těles, určí vztakovou sílu na těleso v atmosféře – porovná atmosférický tlak v různých výškách, popíše způsob měření atmosférického tlaku	– Pascalův zákon - hydraulická zařízení – hydrostatický a atmosférický tlak - souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře – Archimédův zákon - vztaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	
Komentář	

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

PRÁCE. ENERGIE. TEPLA

Výstupy	Učivo
– rozumí pojmu mechanická práce a výkon, dokáže určit, kdy těleso ve fyzice práci koná, – využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem – vysvětlí, jak se mění vnitřní energie tělesa s jeho teplotou – aplikuje zákon zachování energie při jejich vzájemných přeměnách – rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením) – určí alternativní zdroje energie, diskutuje o výhodách alternativních zdrojů a nevýhodách klasických zdrojů	Práce. Výkon. – práce – práce na kladce – výkon – účinnost – polohová a pohybová energie – přeměna polohové a pohybové energie Vnitřní energie. Teplo. – částicové složení látek – vnitřní energie – teplo – měrná tepelná kapacita látky – tepelná výměna prouděním – tepelné záření Změny skupenství látek – tání a tuhnutí – vypařování – var – kapalnění – pístové spalovací motory
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	
Přesahy z: M (8. ročník): Číslo a početní operace	

ELEKTRICKÉ JEVY

Výstupy	Učivo
– sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu – rozhodne na základě druhu elektrického náboje, zda se budou dvě tělesa přitahovat či odpuzovat – rozliší vodič, izolant na základě analýzy jejich vlastností – změří elektrický proud a napětí	– elektrování těles třením – elektrický náboj – vodič a izolant v elektrickém poli – siločáry elektrického pole – elektrický proud v kovech a vodných roztocích solí a kyselin – měření elektrického proudu – měření elektrického napětí – zdroje elektrického napětí – Ohmův zákon

	– elektrický odpor – závislost odporu na vlastnostech vodiče – výsledný odpor rezistorů zapojených za sebou a vedle sebe – regulace hodnoty proudu reostatem; reostat jako dělič napětí – elektrická práce a energie – výkon elektrického proudu
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	
Přesahy z: M (8. ročník): Číslo a početní operace	

ZVUKOVÉ JEVY

Výstupy	Učivo
– rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku – posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	– zdroje zvuku – šíření zvuku prostředím – rychlost šíření zvuku – výška tónu – rezonance barva tónu – odraz zvuku, ozvěna – ochrana před nadměrným hlukem
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY

Výstupy	Učivo
Elektromagnetické jevy – využívá poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní – rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí – rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	– magnetické pole cívky s proudem – elektromagnet – působení magnetického pole na cívku s proudem – elektromotor – elektromagnetická indukce Střídavý proud – vznik střídavého proudu – alternátor – měření střídavého proudu a střídavého napětí – transformátory – rozvodná elektrická síť – elektrické vodiče a izolanty – elektrický proud v kovových vodičích – elektrický proud v kapalinách a plynech – elektrický proud v polovodičích – elektrické spotřebiče v domácnosti; ochrana před úrazem elektrickým proudem – elektromagnetické vlny a záření; zdroje záření
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Komentář	

SVĚTELNÉ JEVY

Výstupy	Učivo
Světelné jevy – využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh – rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	– zdroje světla – rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích – přímočaré šíření světla – měsíční fáze; stín, zatmění Měsíce a Slunce – zákon odrazu světla – zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle – lom světla – rozklad světla optickým hranolem – barva těles
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

JADERNÁ ENERGIE

Výstupy	Učivo
Jaderná energie – popíše základní stavební částice atomu, složení jádra atomu, izotop – uvede tři základní druhy radioaktivního záření a porovná jejich vlastnosti – zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	– atom; atomová jádra; izotopy a nuklidy – radioaktivita – využití jaderného záření – řetězová jaderná reakce – jaderný reaktor – jaderná energetika – ochrana před zářením
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	
Přesahy z: Z (8. ročník): Společenské a hospodářské prostředí	

VESMÍR

Výstupy	Učivo
Vesmír – popíše, z čeho se skládá sluneční soustava – objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	– sluneční soustava
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

5.6.3 Chemie

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové a časové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Chemie je jedním z vyučovacích předmětů ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, který umožní žákovi poznávání přírody jako celku, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popřípadě ovlivňovat.

Předmět je vyučován jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

Formy a metody práce (užívají se podle charakteru učiva):

- frontální výuka spojena s praktickými cvičeními,
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů,
- práce ve skupinách,
- demonstrační pokusy,
- prezentace vlastních názorů,
- samostudium.

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce.

Řád učebny chemie je nedílnou součástí učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné. Předmětem se prolínají průřezová témata, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví (OSV), na spoluzodpovědnost za stav životního prostředí (EV).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých nastávají;
- žáci hledají souvislosti mezi chemickými jevy;
- žáci používají chemické termíny, symboly a značky;
- učitel dává žákům možnost samostatně nebo ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování nebo pokusů.

Kompetence k řešení problémů

- učitel předkládá problémové situace související s učivem chemie, dává žákům možnost volit různé způsoby řešení;
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení;
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi;
- podporuje využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů;
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty.

Kompetence komunikativní

- vede k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování;
- učí žáka stručně, přehledně sdělovat výsledky svých pozorování a experimentů;
- vede žáky k otevřenému vyjadřování svých názorů podpořených logickými argumenty;
- podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky.

Kompetence sociální a personální

- vede žáky ke spolupráci ve skupině;
- učí žáky hodnotit práci skupiny, svou práci i práci ostatních členů skupiny;
- podporuje vzájemnou pomoc žáků.

Kompetence občanské

- vede žáky k poznání možnosti rozvoje i zneužití chemie;
- vede žáky k aktivní ochraně jejich zdraví;
- učí žáky preventivně předcházet úrazům;
- vede žáky k zodpovědnosti za zachování životního prostředí;
- vede žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření;
- netoleruje hrubé, agresivní, vulgární projevy žáků;
- důsledně požaduje dodržování stanovených pravidel v učebně chemie a dodržování stanovených pracovních postupů.

Kompetence pracovní

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci;
- učí žáky optimálně pracovat a provádět experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat;
- v rámci možností učí žáka používat moderní technologie, postupy a pomůcky;
- seznamuje žáka s různými profesemi v oblasti chemie.

Kompetence digitální

- vede žáky k volbě vhodných digitálních technologií při sběru dat o zkoumaných vlastnostech látek a chemických jevech a informací v elektronických zdrojích;
- podporuje rozvoj dovednosti žáků porovnat získané informace s dalšími zdroji;
- zařazuje do výuky práci s grafickými programy, aplikacemi a webovými stránkami umožňujícími pozorovat obtížně realizovatelné chemické pokusy vede žáky k řešení problémů pomocí vizualizací a animací chemických procesů a jevů;

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ÚVOD DO CHEMIE

Výstupy	Učivo
– vysvětlí, čím se chemie zabývá – uvede příklady chemické výroby i případná rizika pro společnost	– vymezení chemie – chemická výroba
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	
Komentář	

VLASTNOSTI LÁTEK

Výstupy	Učivo
– uvede fyzikální a chemické vlastnosti a jejich společné a rozdílné znaky – rozpozná skupenství látek a jejich změny	– barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, hustota – změny skupenství- tání, tuhnutí, vypařování
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Komentář	
Přesahy z: F (6. ročník): Vlastnosti látek a těles	

BEZPEČNOST PŘI PRÁCI

Výstupy	Učivo
– uvede zásady bezpečné práce v chemické pracovně a poskytne první pomoc při úrazu – uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi, R a S věty – objasní efektivní jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	– zásady bezpečné práce v laboratoři - první pomoc při úrazu – nebezpečné látky
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

SMĚSI

Výstupy	Učivo
– rozliší směsi a chemické látky – vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek – vypočítá složení roztoků a připraví roztok o požadovaném složení – navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě – sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci	– Stejnorodé, různorodé – složení roztoků – hmotnostní zlomek – usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Komentář	

VODA A VZDUCH

Výstupy	Učivo
– rozliší různé druhy vod a uvede příklady výskytu a použití – uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v přírodě a domácnosti – navrhne preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	– voda - destilovaná, pitná, odpadní – čistota vody – vzduch - složení, vlastnosti – čistota ovzduší
Pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
Komentář	
Přesahy z: Z (8. ročník): Životní prostředí	

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK

Výstupy	Učivo
– používá pojem atom, molekula ve správných souvislostech – popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu z neutrálního atomu	– molekuly, atomy – atomové jádro – elektronový obal – ionty
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	
Komentář	

CHEMICKÉ PRVKY A CHEMICKÉ SLOUČENINY

Výstupy	Učivo
– orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti – používá pojmy chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech	– chemické prvky – vybrané názvy a značky chemických prvků – chemická sloučenina – chemická vazba
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Komentář	

PERIODICKÁ SOUSTAVA PRVKŮ

Výstupy	Učivo
– rozliší periody a skupiny v PS chemických prvků a vyhledá známé prvky podobných vlastností	– kovy, nekovy – slitiny
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	
Komentář	

CHEMICKÉ REAKCE A CHEMICKÉ ROVNICE

Výstupy	Učivo
– rozliší výchozí látky a produkty chem. reakcí – uvede příklady důležitých chem. reakcí – provede jejich klasifikaci a zhodnotí využití – přečte chem. rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost reaktantu nebo produktu – aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chem. reakcí v praxi a při předcházení jejich bezpečného průběhu	– chemický děj – slučování, rozklad – zákon zachování hmotnosti – molární hmotnost – jednoduché chem. rovnice – faktory ovlivňující rychlost chemické reakce
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Komentář	
Přesahy z: M (8. ročník): Číslo a početní operace	

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Výstupy	Učivo
– popíše vlastnosti a použití vybraných anorganických sloučenin a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí – vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede vliv na životní prostředí a navrhne příklady opatření, kterými jim lze předcházet – ovládá základní chemické názvosloví anorganických sloučenin – orientuje se na pH stupnici – změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem	– oxidy – halogenidy – kyseliny – hydroxidy – soli – pH – neutralizace
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
Komentář	

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

REDOXNÍ ROVNICE

Výstupy	Učivo
– určí reakce, kteří patří mezi redoxní a vysvětlí pojem oxidace, redukce – popíše princip výroby železa a oceli a zhodnotí jejich hospodářský význam – objasní pojem koroze, uvede příklad činitelů ovlivňující rychlost, uvede způsoby ochrany železa před korozi – dovede uvést příklad praktického využití galvanických článků a elektrolýzy	– oxidace, redukce – výroba železa a oceli – elektrolýza – koroze
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
Komentář	

ENERGIE A CHEMICKÁ REAKCE

Výstupy	Učivo
– rozliší exotermické a endotermické reakce – uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv- vlastnosti, použití – posoudí vliv spalování různých paliv na životní prostředí – uvede, jak postupovat při vzniku požáru, zná telefonní číslo hasičů, poskytne první pomoc při popálení	– exotermické a endotermické reakce – obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie – fosilní paliva – průmyslově vyráběná paliva
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
Komentář	

UHLOVODÍKY

Výstupy	Učivo
– rozliší anorganické a organické látky – rozliší nejjednodušší uhlovodíky- zdroje, vlastnosti, použití	– alkany, alkeny, alky – areny

– vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu a jejich využití	– průmyslové zpracování – ropy
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
Komentář	
DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ	
Výstupy	Učivo
– rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede zdroje, vlastnosti, použití – rozliší pojmy uhlovodíky a deriváty uhlovodíků	– halogenové deriváty – alkoholy, fenoly – aldehydy, ketony – karboxylové kyseliny – estery
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
Komentář	
PŘÍRODNÍ SLOUČENINY	
Výstupy	Učivo
– orientuje se ve výchozích látkách a produktech dýchání a fotosyntézy – uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na zemi – rozliší bílkoviny, sacharidy a vitamíny, uvede příklad zdrojů a posoudí z hlediska zdravé výživy – vysvětlí pojem biotechnologie a uvede příklady	– sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny – fotosyntéza
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Komentář	

PLASTY A SYNTETICKÁ VLÁKNA

Výstupy	Učivo
– rozliší plasty a syntetická vlákna, uvede příklady, vlastnosti a použití, posoudí vliv plastů a syntetických vláken na životní prostředí	– polyethylen, polypropylen – polystyren – polyvinylchlorid – polyamidová a polyesterová vlákna
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
Komentář	

CHEMIE A SPOLEČNOST

Výstupy	Učivo
– uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chem. výroby a zhodnotí je z hlediska udržitelného rozvoje – zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů – zjistí, kde a jak v okolí dochází ke znečišťování životního prostředí a uvede, jak tomu předcházet – rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně dostupnými látkami	– chemické výroby – otravné látky – biotechnologie – léčiva, drogy, detergenty – potraviny – chemie a životní prostředí
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
Komentář	

5.6.4 Přírodopis

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Přírodopis

Vyučovací předmět: PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Přírodopis na 2. stupni navazuje na poznatky, které žáci získali ve vyučovacím předmětu Přírodověda ve 4. a 5. ročníku. Tyto poznatky se v následujících ročnících dále rozvíjejí, doplňují a prohlubují, a to v takové míře náročnosti, která koresponduje se vzrůstající intelektuální vyspělostí žáků.

Časová dotace je v: 6. ročník 2 hodiny týdně

7. ročník 2 hodiny týdně

8. ročník 2 hodiny týdně

9. ročník 1 hodina týdně

Výuka probíhá: ve specializované učebně

- v kmenové třídě,
- na naučné stezce,
- v počítačové učebně,
- výuku doplňují exkurze, besedy, přednášky a práce na projektech.

Učivo je rozděleno do následujících tematických celků:

- 6. ročník – obecná biologie, viry – lišejníky, bezobratlí
- 7. ročník – strunatci (kromě savců), přehled systému rostlin
- 8. ročník – savci + biologie člověka
- 9. ročník – příroda neživá

To, co se prolíná jednotlivými ročníky a co je vzájemně spojuje, je vytváření kladného vztahu k přírodě, k životnímu prostředí i k sobě samému. Cílem je naučit žáky chápat zákonitosti přírody, chovat se „bio – logicky“, chránit životní prostředí a žít zdravým způsobem života. Žáci by měli postupně měnit svůj konzumní náhled na věci a přírodu kolem sebe a vytvořit si základy takového jednání a chování, které směřuje k trvale udržitelnému rozvoji. Postupným propojováním, rozšiřováním, upevňováním a systematizací vědomostí a zkušeností si vytvoří integrovaný pohled na realitu každodenního života. Tento učební předmět učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí. Přispívá k osvojování si základních návyků a odpovědného přístupu k životnímu prostředí. Přírodopis ve všech ročnících svým obsahem a formami zdůrazňuje pochopení objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí od nejjednodušších organismů až po biosféru jako celek. Zdůrazňuje postavení člověka v tomto systému jako tvora, který vědomě zasahuje do koloběhu života. Neblahé důsledky nerozumných zásahů, již pociťuje člověk sám na sobě.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Ve vyučovacím předmětu Přírodopis jsou pro utváření a rozvíjení těchto kompetencí využívány následující postupy:

- operuje se s obecně užívanými termíny, znaky a symboly;
- žákům se předkládají informace na základě jejich pochopení a jsou systematicky propojovány;
- jsou vybírány a využívány vhodné způsoby, metody a strategie výuky;
- je kladen důraz na pozitivní motivaci žáka;
- jsou využívány vhodné učební pomůcky (přírodniny, modely, obrazy, počítačové programy);
- je předkládán dostatek informačních zdrojů z učebnic, pracovních textů, odborné literatury;
- je zařazována práce s přírodninami, mikroskopem, literaturou;
- je věnována pozornost autokorekci chyb.

Kompetence k řešení problémů

Ve vyučovacím předmětu Přírodopis jsou pro utváření a rozvíjení těchto kompetencí využívány následující postupy:

- žákům jsou nabízeny příklady z reálného života a jsou vedeni k samostatnému řešení problémů;
- žák je motivován k samostatnému řešení problémových úloh;
- jsou zadávány úkoly vedoucí k posílení schopnosti žáků využívat vlastních zkušeností;
- je podporováno hledání, srovnávání a vyhodnocování různých variant řešení téhož problému;
- jsou nabízeny nové úkoly a problémy, u kterých mohou žáci aplikovat osvědčené postupy a řešení;
- je poskytován prostor pro vyslovení hypotéz na základě dosavadní životní zkušenosti či znalosti;
- je kladen důraz na analýzu přečteného textu, porovnání jevů, zjištění shod a odlišností, třídění podle hledisek, zobecnění.

Kompetence komunikativní

Ve vyučovacím předmětu Přírodopis jsou pro utváření a rozvíjení těchto kompetencí využívány následující postupy:

- učivo je předkládáno v logickém sledu a v návaznosti na předchozí vědomosti;
- žákům jsou nabízeny informační a komunikační technologie pro získávání nových poznatků;

- jsou zařazovány referáty na dané téma.

Kompetence sociální a personální

Ve vyučovacím předmětu Přírodopis jsou pro utváření a rozvíjení těchto kompetencí využívány následující postupy:

- je zařazována práce ve skupinách dle stanovených pravidel;
- je dbáno na upevňování dobrých mezilidských vztahů;
- je uplatňován individuální přístup k žákům s poruchami učení a k žákům nadaným;
- je posilována sebedůvěra žáků.

Kompetence občanské

Ve vyučovacím předmětu Přírodopis jsou pro utváření a rozvíjení těchto kompetencí využívány následující postupy:

- jsou respektovány věkové, intelektuální a sociální odlišnosti žáků;
- jsou podporovány pozitivní postoje k ochraně přírody;
- je podporováno aktivní zapojování žáků do přírodovědných soutěží a olympiád a ostatních akcí s přírodovědným zaměřením;
- je odmítáno hrubé zacházení s věcmi a hrubé jednání s lidmi.

Kompetence pracovní

Ve vyučovacím předmětu Přírodopis jsou pro utváření a rozvíjení těchto kompetencí využívány následující postupy:

- žákům se nabízí možnost zapojení do projektů s přírodopisným a ekologickým zaměřením;
- od žáků je vyžadován zodpovědný přístup a plnění úkolů a dokončení započaté práce;
- je rozvíjen smysl pro povinnost;
- je dbáno na bezpečnost a ochranu zdraví při jakékoliv činnosti;
- je kontrolována samostatná práce žáků;

Kompetence digitální

Ve vyučovacím předmětu Přírodopis jsou pro utváření a rozvíjení těchto kompetencí využívány následující postupy:

- vedeme žáky k respektování autorských práv, např. při využívání obrázků, fotografií, videí a informací při řešení zadaných úkolů a při práci na individuálních i společných projektech,
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání,
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovedností soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování;
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi;
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby;
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů;
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí;
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí;
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy;
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí.

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

OBEČNÁ BIOLOGIE

Výstupy	Učivo
– objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života – rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů – vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam – aplikuje praktické metody poznávání přírody – dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce chování při poznávání živé a neživé přírody – popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel – třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek – uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	Planeta Země – vznik života na Zemi – vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty – názory na vznik života – vztahy mezi organismy – praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem – základní struktura života – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy – organismy jednobuněčné a mnohobuněčné – význam a zásady třídění organismů – viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití
Pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Komentář	

BIOLOGIE HUB

Výstupy	Učivo
– vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích – rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi – porovná je podle charakteristických znaků – objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	– houby nižší - základní charakteristika, stavba těla – pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy – houby vyšší – lišejníky – stavba, symbióza, výskyt a význam
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

BOTANIKA

Výstupy	Učivo
– seznámí se rostlinnou a živočišnou buňku – rozlišuje základní systematické skupiny řas	– buňka – základní stavební jednotka živé hmoty, – buňka rostlinná a živočišná – řasy

Pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života	
Komentář	
Přesahy z: Z (6. ročník): Přírodní obraz Země	
ZOOLOGIE	
Výstupy	Učivo
– porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů – vysvětlí funkci jednotlivých orgánů – rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů – určuje vybrané živočichy – zařazuje je do hlavních taxonomických skupin – odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě – na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí – zhodnotí význam živočichů v přírodě a pro člověka – uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	– živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy – organismy jednobuněčné a mnohobuněčné – rozmnožování, – vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci) – člověk a příroda – společenstvo organismů, ekosystémy – ochrana přírody
Pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
Komentář	
Přesahy z: Z (6. ročník): Přírodní obraz Země	

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ZOOLOGIE

Výstupy	Učivo
– porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. – rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. – odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí – zhodnotí význam živočichů v přírodě a pro člověka – uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.	– stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, tkáň, orgány – vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci). – rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy – péče o vybrané domácí živočichy, – chov domestikovaných živočichů, – živočišná společenstva. – projevy chování živočichů.
Pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy	
Komentář	
Přesahy z: Z (7. ročník): Regiony světa	

BOTANIKA

Výstupy	Učivo
– odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům. – porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku. – vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin. – rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů. – odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí.	– anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod). – fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování. – systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin – jednoděložné a dvouděložné rostliny – využití, hospodářsky významných zástupců – orgánové soustavy, – organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, – rozmnožování.
Pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy	
Komentář	

OBEČNÁ BIOLOGIE

Výstupy	Učivo
– vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování	– dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, – křížení.
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ZOOLOGIE

Výstupy	Učivo
– rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin – odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí – zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	– systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (savci) – rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy – péče o vybrané domácí živočichy – chov domestikovaných živočichů
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

BIOLOGIE ČLOVĚKA

Výstupy	Učivo
– orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka – určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, – vysvětlí jejich vztahy, rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí – uplatňuje zásady jejich prevence a léčby objasní význam zdravého způsobu života – aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a poškození těla – objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří – rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti – uvede příklady dědičnosti v praxi – rozumí významu genetiky	– původ a vývoj člověka – lidská plemena – anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla – orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídící) – vyšší nervová činnost – hygiena duševní činnosti – nemoci, úrazy a prevence, epidemie – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí – závažná poranění a život ohrožující stavy – životní styl – pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka – ontogeneze – rozmnožování člověka – dědičnost – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací – gen, genetika
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ	
Komentář	

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

GEOLOGIE+ZÁKLADY EKOLOGIE

Výstupy	Učivo
– vysvětlí složení zemského tělesa – rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty použitím určovacích pomůcek. – rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané horniny s použitím určovacích pomůcek. – rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody. – porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, – rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě. – rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků – uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi. – rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy – objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému – uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému – uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí pozorování na rozvoj a udržení života na Zemi – uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	– vznik a stavba Země – nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zastupců – určování vzorků hornin a nerostů – principy krystalografie – vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky – půdy – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin – hospodářský význam půd pro společnost – nebezpečí devastace půd, příklady, – možnosti a příklady rekultivace – vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí – geologický vývoj a stavba území ČR – Český masiv, Karpaty – podnebí a počasí ve vztahu k životu význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka – mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi – organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím – populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému – ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území
Pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
Komentář	

5.7 Člověk a svět práce

- Oblast člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

5.7.1 Pracovní činnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI

V rámci vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ byl na základě materiálně technických podmínek naší školy zaveden vyučovací předmět praktické činnosti.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět praktické činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v 4., 5., 6., 7., 8 a 9. ročníku. Časová dotace v učebním plánu je 1 vyuč. hodina týdně. Na 1. stupni výuka probíhá prostřednictvím těchto tematických okruhů - Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Stolování. Na 2. stupni vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou vybrány pro skupinu chlapců a dívek tematické okruhy Práce s technickými materiály, Pěstitelské práce, Výchova k volbě povolání a POKOS.

Vzdělávání žáků má vést k:

- seznámení s tradičními i netradičními materiály, poznávání jejich vlastností,
- poznávání funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů,
- osvojení si jednoduchých pracovních postupů,
- učí pravidlům správného stolování,
- schopnosti sestavovat různé modely ze stavebnic podle jednoduchých návodů, předloh nebo náčrtů,
- získání základních praktických pracovních dovedností a návyků při ručním opracování dřeva, kovu a plastu,
- zájmu o pěstování rostlin v závislosti na přírodních podmínkách i práci člověka,
- podpoře otevřeného a kritického myšlení a logického uvažování,
- k rozvoji schopnosti aplikovat poznatky z ostatních předmětů v praxi,
- získávání základních pracovních dovedností a návyků,
- osvojování a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce,
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů;
- vede žáky, aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou;
- pozoruje pokrok u všech žáků v hodině.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- se zajímá o náměty;
- klade otevřené otázky.

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují;
- vede žáky, aby na sebe brali ohledy.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- podle potřeby pomáhá žákům;
- každému žákovi umožňuje zažít úspěch;
- dodává žákům sebedůvěru.

Kompetence občanské

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování;
- dodává žákům sebedůvěru.

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům užití nářadí;
- pozoruje pokrok při práci v hodině;
- jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli;
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

Kompetence digitální

Učitel

- seznamuje žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků;
- podporuje žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku;
- vede žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody v doporučených online zdrojích;
- motivuje žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií;
- vede žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy;
- motivuje žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu;
- prakticky seznamuje žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a týmových úkolů.

4. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Výstupy	Učivo
– vytvoří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu – využívá při tvořivých činnostech s tradičním i netradičním materiálem prvky lidových tradic – volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu – udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce – upevní si návyky organizace a plánování práce – poskytne první pomoc při drobném poranění nebo úrazu a přivolá pomoc	– vlastnosti materiálu - přírodniny, modelovací hmota (modurit, hlína, těsto - hnětení, sušení, vaření, dělení na části), papír, karton (skládanky, vystřihovánky, stříhání, trhání, sešívání), textil, dráty aj. – správné zacházení s různými pracovními pomůckami, správné využití jejich funkce – jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce – lidové zvyky, tradice, řemesla
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	
Komentář	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
– provádí při práci se stavebnicí jednoduchou montáž a demontáž – vytvoří vlastní kompozice ze stavebnicových prvků – pracuje podle návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce – poskytne první pomoc při drobném poranění nebo úrazu a přivolá pomoc	– konstrukční stavebnice - sestavení jednoduchých modelů se spojovacími prvky a díly – sestavování jednoduchých modelů podle předlohy i představy – práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Výstupy	Učivo
– pozoruje přírodu, jednoduchou formou zaznamená a zhodnotí výsledky svých pozorování – provádí jednoduché pěstitelské činnosti – ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny – volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce – poskytne první pomoc při drobném poranění nebo úrazu a přivolá pomoc	– základní podmínky pro pěstování rostlin – půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo – pěstování rostlin ze semen – ošetřování pokojových rostlin - zalévání, kypření, rosení – rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

STOLOVÁNÍ

Výstupy	Učivo
– zvládne sebeobsluhu, dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování – připraví tabuli pro jednoduché stolování – orientuje se v základním vybavení kuchyně – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce – poskytne první pomoc při drobném poranění nebo úrazu a přivolá pomoc	– pravidla správného stolování a hygieny – jednoduchá úprava stolu pro všední stolování – základní vybavení kuchyně, technika v kuchyni - její význam – příprava jednoduchého pohoštění
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

5. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Výstupy	Učivo
– vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu – využívá při tvořivých činnostech s tradičním i netradičním materiálem prvky lidových tradic – volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu – udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce – upevní si návyky organizace a plánování práce – poskytne první pomoc při drobném poranění nebo úrazu a přivolá pomoc	– vlastnosti materiálu - přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, dráty aj. – správné zacházení s různými pracovními pomůckami, správné využití jejich funkce – jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce – lidové zvyky, tradice, řemesla
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
– provádí při práci se stavebnicí jednoduchou montáž a demontáž – vytváří vlastní kompozice ze stavebnicových prvků – pracuje podle návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce – poskytne první pomoc při drobném poranění nebo úrazu a přivolá pomoc	– stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů – práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem – jednoduchá montáž a demontáž stavebnice
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	
Komentář	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Výstupy	Učivo
– provádí jednoduché pěstitelské činnosti – provádí pěstitelské pokusy a pozorování – ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové rostliny – volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce – poskytne první pomoc při drobném poranění nebo úrazu a přivolá pomoc	– základní podmínky pro pěstování rostlin – pěstování rostlin ze semen v místnosti – ošetřování pokojových rostlin - zalévání, kypření, rosení – rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

STOLOVÁNÍ

Výstupy	Učivo
– zvládá sebeobsluhu, dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování – připraví tabuli pro jednoduché stolování – podle individuálních možností a podmínek připraví samostatně jednoduché pohoštění – udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce – poskytne první pomoc při drobném poranění nebo úrazu a přivolá pomoc – orientuje se v základním vybavení kuchyně	– pravidla správného stolování a hygieny – jednoduchá úprava stolu pro všední stolování – základní vybavení kuchyně, technika v kuchyni - její význam
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Výstupy	Učivo
– dodržuje zásady bezpečnosti, hygieny a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu. – čte a kreslí jednoduché technické výkresy. – provádí jednoduché práce s technickými materiály, zná jejich vlastnosti a užití v praxi.	– bezpečnost a hygiena práce, řád práce školní dílny a zahrady – technické náčrty a výkresy, informace, návody – vlastnosti materiálů, užití v praxi (dřevo) – práce se dřevem (orýsování, řezání, pilování, broušení)
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	
Komentář	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Výstupy	Učivo
– dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu – vysvětlí vznik a význam půdy, popíše složení – provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování – volí vhodné pracovní postupy při pěstování zeleniny – používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu.	– půda, půdotvorní činitelé, vznik, zpracování, význam, úrodnost – zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování, pěstování vybraných druhů zeleniny
Pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	
Komentář	

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Výstupy	Učivo
– dodržuje zásady bezpečnosti, hygieny a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu. – čte a kreslí jednoduché technické výkresy. Objasní zásady pravoúhlého promítání. – provádí jednoduché práce s technickými materiály, zná jejich vlastnosti a užití v praxi. – řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí.	– bezpečnost a hygiena práce, řád práce školní dílny a zahrady – technické náčrty a výkresy, informace, návody – vlastnosti materiálů a užití v praxi (dřevořádkové výrobky, výroba oceli) – práce se dřevem (vrtání, spojování hřebíky) – práce s kovy (řezání, pilování, závity) – práce s plasty (průmyslové zpracování plastů, lisování, válcování, vytlačování)
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	
Komentář	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Výstupy	Učivo
– ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny, zná ovocné a léčivé rostliny – používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	– okrasné rostliny (ošetřování pokojových rostlin, péče o květiny v budově školy, úprava květin) – ovocné a léčivé rostliny (druhy, způsob pěstování, uskladnění, léčivé účinky, zneužití) – ochrana rostlin
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
Komentář	

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

SVĚT PRÁCE

Výstupy	Učivo
– orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí – posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy – využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání – prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	– trh práce - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce – volba profesní orientace - základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb – možnosti vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby – zaměstnání - pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů – podnikání - druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

5.7.2 Výtvarné a pracovní činnosti

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: VÝTVARNÉ A PRACOVNÍ ČINNOSTI (integrovaný předmět)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Časové vymezení:

1. - 3. ročník - 2 hodiny týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění,
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově,
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik,
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace,
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky, pro vyjádření svého vnímání, citění, poznávání.

Tvůrčí činnosti:

- rozvíjení smyslové citlivosti,
- uplatňování subjektivity,
- ověřování komunikačních účinků.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů;
- učitel vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření;
- žáci využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech;
- žáci zaujímají a vyjadřují svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření.

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů;
- žáci samostatně kombinují vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření;
- žáci přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj;
- žáci využívají získaná poznání při vlastní tvorbě.

Kompetence komunikativní

- žáci se zapojují do diskuse;
- respektují názory jiných;
- žáci pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření;
- učitel vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti.

Kompetence sociální a personální

- žáci umí tvořivě pracovat ve skupině;
- učitel vede žáky ke kolegiální pomoci;
- žáci respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu.

Kompetence pracovní

- žáci užívají samostatně vizuálně obrazné techniky;
- žáci dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla;
- učitel vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi.

Kompetence občanské

- žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí;
- učitel pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům.

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů;

Ve vyučovacím předmětu pracovní výchova se žáci učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i při práci ve skupinách.

Tematické okruhy:

1. Práce s drobným materiálem a přírodninami
2. Konstrukční činnosti
3. Pěstitelské práce
4. Stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Vyučovací předmět je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí.

1. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Výstupy	Učivo
– rozpozná - linie, tvary, barvy, světlo, struktury. – porovná je a třídí na základě zkušeností, zážitků a představ	– prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, barvy, objemy, světlo, struktury – jejich jednoduché vztahy - podobnost, kontrast, rytmus – uspořádání objektů do celků na základě výraznosti, velikosti a jiných vlastností – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových a jiných – smyslové účinky, pocity vyvolané vizuálně obrazným vyjádřením - obrazem, fotografií, filmem, tiskovinami
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Výstupy	Učivo
– podle svých individuálních schopností interpretuje různá vizuálně obrazná vyjádření – organizuje vlastní výtvarnou práci – osvojí si základní návyky a postupy při práci s různými výtvarnými materiály – porovná vlastnosti a možnosti různých výtvarných materiálů	– prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ – různé typy vizuálně obrazných vyjádření a jejich rozlišení - ilustrace textů, volná malba a kresba, animovaný film pro děti, fotografie
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Výstupy	Učivo
– popíše dílo, které samostatně vytvořil – objasní výsledky a záměr své tvorby ostatním	– vytváření osobnostního postoje v komunikaci s ostatními – porovnávání vlastní interpretace vizuálně obrazného vyjádření s odlišnými interpretacemi ve skupině
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Výstupy	Učivo
– na základě svých schopností vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů – pracuje podle slovního návodu a předlohy – osvojí si základy bezpečnosti a hygieny práce – postupně si vytváří návyky organizace a plánování práce	– poznávání vlastností materiálů - přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, dráty aj. – seznamování se s různými pracovními pomůckami, správné využití jejich funkce – jednoduché pracovní operace a postupy – lidové zvyky, tradice, řemesla
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
– získá elementární dovednosti při práci s jednoduchou stavebnicí – vytváří jednoduché plošné kompozice ze stavebnicových prvků – seznámí se s jednoduchými návody a předlohami	– práce s jednoduchou stavebnicí s plošnými prvky - kombinace prvků, vytváření jednoduchých motivů, mozaiky – práce s jednoduchým návodem a předlohou
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

STOLOVÁNÍ

Výstupy	Učivo
– zvládá jednoduchou sebeobsluhu – osvojí si pravidla správného stolování a hygieny	– pravidla správného stolování a hygieny – správné držení příboru u jídla
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

2. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Výstupy	Učivo
– rozpoznává - linie, tvary, barvy, světlo, struktury, objemy, objekty – porovná je a třídí na základě zkušeností, zážitků a představ	– prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, barvy, objemy, světlo, struktury, objekty – jejich jednoduché vztahy - podobnost, kontrast, rytmus – uspořádání objektů do celků na základě výraznosti, velikosti a jiných vlastností – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových a jiných – smyslové účinky, pocity vyvolané vizuálně obrazným vyjádřením - výtvarnou tvorbou, filmem
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Výstupy	Učivo
– podle svých individuálních schopností interpretuje různá vizuálně obrazná vyjádření – v tvorbě uplatní své vlastní zkušenosti – porovná vlastnosti a možnosti různých výtvarných materiálů – v plošném i prostorovém uspořádání uplatní linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky – různě tyto prvky kombinuje	– prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ – rozlišení různých typů vizuálně obrazných vyjádření - ilustrace textů, volná malba a kresba, animovaný film pro děti, fotografie
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	
Komentář	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Výstupy	Učivo
– popíše dílo, které samostatně vytvořil – podle svých schopností představí výsledky a záměr své tvorby ostatním	– utváření osobnostního postoje v komunikaci s ostatními – porovnávání vlastní interpretace vizuálně obrazného vyjádření s odlišnými interpretacemi ve skupině
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Výstupy	Učivo
– vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů – pracuje podle slovního návodu a předlohy – upevní si základy bezpečnosti a hygieny práce – vytváří si návyky organizace a plánování práce	– vlastnosti materiálů - přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, dráty aj. – volba vhodných pracovních pomůcek, správné využití jejich funkce – jednoduché pracovní operace a postupy – lidové zvyky, tradice, řemesla
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
– upevní si elementární dovednosti při práci s jednoduchou stavebnicí – vytváří jednoduché plošné kompozice ze stavebnicových prvků – pracuje podle jednoduchého návodu nebo předlohy	– práce s jednoduchou stavebnicí s plošnými prvky - kombinace prvků, vytváření jednoduchých motivů, mozaiky – práce s jednoduchým návodem a předlohou
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Výstupy	Učivo
– seznámí se s jednoduchými pěstitelskými činnostmi a učí se je provádět – pozoruje přírodu – jednoduchou formou zaznamená a zhodnotí výsledky svých pozorování – získá elementární poznatky o péči o nenáročné rostliny	– základní podmínky pro pěstování rostlin – ošetřování pokojových květin - zalévání, kypření, rosení – pěstování rostlin ze semen v místnosti
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

STOLOVÁNÍ

Výstupy	Učivo
– zvládá sebeobsluhu a základy správného stolování a hygieny – připraví tabuli pro jednoduché stolování	– pravidla správného stolování a hygieny – jednoduchá úprava stolu pro všední stolování – seznámení se základním vybavením kuchyně
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

3. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Výstupy	Učivo
– rozpozná - linie, tvary, barvy, světlo, struktury, objemy, objekty – porovná je a třídí zkušeností, zážitků a představ	– prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, barvy, objemy, světlo, struktury, objekty – jejich jednoduché vztahy - podobnost, kontrast, rytmus, jejich kombinace v ploše, objemu i prostoru – uspořádání objektů do celků na základě výraznosti, velikosti a jiných vlastností – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových a jiných – smyslové účinky, pocity vyvolané vizuálně obrazným vyjádřením - výtvarnou tvorbou, filmem, fotografií
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Výstupy	Učivo
– podle svých individuálních schopností interpretuje různá vizuálně obrazná vyjádření – v tvorbě projeví své dosavadní zkušenosti – porovná odlišné interpretace se svojí dosavadní zkušeností – v plošném i prostorovém uspořádání uplatní linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky – různě tyto prvky kombinuje – vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	– prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ - akční tvar malby a kresby, pohyby těla v prostoru – rozlišení různých typů vizuálně obrazných vyjádření - ilustrace textů, volná malba a kresba, animovaný film, fotografie
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Výstupy	Učivo
– na základě vlastní zkušenosti nalezne a do komunikace zapojí obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral nebo upravil	– utváření osobnostního postoje v komunikaci s ostatními – porovnávání vlastní interpretace vizuálně obrazného vyjádření s odlišnými interpretacemi ve skupině
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Výstupy	Učivo
– vytvoří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů – pracuje podle slovního návodu a předlohy – upevní si základy bezpečnosti a hygieny práce – upevní si návyky organizace a plánování práce	– vlastnosti materiálů - přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, dráty aj. – správné zacházení s různými pracovními pomůckami, správné využití jejich funkce – jednoduché pracovní operace a postupy – lidové zvyky, tradice, řemesla
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
– zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí – vytvoří vlastní prostorové kompozice ze stavebnicových prvků – pracuje podle jednoduchého návodu nebo předlohy	– prostorové kompozice ze stavebnicových prvků – jednoduchá montáž a demontáž stavebnice – práce s jednoduchým návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Výstupy	Učivo
– provádí jednoduché pěstitelské činnosti – pozoruje přírodu, jednoduchou formou zaznamená a zhodnotí výsledky svých pozorování – pečuje o nenáročné rostliny – volí podle druhu činnosti správné pomůcky a náčiní	– základní podmínky pro pěstování rostlin – ošetřování pokojových květin - zalévání, kypření, rosení – pěstování rostlin ze semen v místnosti – seznámení s některými jedovatými rostlinami
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

STOLOVÁNÍ

Výstupy	Učivo
– zvládá sebeobsluhu a základy správného stolování a hygieny – připraví tabuli pro jednoduché stolování	– pravidla správného stolování a hygieny – jednoduchá úprava stolu pro všední stolování – seznámení se základním vybavení kuchyně
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

5.8 Umění a kultura

- Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu.

5.8.1 Hudební výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti, porozumění jejím jednotlivým složkám, tvořícím mnohdy tak působivý celek, a vědomosti o její historii i současnosti.

Žáci se učí vnímat hudbu prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit. Cílem předmětu je chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace, pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností, získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti a rozvoj celkové hudebnosti žáků.

Formy realizace:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: samostatná práce, skupinová práce, projekty, apod.

Časová dotace: 1. – 8. ročník – 1 hodina týdně

Místo realizace: V odborné učebně hudební výchovy. Škola také během roku zajišťuje, dle možností, různé hudební akce.

Vyučovací předmět hudební výchova je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty (ČJ, Prv, Vv, Tv).

Rozvíjené kompetence:

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací;
- k používání odborné terminologie;
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi;
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů;
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů;
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat;
- zajímá se o náměty a názory žáků.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování;
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanské

- aktivně se zapojují do kulturního dění.

Učitel

- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění;
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé.

Kompetence pracovní

Učitel

- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů.

Kompetence digitální

Učitel

- motivuje žáky k přenosu i prezentaci hudby;
- seznamuje žáky s možností užívání digitálních technologií v hudbě;
- motivuje žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů;
- seznamuje žáky s návody a postupy a možnostmi užívání digitálních technologií v hudbě i dílčích hudebních činnostech;

- vede žáky k respektování autorství a autorských práv u vytvořených digitálních hudebních i zvukových projektů a k etickému jednání při interakci s těmito projekty v digitálním prostředí uváděním příkladů z hudební produkce a showbyznysu i běžného života hudebního konzumenta.

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
– získá a uplatní správné pěvecké návyky a dovednosti – používá jednoduché i dětské popěvky, říkadla, rozpočítadla – zpívá v jednohlase	– pěvecké dovednosti - správné dýchání, zřetelná výslovnost s přihlédnutím k individuálnímu vývoji řeči – hlasová hygiena, uvolněný, plynulý zpěv, lehké nasazení a tvorba tónu – hudební rytmus, nácvik písní ve 2/4 a 3/4 taktu – záznam vokální hudby - grafické znázornění melodie stoupavé, klesavé, stejně vysoké – čtení a přepis rytmického schématu písně – základní hudební pojmy - hlas, zvuk, tón - dlouhý, krátký, hluboký, vysoký, silný, slabý, tempo - pomalé, rychlé, ukolébavka, pochod, melodie - stoupavá, klesavá
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
– používá jednoduché hudební nástroje z Orffova instrumentáře – opakuje rytmus	– reprodukce jednoduchých motivů a skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře – hudební hry - "Na ozvěnu", "Otázka - odpověď" – hra "Na tělo" ve 2/4 a 3/4 taktu, tleskání, pleskání a dupání
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
– reaguje pohybem na znějící hudbu – pochoduje v rytmu pohybové skladby	– pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý a třídobý takt, jednoduchý lidový tanec – pohyb podle hudby na místě, vpřed, vzad ve 2/4 a 3/4 taktu, pochod v rytmu – pohybové vyjádření vlastnosti tónu a tempa - tón vysoký, nízký, tempo pomalé, rychlé – pohybové vyjádření emocionálního zážitku z hudby, pohybové napodobování hry na některé hudební nástroje a různé pracovní činnosti, pantomima
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita, Komunikace	
Komentář	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
– rozliší hlasy, zvuky, tóny kolem sebe – rozliší hudební kontrasty - slabě - silně, vesele - smutně – rozpozná v proudu znějící hudby základní hudební nástroje – vyjádří slovem, kresbou nebo pohybem zážitek z poslechu	– hlasy, zvuky, tóny kolem nás – kvalita tónů - délka, síla, výška tónů – hudební výrazové prostředky - rytmus, melodie, pohyb melodie - vzestupná, sestupná – poslech hudby vokální - rozlišování tónů – poslech hudby instrumentální - rozlišování některých hudebních nástrojů – hudební styly a žánry - písně lidové, dětské, ukolébavka, pochod, hudební pohádky, jednoduché poslechové skladby – interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je hudba, proč)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

2. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
– uplatní správné pěvecké návyky a dovednosti – používá některé dětské popěvky, říkadla, rozpočítadla – zpívá v jednohlase – rozliší některé základními pojmy hudební nauky	– pěvecké dovednosti - správné dýchání, zřetelná výslovnost samohlásek na konci slov – hlasová hygiena, uvolněný, plynulý zpěv, lehké nasazení a tvorba tónu – rozšiřování hlasového rozsahu c1 - h1 – hudební rytmus - nácvik písni ve 2/4 a 3/4 taktu – intonace melodie stoupavé a klesavé – hudební hry - "Na ozvěnu", "Otázka - odpověď" – nácvik kánonu - mluvní kánon – záznam vokální hudby - zachycení melodie pomocí jednoduchého grafického vyjádření - linky – základní hudební pojmy - notová osnova, houslový klíč, nota jako grafický znak pro tón (čtvrt'ová, osminová, půlová), pomlka čtvrt'ová, osminová, takt, taktová čára, dynamická znaménka, zesilování, zeslabování, p, mf, f, píseň lidová, dětská
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
– rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty – používá jednoduché hudební nástroje z Orffova instrumentáře – pozná tvar některých hudebních nástrojů i jejich zvuk	– reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře – hudební hry - "Na ozvěnu", "Otázka - odpověď" – hra "Na tělo" ve 2/4 a 3/4 taktu, tleskání, pleskání a dupání – záznam instrumentální melodie - čtení rytmického schématu jednoduchého motivu
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
– reaguje pohybem na znějící hudbu, tempo, směr melodie – vyjádří pohybem zážitek z hudby	– pohybové vyjádření emocionálního zážitku z hudby - pantomima – pohybové vyjádření melodie stoupavé a klesavé – pohybové kroky - krok, chůze po špičkách – pochod v rytmu – reprodukce jednoduchých pohybů prováděných při hudebně pohybových hrách, utváření pohybové paměti
Pokrytí průřezových témat	

Komentář
Přesahy z: CJ (2. ročník): Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
– sluchem porovná a rozliší zvuky kolem nás – rozliší stoupající a klesající melodii tónové řady – rozliší jednotlivé kvality tónů – rozpozná výrazné tempové změny v proudu znějící hudby – určí charakter písní - rychlá, pomalá, taneční, pochodová – rozliší hudbu vokální a instrumentální	– rozvoj sluchového vnímání, rozlišování zvuků a tónů kolem nás – kvalita tónů - délka, síla, barva, výška tónů – hudební výrazové prostředky - rytmus, melodie, pohyb melodie - vzestupná, sestupná, dynamické změny – poslech hudby vokální, instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj – hudební styly a žánry - písně lidové, dětské, ukolébavka, pochod, hudební pohádky, jednoduché poslechové skladby – interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je hudba, proč)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář - návštěva výchovných koncertů	

3. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
– zpívá v jednohlase – dodržuje správnou techniku zpěvu, – uplatňuje pěvecké návyky a dovednosti – používá některé dětské popěvky, říkadla, rozpočítadla – rozliší další základní pojmy hudební nauky	– pěvecké dovednosti a kvalitní mluvní projev správné dýchání, zřetelná výslovnost – hlasová hygiena, uvolněný, plynulý zpěv, lehké nasazení a tvorba tónu – rozšiřování hlasového rozsahu c1 - c2 – hudební rytmus - nácvik písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu – intonace, vokální improvizace - hudební hry "Na ozvěnu", "Otázka - odpověď" – grafický záznam vokální hudby, zachycení melodie pomocí jednoduchého grafického vyjádření - linky – orientace v notové osnově, noty c1 - a1 – základní hudební pojmy - noty c1 - a1, nota celá, pomlka celá
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
– rytmizuje a melodizuje jednoduché texty – používá jednoduché hudební nástroje z Orffova instrumentáře k doprovodné hře – pozná tvar některých hudebních nástrojů i jejich zvuk	– reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře – hudební hry - "Na ozvěnu", "Otázka - odpověď" – hra "Na tělo" ve 2/4 a 3/4 taktu, tleskání, pleskání a dupání – záznam instrumentální melodie - čtení rytmického schématu jednoduchého motivu
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
– reaguje pohybem na znějící hudbu – pohybem vyjádří metrum, tempo, dynamiku, směr melodie – vyjádří pohybem zážitek z hudby	– pohybové vyjádření emocionálního zážitku z hudby - pantomima – pohybové vyjádření melodie stoupavé a klesavé – dvoudobá chůze i v průpletu, přísuvný krok
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
– rozliší jednotlivé kvality tónů – rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby – rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje – odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální – vyjádří slovem nebo kresbou zážitků z hudby	– rozvoj sluchového vnímání, rozlišování zvuků a tónů kolem nás – kvalita tónů - délka, síla, barva, výška tónů – hudební výrazové prostředky - rytmus, melodie, kontrast, pohyb melodie - vzestupná, sestupná, dynamické změny – poslech hudby vokální, instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj – poslech státní hymny – hudební styly a žánry - písně lidové, umělé, menuet, polka, jednoduché poslechové skladby – interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je hudba, proč)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář - návštěva výchovných koncertů	

4. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
– zpívá v jednohlase v durových i mollových tóninách – dodržuje správnou techniku zpěvu – uplatňuje pěvecké návyky a dovednosti – orientuje se v zápisu jednoduché skladby – rozliší další pojmy z hudební nauky – rozpozná jednoduchou písňovou skladbou	– pěvecký a mluvní projev, správné dýchání v pauze, nasazení a tvorba tónu, hlasová hygiena – zpěv písní v rozsahu c1 - d2 – hudební rytmus - nácvik písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu – zpěv sólový a sborový – intonace, vokální improvizace - hudební hry "Na ozvěnu", "Otázka - odpověď" – grafický záznam vokální hudby, zachycení melodie pomocí jednoduchého grafického vyjádření - linky, psaní not, přepis rytmu jednoduché melodie – základní hudební pojmy - noty c1 -d2, nota s tečkou, legato, staccato, repetice, píseň lidová, umělá, kánon, rondo, polka, valčík
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
– používá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	– hra jednoduchých skladbiček, lidových písní pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře – hudební hry - "Na ozvěnu", "Otázka - odpověď" – hra "Na tělo" ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, tleskání, pleskání a dupání – záznam instrumentální melodie - čtení a přepis rytmického schématu jednoduchého motivu
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
– na základě svých individuálních schopností ztvární hudbu pohybem s využitím tanečních kroků – vyjádří pohybem zážitek z hudby	– taktování - dvoudobý a třídobý takt – jednoduchý lidový tanec, kroky se zhoupnutím ve 3/4 taktu – pohybové vyjádření hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
– rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků – vnímá tempové a dynamické změny – vyjádří slovem nebo kresbou zážitek z hudby	– kvalita tónů - délka, síla, barva, výška tónů – vztahy mezi tóny, legato (vázaně), staccato (krátce, odraženě) – hudební výrazové prostředky - rytmus, melodie, barva, kontrast, gradace, pohyb melodie - vzestupná, sestupná, rytmické a dynamické změny v hudebním proudu – poslech hudby vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj – hudební styly a žánry - hudba taneční (polka, valčík), písně lidové, umělé, písně durové, mollové a jednoduché poslechové skladby – hudební formy - malá písňová forma jednodílná - (a), dvoudílná (a, b), rondo – interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je hudba, proč)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář - návštěva výchovných koncertů	

5. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
– zpívá v jednohlase či v dvojhlasu v durových i mollových tóninách – dodržuje správnou techniku zpěvu – uplatňuje pěvecké návyky a dovednosti osvojené v nižších ročnících – realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not – orientuje se v jednoduchém grafickém záznamu jednoduché melodie – vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace – rozliší další pojmy z hudební nauky	– pěvecký a mluvní projev, upevňování pěveckých dovedností, prodlužování výdechu, hlasová hygiena – sjednocování hlasového rozsahu h - d2 – hudební rytmus - nácvik písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu – zpěv sólový a sborový, střídání zpěvu – nácvik jednoduchého dvojhlasu – intonace, vokální improvizace - hudební hry "Na ozvěnu", "Otázka - odpověď" – grafický záznam vokální hudby, zachycení melodie pomocí jednoduchého grafického vyjádření – základní hudební pojmy - nota e2, koruna, dirigent, sbormistr, kapelník
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
– používá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni	– hra jednoduchých skladbiček, lidových písni pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře – hudební hry - "Na ozvěnu", "Otázka - odpověď" – hra "Na tělo" ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, tleskání, pleskání a dupání – záznam instrumentální melodie - čtení a přepis rytmického schématu jednoduchého motivu
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
– na základě svých individuálních schopností ztvární hudbu pohybem s využitím tanečních kroků – vyjádří pohybem zážitek z hudby	– taktování - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt – rozlišení polky, valčíku, menuetu – pohybové prvky jednoduchých lidových tanců – pohybové vyjádření hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Výstupy	Učivo
– rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků – vnímá tempové a dynamické změny – vyjádří slovem nebo kresbou zážitek z hudby – rozpozná 6 poslechových skladeb	– kvalita tónů - délka, síla, barva, výška tónů – hudební výrazové prostředky - rytmus, melodie, barva, kontrast, gradace, pohyb melodie - vzestupná, sestupná, rytmické a dynamické změny v hudebním proudu – poslech hudby vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj – hudební styly a žánry - hudba taneční (polka, valčík, menuet), písně lidové, umělé, písně durové, mollové a jednoduché poslechové skladby – pojmy - symfonický orchestr, dirigent, sbormistr – interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je hudba, proč)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

Výstupy	Učivo
VOKÁLNÍ ČINNOSTI – uplatňuje pravidla hlasové hygieny – realizuje písně na základě individuálních schopností – správně využívá hlasový potenciál – snaží se správně klasifikovat konsonanci a disonanci – reaguje na změnu rytmu, dynamiky INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI – předvede doprovod jednoduché písně na Orffovy nástroje. – zopakuje rytmicky předvedený motiv – dokáže tleskáním, dupáním doprovodit píseň. – pozná hudební nástroje, rozdělí je do nadřazených skupin – umí popovídat o základních hudebních nástrojích – orientuje se v uskupení symfonického orchestru – určí, zapíše a pojmenuje jednotlivé tóny stupnice C dur HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI – pohybem vyjadřuje pochodový, polkový, valčíkový a mazurkový rytmus – pohybově vyjadřuje kontrast, dynamiku, tempo a gradaci skladby nebo písně – dokáže taktovat 2/4 a 3/4 takt – vyjadřuje pohybem obsah písně – zaznamená hudební aktivitu spolužáků - tanec, zpěv – orientuje se v prostoru – rozpozná délku, sílu, barvu a výšku tónu. – rozliší stupnici dur a moll, – odliší 2/4, 3/4, 4/4 – zaznamená do notové osnovy jednotlivé takty, dopočítá doby, doplní noty dle jejich délek – ovládá použití pomlky, dokáže je použít při vytváření taktů – předvede variaci na známou lidovou píseň – určí zvýšení a snížení tónu POSLEHOVÉ ČINNOSTI – formuluje názory, popisuje dojmy, mluví o hudbě – aktivně poslouchá hudbu – pozná vybrané skladby a určí autora – sluchem pozná a pojmenuje nástroje z ukázky – samostatně prezentuje zadaná témata	– lidový dvojhlas – píseň a její forma – proměna písně ve staletích – vokální hudba, pěvecké hlasy – sbory, sólo – hra na hud. nástroje, nástrojová reprodukce melodií (jednoduché skladby), známé písně – hra a tvorba doprovodů s využitím Orffova instrumentáře – rozdělení hudebních nástrojů do nadřazených skupin – symfonický orchestr – rytmický doprovod - hra na tělo – rytmické ozvěny, rytmické hádanky – rytmické hudební formy (pochod, polka, valčík) – záznam hudby - stupnice C dur (orientace v základních tónech stupnice) – pohybový doprovod znějící hudby - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – orientace v prostoru - rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách – záznam hudebních aktivit pomocí dostupných zařízení a aplikací – vlastnosti tónu (délka, výška, síla, barva), – pomlky, – takt - 2/4, 3/4, 4/4 - zápis do notové osnovy, počítání dob do jednotlivých taktů, posuvky (křížek, běčko, odrážka). – ukázky hudebních nástrojů, – vybraní hudební skladatelé a jejich díla, – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehmotnými díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

Výstupy	Učivo
VOKÁLNÍ ČINNOSTI – využívá správné pěvecké návyky – ovládá zásady hlasové hygieny – vnímá nastalé hlasové změny a šetří hlas – zpívá podle individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, kánonu, vícehlase – orientuje se v jednoduchém notovém záznamu HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI – pohybem reaguje na znějící hudbu využitím jednoduchých gest a tanečních kroků – pozná jednotlivé lidové tance (polka, valčík, mazurka, furiant, odzemek atd.) – zaznamená hudební aktivitu a použije záznam pro další činnosti – zná rozdíl mezi lidovou a umělou písní, uvede příklady – rozpozná vícehlas od jednohlasu – chápe pojmy vokální, instrumentální – vysvětlí hudební formy oratorium, fuga, koncert – rozumí pojmu sonátová forma POSLEHOVÉ ČINNOSTI – aktivně poslouchá hudbu – pozná muzikál, operetu, operu – při poslechu využívá získané zkušenosti – charakterizuje jednohlasou a vícehlasou skladbu – spojuje poslech s instrumentální pohybovou činností – pojmenuje současné a minulé nosiče hudby – pozná a pojmenuje přístroje k přehrání hudby – v dig. prostředí vyhledá multimediální umělecký projekt - pracuje s hudební složkou – rozpozná jednotlivé žánry moderní hudby – chápe rozdíly mezi hudebními žánry – časově zařadí jednotlivé žánry – uvede příklady interpretů a hudebních skupin – zná základní informace o hudebních skupinách a interpretech – uvede příklady písní k jednotlivým hudebním žánrům – v dig. prostředí vyhledá multimediální umělecký projekt - popíše zastoupené druhy umění – samostatně prezentuje zadaná témata	– lidové, folkové a umělé písně (dynamika, melodie, rytmus), – rozsah a - f2. – stupňovité postupy dur - moll, – dvojhlas – hlasová hygiena, práce s hlasem, šetrné zacházení, – hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv – pohybový doprovod znějící hudby, taktování, taneční kroky, orientace v prostoru. – záznam hudebních aktivit pomocí dostupných zařízení a aplikací, prezentace aktivity – zpěvní hlasy, – píseň lidová a umělá, – hlasová hygiena, – oratorium, – fuga, koncert, – sonátová forma, – pojmy vokální, instrumentální, polyfonie – muzikál, opereta, opera, – národní školy – baroko (rozvoj vícehlasu), – výběr poslechových skladeb různých období, – komorní hudby, – hudební nosiče, přístroje k přehrávání hudby – interpretace hudby v projektu - hudební film, videoklip, muzikál Vývoj moderní hudby 20. století – žánry, jazz, regtime, spirituál, swing, rock'n roll, country, rocková hudba, punk, grunge, metal, elektronická hudba, taneční hudba, – známí interpreti a hudební skupiny – filmová hudba, videoklip, předlohy, inspirace
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

Výstupy	Učivo
VOKÁLNÍ ČINNOSTI – uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu a hlasové hygieně – zpívá podle svých dispozic intonačně čistě, rytmicky přesně, jednohlasé a vícehlasé písně – rozliší durovou a mollovou stupnici a tóninu – seznámí se s charakteristickými prvky písní z oblasti jazzu, rock'n rollu a country hudby atd. – aktivně pracuje s grafickým záznamem písně – vnímá své pěvecké schopnosti a možnosti zlepšení – při hudebních aktivitách využívá elektronické hudební nástroje, zaznamenává pomocí dostupných technologií HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI – vyjadřuje různé taneční rytmy pohybem – orientuje se v prostoru – spojuje poslech a pěvecký projev s hudebně-pohybovou činností – reprodukuje pohyby prováděné při tanci nebo pohybových hrách – rozpozná některé z tanců různých stylových období – zvolí vhodný typ hudebně-pohybových prvků k poslouchané hudbě POSLEHOVÉ ČINNOSTI – prokáže znalost dějin hudby – najde rozdíly mezi jednotlivými uměleckými slohy a pojmenuje jejich hlavní znaky – pozná důležité osobnosti v oblasti hudby, má informace o jejich životě a díle – slovně komentuje hudební dílo a uvádí svůj názor – samostatně prezentuje zadaná témata – chápe propojení hudby v různých obdobích s dalšími druhy umění – uvědomuje si použití hudby jako komunikačního prostředku – vnímá hudbu jako součást kulturní vzdělanosti – uvědomuje si kulturní dědictví – vyjádří svůj názor – vyhledává v digitálním prostředí hudební díla, která jsou východiskem pro projekty - zachování bezpečnosti a osobních údajů, respektuje autorská práva	– rozšiřování hlasového rozsahu pomocí hlasových cvičení (g - f2), – zpěv lidových a umělých písní, – tematické písně k jednotlivým žánrům, – rytmická cvičení, – orientace v notovém záznamu, – zachycení jednoduchého rytmu, písně pomocí grafického záznamu, – stupňovité postupy dur - moll, – hlasová hygiena, práce s hlasem, šetrné zacházení, – hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, – reflexe vokálního projevu, – vokální sebehodnocení, – možnosti zlepšení, – zpěv písní od současných autorů (různé žánry) – výběr nebo tvorba doprovodu, volba vhodné aplikace nebo hudebního programu. – rock'n'roll, pohybové reakce na změny hudby – taneční kroky – prolínání do vokálních i poslechových činností, – orientace v prostoru, – improvizace pohybu, – taneční kroky, pohybové reakce na různé hudební žánry Historie hudby – pravěk a starověk, – gotika, gregoriánský chorál, – renesance, baroko, klasicismus, romantismus, – záznam notace, – velikáni české i světové hudby – vývoj a užití hudebních nástrojů – vývoj symfonického orchestru – spojitost hudby a jiných druhů umění, umělecké slohy, znaky jednotlivých slohů v hudbě, – vztahy v hudbě, člověk a hudební dílo, – hudba a ostatní druhy umění, tvorba vlastního úsudku – legální a nelegální stahování hudby, autorská práva, copyright, vhodné a nevhodné použití hudby
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

5.8.2 Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu, Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

- seznamuje prostřednictvím činností s výrazovými prostředky výtvarného umění;
- vede k tvořivé práci s těmito výrazovými prostředky, k užívání je jako prostředků pro sebevyjádření;
- seznamuje s vybranými uměleckými díly;
- vede k chápání, rozpoznání a interpretaci výpovědi sdělované uměleckým dílem,
- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy;
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity;
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace;
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších inform. a komunikačních technologií;
- rozvíjí především průřezové téma Osobnostní a sociální výchovy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického) a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře).

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 4. až 7. ročník – 2 hodiny týdně, 8. a 9. ročník – 1 hodina týdně.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- výuka probíhá ve třídách, v odborné učebně nebo mimo budovu školy (práce v plenéru); navštěvují výtvarné výstavy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Kompetence k učení

- při teoreticky zaměřených hodinách si žáci vytváří takové učební materiály, aby je mohli dále využívat pro své vlastní učení;
- žáci při své tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáží zpětně uvědomit problémy související s realizací.

Strategie

- učitel zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost;
- učitel využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost.

Kompetence k řešení problémů

- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek;
- při zadání úkolu žák rozpozná výtvarný problém a hledá nejvhodnější způsob řešení.

Strategie

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů.

Kompetence komunikativní

- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých.

Strategie

- učitel klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky,...);
- učitel dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů, ...).

Kompetence sociální a personální

- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce.

Strategie

- učitel dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá;
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch;
- učitel v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků.

Kompetence občanské

- při propagaci školních akcí žáci vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentují školu;
- žáci respektují názor druhých;
- žáci prezentují výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží;

Strategie

- učitel podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů.

Kompetence pracovní

- při samostat. práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla;
- žáci si vytváří pozitivní vztah k manuálním činnostem;

- žáci při práci s výtvarným materiálem dodržují hygienická pravidla.

Strategie

- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení;
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů.

Kompetence digitální

Strategie

- učitel vede žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení,
- učitel poskytuje žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace,
- učitel vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Výstupy	Učivo
- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenuje prvky vizuálně obrazného vyjádření - porovná je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy...)	- prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, barvy, objemy, světlo, struktury, objekty - jednoduché vztahy mezi prvky vizuálně obrazného vyjádření - podobnost, kontrast, rytmus, jejich kombinace v ploše, objemu a prostoru - uspořádání objektů do celků na základě výraznosti, velikosti a jiných vlastností - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových a jiných - smyslové účinky, pocity vyvolané vizuálně obrazným vyjádřením - výtvarnou tvorbou, fotografií, filmem, tiskovinami, reklamou... - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Výstupy	Učivo
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření projeví své vlastní životní zkušenosti - tvoří taková vizuálně obrazná vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy - najde vhodné prostředky pro svá vizuálně obrazná vyjádření, která vznikají na základě vztahu zrakového vnímání a vnímání dalšími smysly - uplatní tyto prostředky v plošné, objemové i prostorové tvorbě - svobodně si volí a kombinuje prostředky, kterými vyjadřuje své nové a neobvyklé pocity a prožitky - na základě svých schopností porovná různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a hledá v nich inspiraci	- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ – akční tvar malby a kresby, manipulace s objekty, pohyby těla v prostoru - rozlišení různých typů vizuálně obrazných vyjádření - ilustrace textů, volná malba a kresba, animovaný film, fotografie, socha, reklama
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita	
Komentář	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Výstupy	Učivo
na základě vlastní zkušenosti nalezne a do komunikace zapojí obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral nebo upravil	- vytváření a zdůvodňování postoje v komunikaci s ostatními - porovnávání vlastní interpretace vizuálně obrazného vyjádření s odlišnými interpretacemi ve skupině
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace	
Komentář	

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Výstupy	Učivo
- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenuje prvky vizuálně obrazného vyjádření - porovná tyto prvky na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy, tvar, struktura...) - užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku-v ploše, objemu i prostoru	- prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, barvy, objemy, světlo, struktury, objekty - jednoduché vztahy mezi prvky vizuálně obrazného vyjádření - podobnost, kontrast, rytmus, jejich kombinace v ploše, objemu a prostoru - uspořádání objektů do celků na základě výraznosti, velikosti a jiných vlastností - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových a jiných - smyslové účinky, pocity vyvolané vizuálně obrazným vyjádřením - výtvarnou tvorbou, fotografií, filmem, tiskovinami, reklamou... - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Výstupy	Učivo
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření projeví své vlastní životní zkušenosti - tvoří taková vizuálně obrazná vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy - nalezne vhodné prostředky pro svá vizuálně obrazná vyjádření, která vznikají na základě vztahu zrakového vnímání a vnímání dalšími smysly - uplatní tyto prostředky v plošné, objemové i prostorové tvorbě - svobodně si volí a kombinuje prostředky, kterými vyjadřuje své nové a neobvyklé pocity a prožitky - porovná různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a hledá v nich inspiraci	- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ – akční tvar malby a kresby, manipulace s objekty, pohyby těla a jeho umístění v prostoru - rozlišení různých typů vizuálně obrazných vyjádření - ilustrace textů, volná malba a kresba, animovaný film, fotografie, socha, reklama, comics
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice	
Komentář	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Výstupy	Učivo
nalezne a do komunikace zapojí obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral nebo upravil	- vytváření a zdůvodňování postoje v komunikaci s ostatními - porovnávání vlastní interpretace vizuálně obrazného vyjádření s odlišnými interpretacemi ve skupině
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Výstupy	Učivo
– rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření; – porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; – vysvětluje své postoje k nim – hledá vztah ke kulturním hodnotám	– uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě (ilustrace pohádky, struktura přírodnin, malba na kámen)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Výstupy	Učivo
– vybírá, vytváří a pojmenovává škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; – uplatňuje výrazové možnosti barev k osobitému vyjádření – uplatňuje při vlastní tvorbě své představy, prožitky, vjemy a získané zkušenosti	– volná malba, fantazijní malba, vyjádření proměn (personifikace ročního období)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Výstupy	Učivo
– ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; – nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci – zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; – k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace – snaží se chápat, interpretovat a tolerovat tvorbu ostatních, porovnává svoji interpretaci s jinými	– osobní postoj v komunikaci, jeho utváření, důvody vzniku odlišných výtvarných vyjádření (vyjádření vlastního prožitku, portrét, povaha)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Výstupy	Učivo
– rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	– uspořádání objektů do celků v ploše i prostoru (lineární, světlostní, barevné i plastické prostředky), – statické a dynamické vyjádření (postava v pohybu, geometrická tělesa, zátiší)
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	
Komentář	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Výstupy	Učivo
– vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků – vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření – interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	– typy obrazných vyjádření - volná malba, ilustrace textů, komiks, dekorativní kompozice
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Výstupy	Učivo
– ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci – užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	– barva, kontrast a tvar jako komunikační prostředky
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Výstupy	Učivo
– rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	– smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny aj, – jejich kombinace a variace ve vlastní tvorbě (koláž, fotomontáž)
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	
Komentář	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Výstupy	Učivo
– vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků – vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření – interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	– vyjádření emocí, pocitů, představ a osobních zkušeností, abstraktní malba (vesmír, nálada, osobní prožitek)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Výstupy	Učivo
– ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci – zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	– obsah výtvarného vyjádření, jeho záměr - fotomontáž, opakování výtvarného motivu, zvětšování (polyekrán, otisky)
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CILIVOSTI

Výstupy	Učivo
– rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku – zvládá správné vyjádření základních proporcí postavy, správného tvaru předmětu, správné zobrazení vnímané zkušenosti – spojuje výtvarné práce s písmem	– linie, tvary, objemy, světlo, barva, uspořádání, kontrast, rytmus, harmonie a vyváženost, vztah zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly (malba prsty, frotáž, hudební prožitky, slepotisk)
Pokrytí průřezových témat - OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita	
Komentář	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Výstupy	Učivo
– vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků – vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření – interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků – různými výtvarnými výrazovými prostředky umí vyjádřit konkrétní i abstraktní téma – při své tvůrčí činnosti využívá osobní zkušenosti, znalosti, aktivně zapojuje fantazii a představivost	– abstraktní malba (zachycení změny nálady a pocitu) – vlastní návrhy obalů knih, hudebních nosičů a oděvů
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Výstupy	Učivo
– ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření; – zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	– komunikační obsah obrazného vyjádření (piktogram, reklama, obal zboží, logo, písmo a karikatura)
Pokrytí průřezových témat MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení	
Komentář	

5.9 Člověk a zdraví

5.9.1 Tělesná výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu

Obsahem předmětu tělesná výchova je cílený rozvoj pohybových schopností, výuka širokého spektra pohybových dovedností, výchova ke zdravému životnímu stylu, předávání poznatků o tělocvičných aktivitách a snaha o jejich zařazení do každodenního života žáků. Vyučovací předmět tělesná výchova je zaměřen na optimální rozvoj tělesné, duševní i sociální zdatnosti žáků i k posílení charakterových vlastností (zodpovědnost, spolupráci, vytrvalost, schopnost respektovat pokyny, umět se podřídit kolektivu...). Tělesná výchova pěstuje u žáků kladný vztah ke sportu a pohybu vůbec, vede žáky ke správnému držení těla. Neustále věnujeme patřičnou pozornost bezpečnosti při výuce Tv, vštěpujeme žákům důležité hygienické zásady.

Plavání je zařazeno do povinné výuky pro 1. až 5. třídy, kdy se žáci účastní plaveckého výcviku v krytém bazénu v Luhačovicích. Výuku organizuje tamní Plavecká škola. Žáci se tam pod vedením vyškolených pedagogů učí zvládat základní plavecké dovednosti tak, aby na konci plaveckého výcviku uměli všichni plavat.

Časové vymezení předmětu:

Předmět tělesná výchova je vyučován v 1. – 9. ročníku v rozsahu 2 hodin týdně.

Organizační vymezení předmětu:

V 1. – 5. ročníku výuka probíhá v jednotlivých třídách, chlapci a děvčata dohromady.

V 6. – 9. ročníku jsou žáci rozděleni na dvě skupiny (chlapci, dívky).

Pro výuku jsou k dispozici tyto prostory:

- tělocvična,
- sportovní hala,
- venkovní sportovní areál.

Ve vyučování tělesné výchovy jsou užívány následující formy výuky:

- výklad,
- ukázka (učitel, žáci),
- frontální a skupinová výuka,
- kurz,
- soutěže.

Začlenění průřezových témat:

1. stupeň OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Mezilidské vztahy

Kooperace a kompetice

2. stupeň OSV, VDO, EGS, MKV, EV, MV.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

- žáci jsou aktivizováni zapojením do rozcviček na začátku hodiny;
- vyučující vedou žáky k volbě vhodných postupů rozcvičení a užívání správného názvosloví;
- žáci jsou směřováni ke vzájemné spolupráci, pomoci a hodnocení svých výkonů;
- umožňujeme žákům organizovat a řídit vlastní učení novým pohybovým dovednostem a rozvoj pohybových schopností podle jejich předpokladů.

Kompetence k řešení problémů:

- žáci jsou vedeni (individuálně nebo ve skupinách) k samostatnému řešení problémových úkolů a situací při různých pohybových činnostech a hrách.

Kompetence komunikativní:

- žáci jsou vedeni k tomu, aby řídili činnost skupiny a vzájemně si korigovali případné nedostatky;
- žáci dokážou vzájemně komunikovat při realizaci pohybové činnosti.

Kompetence sociální a personální:

- vyučující umožňuje žákům připravit si speciální hodiny pro své spolužáky (tanec, aerobik, bojová umění apod.);
- žáci jsou seznámeni s tělovýchovnými a sportovními činnostmi jako podkladem pro zdravý životní styl;

Kompetence občanské:

- žáci se zapojují do organizace a řízení pohybových činností;
- žáci jsou vedeni k přebírání dílčí zodpovědnosti za zdraví a bezpečnost nejen svoji, ale i svých spolužáků (vedení skupiny, dopomoc, respektování méně zdatných spolužáků apod.).

Kompetence pracovní:

- žáci jsou vedeni k systematické, přesné a pečlivé práci;

- žáci dodržují instrukce vyučujících, pravidla her a soutěží, dbají na bezpečnost při tělovýchovných aktivitách.

Kompetence digitální

- žáky motivujeme k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště,
- žáky seznamujeme s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu),
- žáky motivujeme k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky,
- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií.
- vedeme žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví;

1. – 3. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo
– chápe význam pohybu pro zdraví člověka – užívá nabízené pohybové příležitosti – předvede jednoduché přípravné cviky před pohybovou činností – provede cviky pod vedením učitele – usiluje o zlepšení provedení cviků – využívá průpravné, kompenzační, relaxační a jiné zdravotně zaměřené cvičení. – rozezná zásady správného držení těla v sedu i ve stoji – vybaví si postupy, jak odstranit únavu při výuce – rozezná zásady bezpečnosti při pohybových činnostech – rozvíjí různé formy rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti, koordinace pohybu – používá vhodné oblečení a obuv na sport – dodržuje hlavní zásady hygieny při pohybových činnostech – odhadne možná nebezpečí při hrách a učí se jim předcházet – ošetří drobná zranění a přivolá pomoc – dodržuje pravidla bezpečnosti	– význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu – příprava organismu – zdravotně zaměřené činnosti – rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu – hygiena při TV – bezpečnost při pohybových činnostech
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Výstupy	Učivo
– pohyb spojuje s hudbou a rytmem – dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech – rozezná význam gymnastického cvičení pro správné držení těla, ohebnosti a pohyblivosti – provede v souladu se svými individ. schopnostmi pády, kotoul vpřed, přeskok, chůzi po kladině – předvede základy gymnastického odrazu – předvede estetické držení těla pod vedením učitele – vybaví si základní pojmy související s během, skokem do dálky, hodem – za pomoci učitele dodržuje základní pravidla bezpečnosti při atletických činnostech – předvede v souladu se svými individuálními předpoklady základní pohybové výkony – zlepšuje pohybové výkony – dodržuje pravidla fair play, respektuje ochranu životního prostředí – používá a ukáže správnou techniku chůze – adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individ. předpoklady základní plavecké dovednosti – zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	– pohybové hry – základy gymnastiky – rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – průpravné úpoly - přetahy a přetlaky – základy atletiky – základy sportovních her – turistika a pobyt v přírodě – bruslení, hry na sněhu a na ledě (podle podmínek) – plavání – hry ve vodě, skoky do vody, orientace ve vodě, splývání na břiše, na zádech s pomůckami, prvky sebezáchrany a bezpečnosti
Pokrytí průřezových témat	

Komentář**ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ**

Výstupy	Učivo
– reaguje na smluvené povely, signály a gesta učitele – pojmenuje základní tělocvičné nářadí – podřídí se organizaci při TV – respektuje pravidla fair play – v souladu se svými individuálními schopnostmi a zájmy se účastní nabízených her, soutěží, závodů – rozliší základní pomůcky pro měření sportovních výkonů	– komunikace v TV – organizace při TV – zásady jednání a chování – pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – měření a posuzování pohybových dovedností – zdroje informací o pohybových činnostech
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice	
Komentář	

4. – 5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo
– objasní, že pohyb pomáhá k rozvoji těla – projeví přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti – předvede v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti – pod vedením učitele provede cviky – zvládne přípravné cviky před pohybovou činností, cviky na uklidnění po zátěži – zvládne správné držení těla, rozliší nevhodné činnosti ovlivňující zdraví – rozvíjí různé formy rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti, koordinace pohybu – uplatní pravidla hygieny – dodrží bezpečnost chování v běžném sportovním prostředí – adekvátně reaguje k situaci úrazu spolužáka	– význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu – příprava organismu – zdravotně zaměřené činnosti – rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu – hygiena při TV – bezpečnost při pohybových činnostech
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Výstupy	Učivo
– zvládne pohybové hry s různým zaměřením, netradiční hry a aktivity – rozpozná základní pojmy - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou a trupu – rozezná názvy používaného nářadí a náčiní – jednoduše zhodnotí kvalitu pohybových činností spolužáka – předvede základní estetické držení těla – respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví – předvede cvičení s hudbou – provede kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou s dopomocí, průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku, trampolínky – po předvedení opakuje běžeckou abecedu – na povely odstartuje z polovysokého, nízkého startu – skočí do dálky z rozběhu a odrazu z jedné nohy – spojuje hod s kriketovým míčkem s rozběhem – předvede vytrvalostní běh podle individuálních schopností – změří základní pohybové výkony – dodržuje pravidla her a soutěží, pozná zjevné přestupky a adekvátně na ně reaguje – jedná v duchu fair play – zvládne chůzi v terénu – objasní správné chování v dopravních prostředcích při přesunu – chrání přírodu – zařazuje základy dalších pohybových činností – adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními	– pohybové hry – základy gymnastiky – rytmičké a kondiční formy cvičení pro děti – průpravné úpoly - přetahy a přetlaky – základy atletiky – základy sportovních her – turistika a pobyt v přírodě – plavání, bruslení, hry na sněhu a na ledě (podle podmínek)

předpoklady základní plavecké dovednosti – zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebe-záchrany a bezpečnosti	
Pokrytí průřezových témat	
Komentář	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Výstupy	Učivo
– reaguje na smluvené povely, signály – užívá základní názvosloví osvojovaných činností – rozliší základní tělocvičné názvosloví – dodrží zásady bezpečnosti – jedná a chová se fair play – dodrží pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - hry, soutěže, závody – zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy – zhodnotí výkon spolužáka – orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole – vyhledá zajímavé informace o sportu	– komunikace v TV – organizace při TV – zásady jednání a chování – pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – měření a posuzování pohybových dovedností – zdroje informací o pohybových činnostech
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperační a kompetice	
Komentář	

6. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu	- význam pohybu pro zdraví - zdravotně orientovaná zdatnost - průpravná, kompenzační, vyrovnávací a jiná zdravotně zaměřená cvičení - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, první pomoc při TV a sportu
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání, Poznávání lidí	
Komentář	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Výstupy	Učivo
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - uplatňuje osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěži a rekreačních činnostech	- atletika - rychlý běh, vytrvalý běh, nízký start, skok daleký, skok vysoký, hod míčkem - gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí - cvičení s hudbou - základy rytmické gymnastiky, kondiční formy cvičení - úpoly - základní postoje, přetahy, přetlaky, odpory - sportovní hry - fotbal, basketbal (H), florbal, vybíjená, přehazovaná (D, H) - pohybové hry - bruslení (podle podmínek) - jízda vpřed, vzad, přešlapování
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí, Mezilidské vztahy	
Komentář	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Výstupy	Učivo
- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji (za pomoci učitele) - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče	- tělocvičné názvosloví, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech - sportovní výstroj a výzbroj - významné soutěže a sportovci, olympismus - pravidla osvojovaných pohybových činností - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace	
Komentář	

7. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo
– aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu – usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti – samostatně se připraví před pohybovou činností – odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem – uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu	– význam pohybu pro zdraví – zdravotně orientovaná zdatnost – průpravná, kompenzační, vyrovnávací a jiná zdravotně zaměřená cvičení – hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, první pomoc při TV a sportu
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání, Psychohygiena, Poznávání lidí	
Komentář	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Výstupy	Učivo
– zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti – uplatňuje osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěži a rekreační činnosti	– atletika - rychlý běh, vytrvalý běh, nízký start, skok daleký, skok vysoký, hod míčkem – gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí – cvičení s hudbou - základy rytmické gymnastiky, kondiční formy cvičení – úpoly - základní postoje, přetahy, odpory, úchopy – sportovní hry - fotbal, basketbal (H), vybíjená, přehazovaná, volejbal, florbal (D, H) – pohybové hry – lyžování - běžecké lyžování, sjezdové lyžování, jízda na vleku – bruslení (podle podmínek) - jízda vpřed, vzad, přešlapování
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice	
Komentář	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Výstupy	Učivo
– užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence – dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji (za pomoci učitele) – naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným – rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče – zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách	– tělocvičné názvosloví, smluvené povely; vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech – organizace pohybových činností, sportovní výstroj a výzbroj – významné soutěže a sportovci, olympismus – pravidla osvojovaných pohybových činností – zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech – měření výkonů, jejich evidence a vyhodnocování
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání, Komunikace	
Komentář	

8. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo
– aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu – usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti – samostatně se připraví před pohybovou činností – odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem – uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	– význam pohybu pro zdraví – zdravotně orientovaná zdatnost – prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, první pomoc při TV a sportu
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání, Psychohygiena, Poznávání lidí	
Komentář	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Výstupy	Učivo
– zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti – posoudí provedení osvojované pohybové dovednosti a označí zjevné nedostatky – aplikuje osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěži a rekreačních činnostech	– atletika - rychlý běh, vytrvalý běh, nízký start, skok daleký, skok vysoký, hod míčkem, vrh koulí – gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí – cvičení s hudbou - základy rytmické gymnastiky, kondiční formy cvičení – úpoly - základní postoje, úchopy, pády – sportovní hry - fotbal, basketbal (H), volejbal, florbal (D, H) – pohybové hry – bruslení (podle podmínek) - jízda vpřed, vzad, přešlapování
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Kooperace a kompetice	
Komentář	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Výstupy	Učivo
– užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, cvičitele při rozcvičce – dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji – naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným – zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci – rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, organizátora; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	– tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, gesta; vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech – organizace pohybových činností, sportovní výstroj a výzbroj – významné soutěže a sportovci, olympismus – pravidla her, závodů, soutěží – zásady chování v různém prostředí a při různých činnostech – měření výkonů, jejich evidence a vyhodnocování
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání, Komunikace	
Komentář	

9. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo
– aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem – usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti – samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly – odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší – uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	– význam pohybu pro zdraví – zdravotně orientovaná zdatnost – prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, první pomoc při TV a sportu
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Poznávání lidí	
Komentář	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Výstupy	Učivo
– zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech – posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky	– atletika - rychlý běh, vytrvalý běh, nízký start, skok daleký, skok vysoký, hod míčkem, vrh koulí – gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí – cvičení s hudbou - základy rytmické gymnastiky, kondiční formy cvičení – úpoly - základní postoje, úchopy, pády – sportovní hry - fotbal, basketbal (H), volejbal, florbal (D, H) – pohybové hry, bruslení (podle podmínek) - jízda vpřed, vzad, přešlapování – přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Kooperace a kompetice, Komunikace	
Komentář	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Výstupy	Učivo
---------	-------

– užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, cvičitele při rozcvičce – dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji – naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným – zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci – rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, organizátora; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže – sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	– tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, gesta; vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech – organizace prostoru a pohybových činností, sportovní výstroj a výzbroj – významné soutěže a sportovci, olympismus – pravidla her, závodů, soutěží – zásady chování v různém prostředí a při různých činnostech – měření výkonů, jejich evidence a vyhodnocování, posuzování pohybových dovedností
Pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace	
Komentář	

- 7 Doplnující vzdělávací obory (viz Příloha č. 1)**
- 8 Školní projekty (viz Příloha č. 2)**
- 9 Školní vzdělávací program pro přípravnou třídu ZŠ Slavičín – Vlára**

10 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Obsedné zásady hodnocení:

- hodnocení je zpětnou vazbou pro žáka kde se právě nachází, co se naučil, zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybí a jak postupovat dále,
- hodnocení je zpětnou vazbou pro učitele,
- aby mohl postupně korigovat a odstraňovat nedostatky,
- hodnocení by mělo být pozitivní a pro žáky motivující,
- hodnotíme očekávané výstupy, klíčové kompetence a průřezová témata,
- nehodnotíme osobu žáka, ale konkrétní ověřovaný problém,
- při hodnocení je důležité uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt,
- hodnotíme individuální pokrok každého jedince,
- hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka,
- pro celkové hodnocení používáme klasifikaci,
- pouze na žádost rodičů a doporučení PPP se u žáků se SVPU používá hodnocení slovní,
- u průběžného hodnocení používáme různé formy,
- klasifikaci, bodové hodnocení, slovní hodnocení a sebehodnocení žáků,
- žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení a k sebekontrolě,
- s chybou či nedostatkem se dále pracuje.

Podrobně rozpracovaná Pravidla pro hodnocení žáků a klasifikační řád jsou součástí Školního řádu. Vycházejí ze zákona č.561/2004Sb., školského zákona a vyhlášky č.48/2005 Sb., o základním vzdělávání. Stanovují způsob hodnocení žáka.

Kritéria pro hodnocení:

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností dítěte,
- schopnost řešit problémové situace,
- úroveň komunikačních dovedností,
- schopnost řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem,
- změny v chování, postojích a dovednostech,
- míra zodpovědnosti a tolerance, kterou žák pociťuje.

Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- písemné práce, slohové práce, testy, diktáty, cvičení...,
- ústní zkoušení a mluvený projev,
- zpracování referátů a prací k danému tématu,
- úprava sešitů, samostatné aktivity a domácí úkoly,
- modelové a problémové úkoly,
- výroba pomůcek, modelů,
- laboratorní práce...,
- projektové a skupinové práce,
- testy Kalibro a SCIO pro 5. a 9. ročníky.

Základní pravidla hodnocení prospěchu klasifikací

- známka z hodnocení vědomostí nezahrnuje hodnocení chování žáka
- do klasifikace se promítá hodnocení úrovně dosažených vědomostí, dovedností, postup a práce s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka
- hodnocení musí probíhat průběžně v celém časovém období a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů
- podmínkou pro průběžné klasifikování výkonu je vždy důkladné procvičení a zvládnutí dané oblasti
- v případě výrazného zhoršení prospěchu je nutno písemně informovat rodiče a konzultovat s nimi daný problém
- všechny písemné práce, testy, diktáty...jsou vždy včas předem oznámeny žákům, aby žáci měli dostatek času se na ně připravit
- žák má právo si své případné neúspěšné hodnocení plně opravit (po dohodě s vyučujícím)
- hodnocení žáka na vysvědčení musí vystihnout úroveň rozvoje, kterého žák dosáhl ve vztahu k očekávaným výstupům za dané pololetí v každém předmětu

Sebehodnocení

- sebehodnocení je nejen nedílnou součástí procesu hodnocení, ale je současně považováno za jednu z významných kompetencí, kterou chceme žáky naučit,
- žák sám hodnotí svoji práci a pokrok, toto sebehodnocení objektivizuje známku žáka,
- žáci jsou k sebehodnocení vedeni již od 1. ročníku,

- na 2. stupni ve všech ročnících probíhá sebehodnocení v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů průběžně.

Ověřování klíčových kompetencí

- probíhá průběžně ve všech předmětech a je nedílnou součástí hodnocení daného předmětu,
- jedním z nástrojů je žákovské portfolio – soubor materiálů různého druhu, které dokumentují stav dovedností žáka za určité období,

Chování

- hodnocení chování žáka se odvíjí od dodržování Školního řádu,
- hodnotí se chování ve škole, při školních akcích, reprezentaci školy a provádí je třídní učitel po dohodě s ostatními vyučujícími, případně pedagogická rada.

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- hodnocení se řídí Vyhláškou č.73/2005 Sb.
- ve škole mohou být integrováni žáci s postižením smyslovým, tělesným, mentálním nebo s vývojovými poruchami učení a chování,
- při hodnocení a klasifikaci vychází učitel z doporučení a závěrů PPP a hodnocení je vždy zcela individuální,
- žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti, je posuzován jeho individuální pokrok,
- žáci integrováni na základě doporučení PPP nebo jiného SPC jsou vzděláváni i hodnoceni na základě plnění Individuálního vzdělávacího plánu,
- na žádost rodičů a při doporučení poradenského zařízení mohou být hodnoceni slovně.

Výstupní hodnocení

- výstupní hodnocení obsahuje vyjádření o možnostech a nadání žáka pro další vzdělávací,
- období, osvojování klíčových kompetencí, naplňování cílů a práci s průřezovými tématy.

1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména soustavným diagnostickým pozorováním žáků, jak naplňují výstupy stanovené osnovami ŠVP.

Podklady pro hodnocení musí podle povahy předmětu a formulace výstupů zahrnovat celou škálu žákovských činností, tj. ústní, písemné, grafické, praktické, pohybové. Tyto činnosti jsou orientovány nejen na memorování, ale především na praktickou aplikaci a tvořivost při řešení úkolů a problémů.

Při hodnocení toho, jaké úrovně vzhledem k očekávaným výstupům žák dosáhl, se přihlíží ke vzdělávacím a osobnostním předpokladům žáka (zvláště u předmětů praktického a výchovného zaměření). Přihlíží se k tomu, jaké pokroky žák udělal vzhledem ke svým výsledkům, tedy jak se zlepšil či zhoršil.

Průběžné hodnocení žáka během klasifikačního období (pololetí) neznamená nutně průběžnou klasifikaci, tj. známkování. Na konci klasifikačního období hodnocení vyústí v konečnou známku nebo slovní hodnocení na vysvědčení.

Konkrétní způsob získávání podkladů a jejich vyhodnocování stanoví jednotlivé předměty.

Je třeba respektovat, aby hodnocení průběhu a výsledků bylo:

- a) Jednoznačné
- b) Srozumitelné (formulace vzhledem k žákovi)
- c) Srovnatelné s předem danými kritérii
- d) Věcné
- e) Všestranné

Slovní hodnocení

Výsledky vzdělávání žáka jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle a přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují žákův výkon, a naznačení dalšího vývoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak překonávat případné neúspěchy.

Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech se klasifikuje těmito stupni:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

	stupeň 1 - výborný	stupeň 2 - chvalitebný	stupeň 3 - dobrý	stupeň 4 - dostatečný	stupeň 5 - nedostatečný
Ovládnutí výstupů ŠVP	Bezpečně ovládá	Ovládá, uvažuje samostatně	V podstatě ovládá	Ovládá jen částečně, značné mezery ve vědomostech a dovednostech	Neovládá
Úroveň myšlení	Pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti	Uvažuje samostatně	Menší samostatnost v myšlení	Myšlení nesamostatné	I na návodné otázky odpovídá nesprávně
Vyjadřování myšlenek	Výstižné a poměrně přesné	Celkem výstižné	Nedovede se přesně vyjádřit	Vyjadřuje myšlenky se značnými potížemi	Není schopen formulovat myšlenku, ani při návodných otázkách
Aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se dopouští	Spolehlivě a uvědoměle užívá vědomostí a dovedností, pracuje samostatně, iniciativně, přesně a s jistotou	Dovede používat vědomostí a dovedností při řešení úkolů, malé, nepřilíš časté chyby	Řeší za pomoci učitele, s touto pomocí snadno překonává potíže a chyby	Dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává	Praktické úkoly nedokáže splnit ani za pomoci učitele
Píle a zájem o učení	Aktivní, učí se svědomitě a se zájmem	Učí se svědomitě	V učení a práci nepotřebuje větších podnětů	Malý zájem o učení, potřebuje stále pomoc a pobídky	Veškerá pomoc a pobízení jsou zatím neúčinné

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

Základem dosahování efektivních výsledků ve vzdělávání je to, aby si žák uvědomoval své silné i slabší stránky, dokázal se poučit z chyb a činit nápravná opatření. V tomto pomáhá učitel. Proto je třeba rozlišovat pojmy hodnocení a klasifikace známkou. Pod pojmem hodnocení rozumíme širší zdůvodnění výkonu podle daných kritérií, které je pak souhrnně vyjádřeno známkou. Hodnocení svou konkrétností ukazuje žákovi cestu ke zlepšování.

Podle požadovaných a předem známých kritérií dostává příležitost vyjádřit se ke svým výkonům i žák. Konfrontace jeho a učitelova hodnocení (ať shoda nebo naopak) může být důležitým předpokladem zlepšování. Žák dostává k sebehodnocení příležitost jednak průběžně při vhodných příležitostech (vyučovací hodina, tematický celek, ukončení projektu apod.), jednak při uzavírání klasifikačních období (čtvrtletí – průběžný stav – a pololetí – konečná známka). Nejde přitom jen o „oznámkování se“, ale hlavně o co nejkonkrétnější zdůvodnění klasifikace.

2. Zásady hodnocení chování ve škole a na akcích pořádaných školou

Zásady pro hodnocení chování

Kritériem pro hodnocení a klasifikaci chování žáků je dodržování pravidel školního řádu. Tato pravidla se vztahují na chování v areálu školy a na chování na všech akcích pořádaných školou mimo školní areál. Při hodnocení se přihlíží k věku a rozumové vyspělosti žáka. Nehodnotí se chování žáka mimo školu.

Stupně pro klasifikaci chování

a) Stupeň 1 (velmi dobré) – žák dodržuje školní řád, méně závažného přestupku se dopouští ojediněle, je přístupný výchovnému působení a chyby napraví, neopakuje je.

b) Stupeň 2 (uspokojivé) – opakovaně se dopouští přestupků proti školnímu řádu, a to nejen méně závažných, ale i větších, případně se dopustí jednorázově velmi závažného porušení pravidel školního řádu. Výchovnému působení bývá méně přístupný, opatření k posílení kázně nemívají patřičný dopad. Jeho chování mívá negativní vliv na spolužáky a na pracovní atmosféru třídy.

c) Stupeň 3 (neuspokojivé) – opakovaně se dopouští méně i velmi závažných porušení pravidel školního řádu nebo se dopustí zvláště závažného přestupku, výchovnému působení je nepřístupný, opatření k posílení kázně se většinou mívají účinkem. Jeho chování má negativní vliv na spolužáky a často i na atmosféru třídy, někdy i školy.

V případě celkového slovního hodnocení žáka na vysvědčení se tyto klasifikační stupně neuzijí, hodnocení chování je zahrnuto do celkového hodnocení.

Výchovná opatření

➤ Pochvaly

– Pochvala na vysvědčení

Uděluje se po projednání v pedagogické radě, a to především za dlouhodobou úspěšnou práci, za záslužný čin, za reprezentaci školy či mimořádný projev lidskosti a iniciativy.

– Pochvala třídního učitele

Uděluje ji třídní učitel na základě vlastního rozhodnutí nebo na podnět ostatních vyučujících po projednání s ředitelem školy. Nejčastěji to bývá za déletrvající úspěšnou práci, za výraznou iniciativu nebo za záslužný čin.

➤ **Opatření k posílení kázně**

– Napomenutí třídního učitele

Uděluje třídní učitel jako upozornění na častější drobnější přestupky proti školnímu řádu nebo za ojedinělý méně závažný přestupek.

– Důtka třídního učitele

Uděluje třídní učitel za závažnější přestupky proti školnímu řádu nebo v případě, kdy napomenutí třídního učitele nesplnilo účel a pokračují dále přestupky, za které bylo napomenutí uděleno.

– Důtka ředitele školy

Uložena je po projednání v pedagogické radě, a to buď za závažný přestupek proti školnímu řádu, nebo za pokračování i méně závažných přestupků, za které bylo již dříve uděleno napomenutí nebo důtka třídního učitele.

Opatření k posílení kázně zpravidla předchází před sníženým stupněm z chování na konci příslušného pololetí. Snížená známka z chování není tedy druhým trestem za přestupky, které již byly postiženy napomínáním nebo důtkami, je to jen objektivní zhodnocení chování v celém uplynulém klasifikačním období. V jednom klasifikačním období (pololetí) lze uložit každé opatření k posílení kázně jen jednou. Do dalšího klasifikačního období se platnost opatření k posílení kázně nepřenáší.

➤ **Administrace výchovných opatření**

Udělení pochval (případně i jiných mimořádných ocenění) a opatření k posílení kázně se zaznamenává do dokumentace školy. Pochvala na vysvědčení se zaznamenává na vysvědčení za pololetí, v němž byla udělena. Opatření k posílení kázně se na vysvědčení neuvádějí.

Opatření k posílení kázně se neprodleně prokazatelným způsobem oznamují žákovi a jeho zákonnému zástupci.

3. Vysvědčení

Vydávání vysvědčení

Každé pololetí se žákovi vydává vysvědčení. Za 1. pololetí se vydává výpis z vysvědčení, na konci školního roku pak originál vysvědčení s klasifikací obou pololetí. Pokud žák během 2. pololetí opouští školu, dostává dodatečně originál vysvědčení za 1. pololetí.

Celkové hodnocení žáka na vysvědčení

Ve všech ročnících se celkový prospěch na vysvědčení vyjadřuje těmito stupni:

- Prospěl(a) s vyznamenáním – není-li v žádném z povinných předmětů klasifikován horším stupněm než 2 (chvalitebný), průměr známek z povinných předmětů není vyšší než 1, 5, chování je hodnoceno jako velmi dobré.
- Prospěl (a) – není splněno některé kritérium pro vyznamenání, ale z žádného povinného předmětu nemá stupeň 5 (nedostatečný).
- Neprospěl (a) – v některém povinném předmětu je klasifikován stupněm 5 (nedostatečný).

V případě úplného nebo částečného slovního hodnocení platí pro celkové hodnocení žáka stejný výstup, tj. výše uvedené 3 varianty. Vyučující posoudí, kterému klasifikačnímu stupni odpovídá širší slovní hodnocení a podle toho bude stanoveno výstupní celkové hodnocení.

Hodnocení práce v zájmových útvarech organizovaných školou

V případě klasifikace se práce v zájmových útvarech hodnotí těmito stupni:

- pracoval(a) úspěšně
- pracoval

V případě celkového slovního hodnocení bude práce v zájmových útvarech zahrnuta do tohoto hodnocení.

Postup do vyššího ročníku

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl. Do vyššího ročníku postoupí i ten žák prvního stupně školy, který neprospěl nebo nemohl být hodnocen, ale již v rámci prvního stupně jednou ročník opakoval. Totéž platí i pro žáky druhého stupně.

Výjimky, dodatečná klasifikace

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do 2 měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li ani pak hodnocení možné, žák se za první pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září žák navštěvuje nejbližší vyšší ročník, případně znovu 9. ročník. Pokud ani v uvedeném termínu není hodnocení možné, žák zůstává nehodnocen a opakuje ročník. Opakování ročníku neplatí, jestliže již žák v rámci příslušného stupně jednou některý ročník opakoval.

Opakovat ročník v rámci příslušného stupně školy vícekrát než jednou je možné pouze na žádost zákonných zástupců žáka, a to z vážných zdravotních důvodů.

Žákovi, který splnil povinnou školní docházku a neprospěl ve druhém pololetí posledního ročníku nebo nemohl být hodnocen, je možné povolit na žádost zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

4. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

Komisionální zkouška

Formou komisionální zkoušky se provádějí opravné zkoušky, přezkoušení žáka v případě, že zákonný zástupce projevil pochybnost o správnosti klasifikace a požádal o přezkoušení, posouzení, zda žák může při postupu do vyššího ročníku vynechat ročník a zkoušky žáků, kteří plní povinnou školní docházku v zahraničí. Komisi jmenuje ředitel školy, je tříčlenná a tvoří ji:

- a) předseda, kterým je zástupce vedení školy nebo jím pověřený učitel
 - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
 - c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti
- Pokud je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi příslušný krajský úřad.

O průběhu zkoušky se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Výsledek zkoušky je konečný a nelze ho již napadnout novou žádostí o přezkoušení. Žák může vykonat v jednom dni zkoušku jen z jednoho předmětu.

Přezkoušení žáka

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnost o správnosti klasifikace na vysvědčení, může požádat ve lhůtě tří pracovních dnů od vydání vysvědčení o přezkoušení. To se koná formou komisionální zkoušky v nejbližším termínu od doručení žádosti, nejpozději do 14 dnů. V případě změny klasifikace se žákovi vydá nové, opravené vysvědčení.

Opravná zkouška

Žáci 9. ročníku a žáci, již na daném stupni ZŠ dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky. Ke dni vydání vysvědčení tito žáci dostávají pouze výpis vysvědčení, vlastní vysvědčení se vydá až po vykonání opravné zkoušky s datem jejího konání.

Opravné zkoušky jsou komisionální a konají se nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku nebo se k ní bez řádné omluvy nedostaví, neprospěl.

Ze závažného důvodu může ředitel školy stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do 9. ročníku.

5. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Dohoda se zákonnými zástupci žáka

Způsob hodnocení těchto žáků vychází vždy z odborných posouzení speciálních pracovišť, z individuálního posouzení problému a z následné dohody se zákonnými zástupci.

Žáci s vývojovými poruchami učení

U žáků, kteří mají potvrzeny odborným vyšetřením poruchy jako dyslexie, dysgrafie apod., se vychází z odborného doporučení a dohody se zákonnými zástupci žáka. Škola nabízí tyto základní varianty:

- a) žáka klasifikovat známkami průběžně i na vysvědčení s tím, že se bere v úvahu a zohledňuje porucha učení
- b) žáka hodnotit pouze slovně, a to jak průběžně, tak na vysvědčení
- c) žáka průběžně klasifikovat (v úvahu se bere porucha), ale na vysvědčení hodnotit slovně

O výběru příslušné varianty rozhoduje zákonný zástupce žáka a je o tom sepsána dohoda.

6. Informace o prospěchu a chování

Informace žákům

Učitel oznamuje žákovi neprodleně výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených výkonů, výtvorů apod. Hodnocení podstatných výkonů je zapisováno do žákovských knížek.

O klasifikaci si každý vyučující vede soustavnou a přehlednou evidenci.

Informace zákonným zástupcům žáků

Rodiče jsou průběžně informováni zápisy v žákovských knížkách. Pro jejich informovanost slouží také třídní schůzky a konzultační dny. Za včasnou informovanost zodpovídají vyučující jednotlivých předmětů. Povinností třídního učitele je prokazatelným způsobem informovat zákonné zástupce žáka v případech, kdy dochází k mimořádnému zhoršení a selhávání ve více předmětech či k nedostatkům v chování.

Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v chování se projednávají v pedagogické radě i v průběhu klasifikačního období (pololetí), a to zpravidla k 15. 11. a 15. 4.

Každý zákonný zástupce žáka má právo po dohodě kdykoli požádat o bližší informace i mimo určené termíny.

7. Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

Obecné zásady

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získává učitel především těmito způsoby:

- **Soustavným diagnostickým pozorováním žáka**
- **Soustavným sledováním výkonů žáka z hlediska naplňování výstupů školních osnov**

- Různými druhy zkoušek (písemnými, ústními, grafickými, praktickými, pohybovými apod.)
- Didaktickými testy
- Sledováním, jak si dokáže pohotově a přesně získat informace a využít je
- Preferencí tvořivosti a logického myšlení před pouhým memorováním
- Sledováním žákovy snahy a aktivity vzhledem k jeho individuálním možnostem

VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

OBLASTI A CÍLE VLASTNÍHO HODNOCENÍ

Podmínky ke vzdělávání:

- soulad ŠVP s RVP, výchovně-vzdělávacího procesu,
- plnění cílů ŠVP,
- hospodaření.

Spolupráce s rodiči:

- spokojenost rodičů se školou,
- spolupráce s rodiči.

Výsledky vzdělávání žáků:

- úroveň vědomostí a dovedností dle individuálních možností žáků.

Personální oblast:

- odborný růst pedagogického sboru,
- úroveň pedagogického sboru,
- management.

Školní klima:

- spokojenost žáků a učitelů ve škole,
- řešení problémů.

KRITÉRIA

Podmínky ke vzdělávání:

- předmětové komise, metodická sdružení sledují a případně připravují korekce ŠVP.

Spolupráce s rodiči:

- naplněnost školy v rámci demografie města,
- prezentace školy rodičům,
- žák ví, kde má hledat pomoc, když ji potřebuje.

Výsledky vzdělávání žáků:

- přístup žáků se VPU,
- uplatnění žáků,
- výsledky testů, prověrek, žákovských prací,
- znalosti a dovednosti žáků,
- plnění tematických plánů.

Personální oblast:

- vyhledávání nabídek, účast a využití DVPP na výuce,
- pracovat na výukových programech,
- ICT,
- cizí jazyky,
- týmová spolupráce,
- učitelské portfolio.

Školní klima:

- otevřenost školy, spokojený žák, rodič, učitel,
- firemní kultura,
- vztahy ve škole,
- spolupráce učitelů ve škole.

NÁSTROJE

Podmínky ke vzdělávání:

- hodnocení zřizovatelem,
- hodnocení Školské rady, širšího vedení.

Spolupráce s rodiči:

- rozhovor, dotazník, zápis do 1. ročníku,
- pravidelná práce s předškoláky,
- vstupní třídní schůzky v 6. ročníku.

Výsledky vzdělávání žáků:

- vědomostní a dovednostní testy Kalibro v 5. a 9. ročníku,
- analýza žákovských prací – pozitivní.

Personální oblast:

- pozorování, hospitace, diskuze, rozhovor,
- pomoc začínajícím učitelům.

Školní klima:

- pozorování žáků, okamžité řešení konfliktů,
- práce s chybou.

ČASOVÝ HARMONOGRAM

Podmínky ke vzdělávání:

- průběžně.

Spolupráce s rodiči:

- diskuse na třídních schůzkách,
- 1x ročně zápis,
- 1x za dva roky dotazníky.

Výsledky vzdělávání žáků:

- průběžně.

Personální oblast:

- průběžně.

Školní klima:

- 1x ročně dotazník,
- průběžně pozorování,
- diskuze.